216de Jaargang. No. 26.

Dingsdag 31 Januarij 1882 — 2e Editie.

DAGBLAD
VAN ZUIDHOLLAND en 's GRAVENHAGE.

Abonnement:
3/M. Binnen de Stad .... ƒ 5.50
" Buiten de Stad *franco* .... " 6.50
" Buiten 's lands, behalve het porto ...... " 5.50
Afzonderlijke Nummers .... " 0.10
Voor Oost- en West-Indiën ƒ 40 per jaar, met vooruitbetaling.
BIJBLAD VAN DEN GEMEENTERAAD.
Voor geabonneerden op het *Dagblad*, per 3/M. ƒ 0.75
" *niet*-geabonn. " " " " jaar " 4.—
REDACTIE: van het voormalig NIEUW DAGBLAD VAN 's GRAVENHAGE.

Brieven, gelden, postwissels, abonnementen, advertentiën enz., franco te adresseren aan het BUREAU, Hooge Westeinde, No. 20.
Abonnementen en Advertentiën worden ook aangenomen bij de Heeren:
G. BROENS Jr., te *Amsterdam*; J. VAN DER HOEVEN, te *Rotterdam*; GEBR. VAN DER HOEK, te *Leiden*; H. M. VAN DORP, te *Batavia*; Compagnie Générale de Publicité Etrangère de G. L. DAUBE & CIE., te *Parijs, Londen, Frankfort a/M., Berlijn, Weenen, Zurich enz.*; HAASENSTEIN & VOGLER, te *Hamburg, Genève* enz., en verder bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren. — Agent voor *Noord-Amerika*: H. P. HUBBARD, New Haven (Connecticut) "The International Newspaper Agency".

Advertentie-prijs:
Van 1—7 regels .... ƒ 1.30
Elke regel meer .... " 0.20
Reclames, van 1—5 regels .... " 3.—
Elke regel meer .... " 0.50
Dienstaanbiedingen per regel .... " 0.10
No. der Courant van elke Advertentie ...... " 0.10
Verschijnt *dagelijks*, behalve op Zon- en Feestdagen.
Ingezonden Stukken worden *niet* teruggegeven.
UITGEVER: Firma P. E. VAN STADEN & ZN., Hooge Westeinde, No. 20.

Officiëel Gedeelte.

Smederij.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *'s Gravenhage*,

Gezien de artt. 6 en 7 der Wet van 2 Junij 1875 (*Staatsblad* no. 95), tot regeling van het toezigt bij het oprigten van inrigtingen, welke gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken;

Doen te weten:

dat heden ter Gemeente-Secretarie, eerste afdeeling, met de bijlagen ter visie is gelegd het verzoek van den heer **J. Verkleij**, om vergunning tot het oprigten van een smederij in perceel *Elzemoerstraat* 21, Kadaster Sectie G, N°. 905;

dat Maandag den 13n Februarij 1882, ten Raadhuize, des middags ten *twaalf* ure, gelegenheid zal worden gegeven om tegen het oprigten dier inrigting bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten.

'S GRAVENHAGE, den 30n Januarij 1882.

De Burgemeester,
F. G. A. GEVERS DEYNOOT.
De Secretaris,
E. EVERS.

Aan het Hoofdcommissariaat van Politie zijn als gevonden aangegeven:

Een zwarte dameshoedenveêr, een sleutel, een rood polsmofje, een kraag van bont, een muisvalen hazewindhond, reu, gedeeltelijk witte borst en pooten, een charivari van een vestketting, een zilveren remontoir-horloge, romeinsche cijfers en secondewijzer, een paardendeken, een eind touw.

Inlichtingen worden verstrekt alle werkdagen, des namiddags 12½ tot 2 ure.

Niet-Officiëel Gedeelte.

Bij dit nommer behoort een

BIJVOEGSEL.

's Gravenhage, 30 Januarij.

***

Twee antwoorden.

Wie doet ons een afdoend en gemakkelijk toe te passen middel aan de hand, bruikbaar voor onze huismoeders evenzeer als voor den handel, om zich te vrijwaren tegen het bedrog van het leveren van kunstboter in plaats van echte boter, of het vermengen van de laatste met de eerste? — zoo vroegen wij onder het opschrift "Zuiver spel?" in ons nummer van den 8/9n dezer.

Wij hebben twee antwoorden ontvangen:

1o. Bij het eerste wordt ons verzekerd, dat waar de omstandigheden niet toelaten, tot een altijd omslagtige en kostbare scheikundige analyse over te gaan, de verlangde zekerheid te verkrijgen is door den boterweger, vervaardigd naar de aanwijzingen van dr. P. F. van Hamel Roos en onder voortdurende contrôle staande van diens Bureau voor chemisch en microscopisch onderzoek. Het instrument is verkrijgbaar bij de firma J. B. Delius & Co., te Amsterdam. De volgende gebruiksaanwijzing geeft voldoend inzigt in de wijze hoe het werkt.

Men neme ongeveer 80 gram boter en verwijdere daaruit door smelting en filtreren door een weinig watten geheel de kaasstof en het zout en water. Het heldere botervet wordt nu in de goed gereinigde reageerbuis gegoten, vervolgens het blikken vat tot op ongeveer 10 cM. van den bovenrand met kokend water gevuld. De reageerbuis moet daarop minstens tot op ²/₃ harer hoogte in het vat gestoken worden, opdat de boter spoediger de temperatuur van het water zal kunnen verkrijgen. Nu wordt door een spiritus- of gasbrander het water flink aan de kook gebragt en wanneer een in de boter gedompelde thermometer 100° aanwijst, brengt men den areometer (natuurlijk goed gereinigd) langzaam in de boter. Heeft men geen thermometer, dan kan men zeker zijn dat na ongeveer 15 minuten — nl. wanneer het water *ter dege kookt* — de boter de temperatuur van het water zal aangenomen hebben.

Gewoonlijk zinkt de areometer bij onvervalschte boter tot 0.867 à 0.868 in. Alle andere vetten, zooals talk, varkensvet, raapolie enz. daarentegen vertoonen een inzinkingspunt van slechts 0.858 à 0.860. Mengsels van margarine, kunstboter en andere vetten met natuurboter vertoonen een soortelijk gewigt van 0.858 à 0.865.

Bij 0.865 à 0.866 ligt de grens — d. w. z. *boter, welke een soortelijk gewigt bij* 100° *C. heeft, hetwelk beneden* 0.866 *ligt — is zeer verdacht.* Er kan aangenomen worden dat hoe lager dit soortelijk gewigt is, hoe meer de boter met vreemde vetten vervalscht is.

2o. Het tweede antwoord werd eerst uitgelokt door het brutale geval van boter-vervalsching, door de *Landb.-Ct.* vermeld en in ons nummer van den 19n dezer overgenomen. "Het beste middel tot ontdekking van deze waren-vervalsching, zoo schrijft men ons, is warenkennis. Maar dit geleerde woord schrikke onze winkeliers en ook onze huisvrouwen niet af; want hij of zij, die zich maar eenmaal aandachtig de moeite heeft gegeven om zich in het onderkennen van de waar te oefenen, zal de echte boter op het uiterlijk aanzien *kennen* en niet ligt door verkoopers van kunstboter bedrogen worden.

"Voor men een kluit boter koopt, althans voor men de gekochte boter betaalt, snijde men het stuk door en overtuige zich, dat de geheele massa uit de zelfde soort stof (matière) bestaat.

"Men kan de echte boter van kunstboter, of met deze vervalschte, onderkennen op het *gezigt*; ze ziet er anders uit; *boter* is altijd reeds op het gezigt van *vet* te onderscheiden, want kunstboter is nooit echte boter geworden, hoe goed ze ook bereid moge zijn.

"Men kan voorts ook *op het gevoel* echte van kunstboter onderscheiden; men behoeft daartoe slechts een spaantje of spadel in de boter te steken.

"Eindelijk is de smaak — zoo men nog twijfelen mogt — afdoende; het onderscheid in smaak zal, evenals dit ook van de vorige proeven geldt, te duidelijker zijn, naarmate men meer gewoon is aan *beste* boter en alzoo weet hoe goede boter zijn moet. Huismoeders en keukenmeiden moeten door *ondervinding* echte van valsche en vervalschte waar kunnen onderscheiden. Dat is uit geen boekjes te leeren.

"Maar in hoeveel zaken de vrouwen tegenwoordig ook onderrigt ontvangen — aldus concludeert onze briefschrijver — het schijnt bedroefd gesteld met het meest noodige, niet alleen voor de beurs, maar ook voor de gezondheid der huisgezinnen, die aan haar zorgen zijn toevertrouwd."

Wat dit laatste betreft, vragen wij een eervolle waardering van de toch nog niet geheel ontbrekende uitzonderingen. Maar noemen wij ze uitzonderingen, dan vloeit daaruit voort, dat wij het bestaan van den regel erkennen. En daarom geven wij aan de beheerderessen van de boter een tweeledigen raad: 1°. tracht u te bekwamen in het onderscheiden op het gezigt, op het gevoel en op den smaak; 2°. beproeft, zoolang gij van uw eigen onfeilbaarheid nog niet overtuigd zijt, uw waar met den boterweger en laat zelfs later, als gij zeker genoeg van u-zelven meent te zijn geworden, toch niet na, uw bevindingen nu en dan aan de uitspraken van het werktuigje te toetsen.

En aan de Overheid bevelen wij ten dringendste een scherp toezigt op het bedoeld bedrog aan, uit te oefenen door personen, daartoe bekwaam.

Waterweg van Rotterdam naar zee,

Voorloopig Verslag.

De Commissie van rapporteurs heeft Zaturdagavond de uitvoerige beschouwing in het licht gezonden, waartoe het sectie-onderzoek van het nieuwe ontwerp voor den Rotterdamschen Waterweg aanleiding gaf.

Ware men niet geplaatst voor de bekende mededeeling, dat men in dusdanige parlementaire stukken het tegendeel moet lezen van hetgeen er staat (zie Begrooting van Oorlog), wij zouden als eind-conclusie uit het geheel opmaken, dat de groote meerderheid om verscheiden redenen tegen het ontwerp gestemd is. Doch wij maken nu vooralsnog die conclusie niet, en resumeren eenvoudig als volgt.

De waterwegen van Rotterdam naar zee, zoo stelde men voorop, voldoen in geenen deele aan de behoeften van handel en scheepvaart. Voor groote schepen zijn zij onvoldoende, in hooge mate belemmerend voor de ontwikkeling van het transatlantisch verkeer en kostbaar wegens de onmogelijkheid om de schepen vol te laden. De nieuwe Waterweg nu heeft, met name aan de stoomvaart op Engeland, reeds onschatbare diensten bewezen; maar toch is hij voor groote schepen thans geheel onbruikbaar en ook voor kleinere onvoldoende.

Aldus betoogde men in één afdeeling.

In de andere afdeelingen achtte men de bestaande waterwegen voor minder diepgaande schepen vrij wel voldoende. Doch "verreweg de meeste leden" in drie afdeelingen erkenden volmondig, dat er ook voor diepgaande schepen een waterweg moet zijn, waarbij "men" meende, dat na de voltooijing welligt een kanaalgeld zou kunnen worden geheven. In elk geval, voerde "men" aan, leert de dagelijksche ondervinding, dat snelle achteruitgang onvermijdelijk zou worden als men niets ter verbetering deed; en daarmede is geen tijd te verliezen.

De finantiële bezwaren, zoo betoogde men daarbij, mogen hier niet zwaarder wegen dan tegen de uitbreiding van het spoorwegnet, die ook vele millioenen kostte.

Er waren echter ook leden, die de noodzakelijkheid van zulk een waterweg voor de meest diepgaande schepen niet zoo geheel toegaven. Vrij voldoende achtten zij toch den toestand in deze, en h. i. kunnen Vlissingen en IJmuiden in de bedoelde behoefte voorzien, zoodat het algemeen belang geen opoffering van schatten gelds voor den Rotterdamschen Waterweg vordert.

Een lid wilde de zaak, met Rijkssubsidie, aan Rotterdam overlaten.

Een ander zag het groot belang niet in, dat de doorvoerhandel er bij zou hebben; doch wederlegging van dit betoog bleef niet uit.

Conclusie van deze algemeene beschouwingen: "De Staten-Generaal hebben zich nu (slechts) af "te vragen, in hoever het beraamde plan juist "en uitvoerbaar is. Voor zoover daarbij mogt "blijken, dat het plan *zekerheid* van slagen be"looft, was men bereid om met ruime hand de "noodige gelden toe te staan. Doch bijaldien "dit plan mogt worden bevonden in beginsel "onjuist te zijn of slechts twijfelachtige kansen "van succes op te leveren, zouden andere mid"delen behooren te worden gezocht, om in de "behoefte van Rotterdam te voorzien."

Eerst beschouwt het V. V. nu de andere plannen dan die der Staatscommissie.

In drie afdeelingen klaagde men, dat de Minister aan die andere plannen te weinig aandacht schonk; speciaal gold dit voor het ontwerp-Waldorp, waarvan men alsnog een ernstig onderzoek verlangde. Immers meende men, dat dit plan de voorkeur zou verdienen als men toch 30 millioen aan deze gemeenschap met de zee wil besteden. Men vroeg dan ook nadere opgaven, ten einde met juistheid te kunnen oordeelen over de voor- en nadeelen van een open waterweg en een kanaal met sluizen.

In twee afdeelingen waren leden, die de voorkeur gaven aan verbetering van het stiefmoederlijk bedeelde kanaal van Voorne.

Een deel der leden eener afdeeling, eindelijk, meende, dat men op den duur de natuur niet zal kunnen beletten, ook in deze open rivier slib en zand af te zetten, en wilden nu dat zand en slib dwingen om een anderen weg te nemen, bv. door afsluiting met een dam tusschen Vlaardingen en Rozenburg, met sluizen. Hiertegen werd echter aangevoerd, dat daardoor verzanding niet zou worden voorkomen.

Van het plan der Staatscommissie (en der Regering) had "de meerderheid in vier afdeelingen" een "niet zeer gunstigen indruk" bekomen. Op goede gronden betwijfelde men, of de inhoud der rapporten voldoende het uitblijven van alle critiek der Regering daarover regtvaardigt. Immers de uitkomst tot dusver "heeft de voorspellingen der "tegenstanders van het plan (van 1863) bevestigd "en geleerd, dat de lessen der practische onder"vinding te dezen aanzien hooge waarde bezitten", en "ditmaal staan op nieuw de mannen der prac"tijk tegenover die van den Waterstaat". Men wees er o. a. op, hoe de heer Buyskes verklaarde "dat hem geen uitvoerbare middelen bekend zijn "om de onder het woord *verbetering* bedoelde "diepte te verkrijgen"; wees op een hoogst belangrijke afwijking van de conclusie bij den heer Roodzant; herinnerde hoe de heer Waldorp onverholen te kennen gaf, een kanaal met sluizen verkieslijk te achten, en concludeerde alzoo, dat zich in werkelijkheid in den boezem der Staatscommissie uiteenloopende en tegen elkander opwegende zienswijzen deden gelden.

Daar nu, volgens de Commissie, alles afhangt van de inrigting van den mond, zou de Kamer dus niet verantwoord zijn als zij 30 millioen toestond, zoolang de deskundigen niet eenstemmig zijn over dat hoofdpunt. En dit klemt te meer omdat de Waterstaat sinds 1858 zich-zelf ook niet is gelijk gebleven.

Men vroeg hierbij of het juist is, dat de hoofdinspecteur Caland, ontwerper van het oorspronkelijk plan, een memorie inzond over het plan der Staatscommissie, en verzocht of overlegging van die memorie of raadpleging alsnog van den heer Caland.

"De min gunstige indruk van het voorstel der "Regering was intusschen niet algemeen. In twee "afdeelingen was een minderheid, in één afdeeling "verscheiden leden geneigd om in de denkbeelden "der Staatscommissie groot vertrouwen te stellen", daar deze verklaarde tot "een stellige overtuiging" te zijn gekomen en geen der vlugschriften haar plan afdoende heeft wederlegd.

Zeer zeker, meenden deze leden, zal het doel worden bereikt als men, onder zorg voor de stroomleiding, krachtig gaat baggeren, en zeer waarschijnlijk zal dan de eenmaal verkregen diepte te behouden zijn. "Doch zelfs wanneer "de zekerheid eener goede uitkomst niet boven "elken twijfel verheven ware, zou men huiverig "zijn, het wetsontwerp af te stemmen, omdat "staking van het werk allernoodlottigste gevolgen "zou opleveren".

Deze leden wilden dan ook veeleer *meer* geld toestaan.

In drie afdeelingen weet men het mislukken van het werk daaraan, dat men het begon en voortzette zonder voldoend onderzoek van bodem en stroomen, zich niet voldoende rekenschap gaf van stroomsnelheid en zandafvoer op onze rivier.

In plaats van in 6½ jaar voor ruim 5 millioen 75 dM. diepte te verkrijgen, zooals men in 1863 verwachtte, erlangde men in 16 jaren voor 19 millioen slechts 33 dM. In elk geval behoort men zich thans te wachten voor een herhaling van de fout om zonder voldoende kennis aan het werk te gaan.

In een andere afdeeling meende men, dat de ondiepten niets bewijzen tegen de kans van slagen van het werk. Doch vrij algemeen erkende men ook daar, dat het vraagstuk van den zandafvoer zeer schraal is toegelicht. Nadere inlichting vroeg men dan ook.

De hoofdzaak is — zeide men in één afdeeling — *hoeveel* er moet worden gebaggerd. Daaromtrent bezit men geen voldoende gegevens, en toch kan die hoofdvraag niet met een magtspreuk worden beantwoord. Zonder voldoende zekerheid dat de te baggeren geulen zullen blijven bestaan, mag men het werk niet beginnen; en nu is het geconstateerd, dat een enkele stormvloed het kostbare werk plotseling kan vernietigen. Enkele leden waren op die gronden niet genegen, eenige uitgave te bekrachtigen, die h. i. toch nutteloos zou blijven.

Ook ten aanzien der uitschuring, werd gezegd en becijferd, verkeert men in het onzekere. Hierop werd geantwoord, dat wiskunstige zekerheid niet is te geven.

"Eindelijk was er één afdeeling, waar het hoofd"beginsel van Staatscommissie en ontwerp geen "bestrijding vond. Wil men het werk voort"zetten, dan kan geen andere weg worden ge"volgd."

Het verband tusschen de normalisering van de rivier en de diepte in den mond werd in twee afdeelingen betwist.

In een andere afdeeling zouden enkele leden gaarne gezien hebben, dat aan rivier en hoofden een meer kronkelende vorm ware gegeven, ten einde de stroomkracht te vergrooten.

Tegen de afsluiting van Oude Maas en Botlek werden in vier afdeelingen bedenkingen ingebragt. Men vreesde groote belemmering voor de scheepvaart naar Zeeland en België en gevaar, bij stormvloed, voor Voorne en Putten. Ook betwijfelde men of die afdamming den Maasmond zal verbeteren. Enkele leden zagen er tevens een nieuwe hinderpaal voor het kanaal van Voorne in.

De verhooging van de hoofden in zee achtte men in drie afdeelingen dringend noodig.

Voor verlenging van de hoofden was men, in den tegenwoordigen stand der zaak, vrij algemeen ongenegen, gelden toe te staan. Daar de Staatscommissie verdeeld is, kan de Kamer over de rigting geen gegrond oordeel uitspreken, en de meerderheid meende daarom, dat de zaak nog niet rijp is voor beslissing.

Ten slotte verklaarden sommige leden, dat h. i. geenzins bewezen is, dat buiten de verlengde hoofden verzanding is te wachten; wat *zal* geschieden is nog niet te bepalen.

"Ten slotte werd de vraag gesteld, of het "raadzaam zou zijn, alvorens nieuwe maatregelen "te nemen, het resultaat af te wachten van de "werken, waarvoor in 1881 gelden zijn toe"gestaan".

Met uitzondering van één lid, beantwoordde men in drie afdeelingen die vraag eenparig toestemmend. Het plan der Staatscommissie "een loterij" noemende, en in aanmerking nemende dat de thans toegestane sommen vóór 1883 niet kunnen worden verwerkt, wilde men eerst de uitwerking afwachten, daar die nu aangevangen werken niet in het plan der Staatscommissie passen. Ook zij, die niet ongenegen zijn voor Rotterdam belangrijke uitgaven uit de Staatskas toe te staan, achtten zich daarom *vooralsnog bezwaard*, aan dit wetsontwerp hun stem te geven.

In een andere afdeeling raadden verscheiden leden, die stilstand noodlottig zouden achten, een middenweg aan, nl. aanvankelijk alleen te besluiten tot de door den heer Dirks aangeduide werken ad ƒ 8 460 000. Dan zal althans de tradervaart worden geholpen en de uitkomst kan worden beoordeeld eer men beslisse tusschen open vaarwater of kanaal met sluizen. Door dien middenweg zou de Minister "den steun erlangen van "een groot aantal leden, die het thans gedane "voorstel zullen afstemmen, en het gevaar eener "tweede teleurstelling, grooter en minder ver"schoonlijk dan de eerste, zal worden ontgaan".

Eindelijk werd ook de raming veel te laag geacht.

Buitenland.

Engeland.

Te Londen werd verleden week een zeer oproerige meeting gehouden. De heer Bryce had zijn kiezers opgeroepen om hun omtrent zijn parlementaire werkzaamheid te rapporteren. Er waren meer dan 1800 personen opgekomen, waaronder een groot aantal Ieren, die reeds bij het optreden van mr. Bryce luide begonnen te schreeuwen: "Weg met Gladstone, leve Parnell!" De aanhangers van Bryce trachtten die kreten te overschreeuwen, maar toen Bryce zijn speech wilde beginnen begon het gejoel, gehuil, gesis en gefluit eerst goed. De eerste, die toen aan het woord wist te komen, was niet Bryce, maar zekere mr. Connell, die eerstgenoemde twee vragen deed: 1°. hoe hij het met zijn liberalisme rijmen kon, vóór de uitzonderings (dwang) wet voor Ierland gestemd te hebben; 2°. of hij verwachten mogt dat zijn Iersche kiezers hem het woord zouden geven, nu hij vóór de opheffing van het regt van vereeniging en vergadering in Ierland gestemd had.

De heer Bryce wilde antwoorden, maar op het zelfde oogenblik werd de estrade door een hoop Ieren bestormd, en op de sommatie van een Iersche amazone, miss R..., "door de Engelschen ontruimd". Een kort, tamelijk vinnig gevecht ontspon zich, waarbij aan de Engelsche zijde op de verlieslijst voorkwam het gouden horloge met ketting van ds. S. De Ieren bleven als overwinnaars op het slagveld, waar zij onmiddellijk de landleague-meeting belegden, tot het stellen en met gejuich aannemen van een motie, houdende de verklaring, dat de in de gevangenis opgesloten leiders der league door God geroepen zijn om Ierland te regeren en dat de tirannen, die het Iersche volk in slavenketenen houden, hun straf niet zullen ontgaan.

— Alle dagbladen bespreken in hun hoofdartikelen den gewezen grooten man van het Groote Ministerie. De algemeene meening is, dat Gambetta zijn nederlaag zelf moedwillig heeft uitgelokt, en een zekere verrassing en ontgoocheling is in de pers merkbaar, "dat de eenige man in Frankrijk, dien men in staat hield om de Republiek op een duurzamen grondslag te organiseren, zich-zelf reeds binnen twee maanden vernietigd heeft, waardoor de toekomst van Frankrijk er niet helderder op wordt".

The Times houdt zich overtuigd, dat Gambetta, die er de man niet naar is om zich zoo gaauw uit het veld te laten slaan, zoodra hij bemerkt dat de publieke opinie op zijn hand is, wel een vorm zal weten te vinden om *n'en déplaise* de couloirs-intrigues, die hem ten val sleepten, aan het bewind terug te keeren. Overigens gedenkt het City-blad met welgevallen, dat het overwonnen Ministerie in den laatsten tijd nog een poging heeft gedaan om de ongelukkige onderhandelingen over het Fransch-Engelsch handelstractaat in het regte spoor te leiden.

Het gebeurde in Frankrijk, zegt *the Standard*, strekt niet om de wereld wat meer vertrouwen te geven in de politieke toekomst van dien Staat. Zijn meest verafgode leidsman heeft aan Frankrijk een bittere teleurstelling bereid, en een man, die zich onbekwaam getoond heeft tot regeren en een zoo volkomen fiasco heeft gemaakt, bevindt zich in een zeer nadeelige positie, wanneer hij het onderneemt, andere Regeringen te critiseren. Hij heeft opgehouden, de groote onbekende factor in de berekeningen der Regering te zijn. Hij heeft een mooije kans gehad en die is nu voorbij.

"Gambetta is gevallen!" schrijft *the Daily News*; "Maar ondanks de fouten, die hij begaan heeft, betreuren wij zijn aftreding uit het ambt" (*D. News* is het eenige Engelsche blad, dat leedwezen uitdrukt). "Als wij ons een liberaal Ministerie zonder Gladstone denken kunnen, in vijandelijke stelling tot dezen staatsman en door dezen met critische, ofschoon welwillende neutraliteit van het centrum uit bewaakt, — dan kunnen wij ons ook een voorstelling maken van de verhouding, waarin Ferry of de Freycinet of een ander President van den Franschen Kabinetsraad in de Fransche Kamer tot den Afgevaardigde van Belleville zal staan."

Karakteristiek is de uitspraak van *the Morning Post*:

"Gambetta de Groote en zijn "Grand Ministère" zijn gevallen. De vroegere gunsteling van het Fransche volk en van sir Charles Dilke heeft een paar weken lang geheerscht, maar niet geregeerd. Het blijkt ook nu weêr, dat, als het Fransche volk slechts den tijd heeft om de proef te nemen met radicale maatregelen, het van deze niet gediend is, en een natuurlijk terugdeinzen voor de gevolgen heeft de Kamer van Afgevaardigden aanleiding gegeven om den Minister kort en goed haar ondersteuning te weigeren. De protectionisten, die in Frankrijk de overwegende meerderheid uitmaken, vreesden een overlevering van de Fransche handels- en nijverheidsbelangen aan Ch. Dilke, terwijl de tegen Egypte gevolgde politiek hun te veel gevaren scheen verborgen te houden."

Met betrekking tot de eigen binnenlandsche politiek zegt het Toryblad: "De val van een radicale Regering aan gene zijde van het Kanaal, die door een eenvoudige reactie van het gezond verstand teweeg gebragt werd, kan zijn effect ook hier te lande wel eens doen gevoelen, waar reeds de tusschentijdsche verkiezingen een naderenden omkeer aankondigen. De dag zal vroeger komen dan men verwacht, waarop ook Gladstone's meerderheid zich tegen hem keeren zal en het regtsgevoel van het volk tegen dezen gevaarlijken leidsman en onheilstichtenden demagoog in opstand zal komen."

Frankrijk.

De crisis is nog niet geëindigd; maar het schijnt zeker, dat de onderhandelingen van den heer de Freycinet heden tot een goed einde zullen geleid hebben.

Gister werden de volgende benoemingen als zeker beschouwd: President van den Ministerraad en Buitenlandsche Zaken, de Freycinet; Openbaar Onderwijs en Schoone Kunsten, Jules Ferry; Binnenlandsche Zaken en Eeredienst, Goblet; Justitie, Humbert; Finantiën, Varroy (zie echter lager); Openbare werken, Sadi Carnot; Landbouw en Koophandel, Tirard; Posterijen en Telegrafen, Cochery.

De portefeuilles, waarvan de titularissen nog niet bepaald zijn aangewezen, zijn: Oorlog: de generaals Billot, Saussier en Davoust; Marine: de admiraals Jauréguiberry of Peyron.

De heer de Mahy zou onder-secretaris van staat bij Koloniën zijn, welk departement op nieuw bij Marine gevoegd zou worden.

Generaal Campenon en de heer Waldeck Rousseau waren dringend verzocht, hun portefeuilles te behouden. Laatstgenoemde was ook door den President der Republiek ontboden. Doch beide heeren hebben geweigerd, zich van hun collega's te scheiden.

De heer Léon Say, aan wien de portefeuille van Finantiën aangeboden is geworden, had evenzeer elke uitnoodiging van den heer de Freycinet afgeslagen. Men weet, dat, in het plan van openbare werken, door den heer de Freycinet ontworpen, de hulpbronnen, welke bestemd zijn om deze werken te bekostigen, verschaft moeten worden door een reeks leeningen, die steeds in verhouding toenemen. De heer Léon Say achtte, zegt men, dat bij den tegenwoordigen toestand der finantiën afgezien moet worden van het toevlugt nemen tot leeningen, op straffe van voor altijd den voorspoed te compromitteren, welken het land tot nu toe genoten heeft.

(*Zie de telegrammen.*)

Le Voltaire meent te weten, dat de heer Gambetta den heer de Freycinet bevestigd heeft wat hij reeds op de tribune der Kamer verklaarde.

Gambetta heeft gezegd, dat hij op het gebied van persoonlijke quaestiën bewijzen zou, dat hij het gezag verlaten heeft "zonder bitterheid of gekwetst individueel gevoel". Maar hij voegde er bij, dat hij op publiek gebied de verwezenlijking van de verschillende hervormingen op krachtige wijze zal nastreven, welke hij met zijn oude collega's van het Ministerie voorbereid heeft, hervormingen welke hij dringend noodig acht en die, naar men weet, de reorganisatie van scholen, justitie, leger en finantiën betreffen.

Volgens verscheiden bladen schijnt de uiterste linkerzijde het berigt van de komst van den heer de Freycinet aan het gezag niet met veel voldoening ontvangen te hebben.

De heer Madier Montjau stelt zich voor, het nieuwe Kabinet, terstond na zijn optreden te interpelleren. Volgens zijn oordeel is de combinatie-Freycinet een al te gematigde; zij beantwoord geenzins aan de tegenwoordige gevoelens van de parlementaire meerderheid.

De heer Madier Montjau verwijt den heer de Freycinet, het land bedrogen te hebben tijdens de uitvoering van de Maartbesluiten en nog meer in de quaestie der groote openbare werken.

Van andere zijde wordt verzekerd, dat een zeker aantal Afgevaardigden het plan koestert om een voorstel aan de Kamer te doen, strekkende tot herstel van den *scrutin de liste* en de ontbinding der Kamer.

Ook de heer J. J. Weissl, sedert kort benoemd tot directeur des affaires politiques et des archives, is den heer Gambetta op zijn terugtogt gevolgd.

— Met de Grondwetsherzienings-quaestie zal het nieuwe Kabinet eenigzins verlegen zitten. Zooals het besluit der Kamer thans luidt, heeft 't den vorm van een resolutie, die, als zoodanig, niet aan den Senaat ter bekrachtiging kan worden gezonden. En daar het Kabinet-de Freycinet — hoewel constitutioneel eigenlijk geroepen om het geschil op te lossen, waaruit de crisis is ontstaan — de algemeene herziening van de Constitutie, waartoe feitelijk door de Kamer besloten werd, niet in den vorm van een wetsontwerp kan gieten, omdat het die niet wil en ook omdat die herziening niet zou worden aangenomen door den Senaat; en daar het nieuwe Kabinet ook niet de gedeeltelijke herziening kan voordragen, omdat deze althans *officieel* de reden is van den val van het afgetreden Bewind, — zoo zal, zegt *le Gaulois* — de heer de Freycinet aan de Kamers voorstellen, de beslissing te verdagen tot het laatste jaar van het wetgevend tijdvak, dat is dus tot over drie jaren.

— De heer de Chaudordy heeft onstlag genomen als Fransch ambassadeur te St. Petersburg en volgens *le Siècle* zou de heer de Marcère tot een ambassadeurspost worden geroepen.

In verband met het eerste wordt gebragt de quaestie van het uitleverings-verdrag met Rusland, welke Gambetta onopgelost heeft achtergelaten. Tot dusver waren Duitschland en Oostenrijk tot de voorstellen van Rusland toegetreden. Te vergeefs zou de Duitsche ambassadeur getracht hebben, den heer Gambetta tot die voorstellen over te halen. De heer de Freycinet zal nu deze lastige quaestie tot oplossing moeten brengen.

— Algemeen is men in de bevoegde kringen van oordeel, dat de val van het Kabinet-Gambetta hoogst waarschijnlijk ten gevolge zal hebben, dat vooreerst of misschien volstrekt geen handelsverdrag met Engeland wordt gesloten. Het is toch een openbaar geheim, dat, bij de jongste onderhandelingen te dezer zake, de heer Rouvier voor Frankrijk de uiterste concessiën heeft gedaan. — De optreding van Léon Say zou ook hierin verandering kunnen brengen.

— Een telegram uit Bern meldt, dat de Zwitsersche Bondsraad, die tegen het einde van Januarij bijeengekomen was, om het Fransch-Zwitsersch handelsverdrag te onderzoeken, Woensdag a. s. zijn zittingen voor onbepaalden tijd zal uitstellen, d. i. tot het tijdstip, waarop het nieuwe Fransche Ministerie met de andere onderhandelaren tot eenstemmigheid gekomen zal zijn.

Het sluiten van het Fransch-Italiaansch handelsverdrag is evenzeer uitgesteld.

— Heden verwachtte de Kamer de indiening van de Begrooting voor 1880, aangeboden door den heer Allain-Targé namens het Ministerie-Gambetta. De Memorie van Toelichting eindigt met een zinsnede, waaruit blijkt, dat de afgetreden Minister van Finantiën voornemens was in den loop van het tegenwoordige jaar een conversie-wet in te dienen. De Regering stelde zich voor, zoo heet 't, in den loop der zitting finantiële maatregelen voor te dragen om den landbouw de verlangde belastingvermindering te verzekeren. Het plan van den heer Allain-Targé was, de 5 en 4½ pCts. in 3 pCts rente te converteren, waaruit een besparing van 72 millioen zou ontstaan zijn, met bestemming 60 millioen tot vermindering van de op den landbouw drukkende lasten.

Volgens *le National* zou de heer Léon Say tot voorwaarde voor zijn optreding in het Ministerie hebben gesteld: geen aankoop van spoorwegen door den Staat, geen conversie van de rente.

— *Figaro* toont zijn ouden aard niet te verloochenen en neemt zelfs, als "groote ministeriën" vallen, de guitaar ter hand, om de gebeurtenissen van den dag op zijn manier te bezingen.

Le Figaro van Zaturdag bevat een zwanenzang voor Gambetta c. s., waarvan het eerste en laatste couplet aldus luiden:

Ecoutez, peuple de France
Et de Belleville aussi,
Le lamentable récit
De la catastrophe immense,
Sous laquelle succomba
Le cabinet Gambetta.

. . . .

Cette histoire vraie et triste
Démontre à tous les partis,
Aux grands tant comme aux petits.
Que sur le scrutin de liste,
Point ne faut être entêté
Avec la Majorité.

— De Parijsche dagbladen bevatten de mededeeling, dat de hoofden der groote bankiershuizen gister zijn zamengekomen en hebben besloten, dat zij, ieder voor hun bepaald aandeel, zullen garanderen een som tot een maximum van 85 millioen onder den solidairen waarborg van alle wisselagenten te Parijs en door tusschenkomst van de Fransche Bank.

Te Lyon hebben de wisselagenten een regtskundige commissie van 4 leden benoemd, door welker tusschenkomst alle regelingen tusschen de agenten of met hun cliënten zullen plaats hebben. Op die wijze zal men trachten, te Lyon, de crisis te overkomen, hetgeen intusschen zware offers zal kosten.

— Baron Jerôme David, oud-vice-president van het Corps législatief, onder Napoleon III, en in 1870 Minister van Openbare Werken in het Kabinet-Palikao, is overleden. Tot aan de jongste verkiezingen vertegenwoordigde hij het departement der Gironde in de Kamer.

— De PP. Karthuizers hebben het eiland Herm, op drie mijlen afstands van Guernsey, voor 162 500 fr. aangekocht.

— De Parijsche correspondent van *Fanfulla* heeft van verschillende zijden de verzekering ontvangen, dat de gele koorts onder de werklieden aan de doorgraving van de landengte van Panama groote verwoestingen aanrigt. In een schrijven was er sprake, behalve van het overlijden van eenige der vernaamste agenten, van 800 werklieden die "tot nu toe" aan de epidemie bezweken waren.

Spanje.

Men heeft een poging gedaan om den trein, die Koning Alphonso van Lissabon naar Madrid overbragt, te doen ontsporen.

Acht gewapende mannen, partij trekkende van de nachtelijke duisternis, hebben bij het station Caracollera twee rails weggenomen; maar een boer, die hen aan het werk zag, haastte zich om den stationschef te waarschuwen.

Deze telegrafeerde terstond. De inspecteur van den weg, van het feit in kennis gesteld, deed zes gendarmen op den tender van de locomotief plaats nemen en bevel werd gegeven om de rails ten spoedigste op hun plaats te brengen. De trein is zonder hinderpaal te Madrid aangekomen, zonder dat de Koning en de Koningin een enkel oogenblik het gevaar vermoed hebben, dat hen bedreigd had.

Zie verder het Bijvoegsel.

Telegrammen.

AL DE MET EEN * GETEEKENDE TELEGRAMMEN ZIJN VAN REUTER.

* **Parijs, 30 Jan.** Omtrent de ministeriële crisis (*zie de uitvoerige berigten onder Frankrijk*, RED.) wordt berigt, dat de heer de Freycinet 't met den heer Léon Say eens is geworden over de economische vraagstukken. Dientengevolge heeft de heer Say zich bereid verklaard, de portefeuille van Finantiën te aanvaarden.

Men berigt, dat de besluiten betrekkelijk de zamenstelling van het Kabinet nu onverwijld in het Regeringsblad zullen worden opgenomen.

* **Parijs, 30 Jan.** (*Tweede depêche*). Behoudens onvoorziene omstandigheden is de zamenstelling van het nieuwe Kabinet thans aldus: de Freycinet, hoofd van het Kabinet, Minister van Buitenlandsche Zaken; — Léon Say, Finantiën; — Ferry, Openbaar Onderwijs; — Goblet, Binnenlandsche Zaken; — Humbert, Justitie; — Billot, Oorlog; — Jauréguiberry, Marine; — Varroy, Openbare Werken; — Tirard, Landbouw; — Cochery, Posterijen.

* **Parijs, 30 Jan.** (*derde depêche.*) De heer de Freycinet heeft dezen ochtend aan President Grévy de lijst medegedeeld van het nieuwe Kabinet, welks zamenstelling morgen in het *Journal officiel* zal verschijnen, zooals zij nu laatstelijk is getelegrafeerd. (*Zie hierboven*, RED.)

De nieuwe Secretarissen van Staat zijn nog niet benoemd.

* **Parijs, 30 Jan.** De Kamer van Koophandel te Parijs heeft een resolutie aangenomen, houdende verzoek dat de duur van de thans nog werkende handelstractaten nog voor twee maanden moge worden verlengd, voor zooveel die Mogendheden betreft, welke vóór 8 Februarij het nieuw handelstractaat mogten hebben geteekend of zullen teekenen.

Lissabon, 29 Jan. De Kamer heeft met 89 tegen 9 stemmen het handelstractaat met Frankrijk aangenomen, na verwerping, met gelijke meerderheid, van een door de oppositie voorgedragen motie van uitstel.

* **Berlijn, 30 Jan.** In de heden gehouden zitting van den Rijksdag heeft de Staats-secretaris Boetticher medegedeeld, dat de Bondsraad zijn goedkeuring gehecht heeft aan de Staatsbegrooting en de verwachting uitgesproken, dat de aanneming van het voorstel-Richter, waarin de Bonds-Regeringen een ongeregtvaardigde afwijking zien van de tot dusver gevolgde wijze van handelen bij de behandeling van de begrooting, niet als precedent moge worden beschouwd.

Verder deed de Staats-secretaris voorlezing van de Keizerlijke boodschap, houdende sluiting van de zitting van den Rijksdag.

De President sloot de zitting met een driewerf herhaald: "*Leve de Keizer!*".

* **Berlijn, 30 Jan.** Bij de eerste lezing, in de Pruissische Kamer van Afgevaardigden, van de Staatsbegrooting, heeft de Minister van Finantiën medegedeeld, dat ten gevolge van het nieuwe Rijksbudget de oorspronkelijk ingediende Begrooting voor Pruissen zóódanig kan worden gewijzigd, dat de matriculaire bijdragen van Pruissen met 5 839 433 M. zijn verminderd, zoodat de voorgenomen leening van 4 966 700 M. achterwege kan blijven.

Constantinopel, 28 Jan. De sedert eenige dagen in het paleis en in de officiële kringen betoonde neiging wijst op een merkbare zucht van toenadering tot Frankrijk. Richid-bey, een der leden van de Turksche zending naar Berlijn, heeft een bezoek gebragt aan den Franschen gezant Tissot, met wien hij zich op de meest verzoenende wijze onderhouden heeft.

* **Caïro, 29 Jan.** De Engelsche en Fransche consuls hebben aan Cherif-pacha verklaard, dat, aangezien het tegenwoordig stelsel van bestuur het uitvloeisel is van een schikking tusschen Engeland en Frankrijk, geenerlei verandering daarin kan worden gebragt zonder de toestemming van die Mogendheden. Acht Cherif-pacha een verandering echter noodzakelijk, dan verklaren de consuls zich voor dat geval bereid, aan hun Gouvernementen de voorstellen mede te

deelen, welke dienaangaande door het Ministerie mogten worden gedaan.

* **Londen, 29 Jan.** Lord Granville heeft zich gister naar de Koningin op Osborne begeven.

* **Londen. 29 Jan.** Aan *the Observer* wordt uit Dublin het faillissement van een effectenmakelaar gemeld. Het passief bedraagt 200 000 p. st. Men vreest, dat nog meer firma's haar betalingen zullen moeten staken.

* **Londen, 30 Jan.** *The Daily News* spreekt het gerucht tegen betrekkelijk de ontdekking van een zamenzwering te Clare en Limerick.

Petermaritzburg, 27 Jan. (*D. News*). De aanstaande verkiezing van den President is hier het onderwerp van den dag. Ik heb alle reden om aan te nemen dat de heer Hofmeijer, het onlangs afgetreden lid van het Kaap-Ministerie, gekozen zal worden. Hij wordt gesteund door het Driemanschap en door de populaire dagbladen. Zijn verkiezing zou de beteekenis hebben van een politiek van behoedzamen en beleidvollen vooruitgang. Te Pretoria heeft het eerste nummer het licht gezien van een nieuwe Engelsche courant. De redactie verklaart zich ingenomen met den staat van zaken en belooft er naar te zullen streven het welzijn des lands te bevorderen.

Rivierberigten.

Waterhoogten in de Nederl. rivieren en te Keulen.

[Medegedeeld door de algemeene dienst van den Waterstaat.]
30 Januarij 1882 (4 dagen vóór volle maan).

Rivieren.	Waarnemings-punten.	Waterhoogte betrekkelijk A.P. (in Meters.)	De nul d. oude schaal. (in Meters.)	Sedert de opgaaf van 28 Jan. hooger. (in Centimet.)	lager. (in Centimet.)	Gesteldh. der rivier ten 8 uur vm., of op het oogenblik van hoog- en laagwater.
a. *Waterst. 30 Jan. des morg. 8 uur.*						
B.-Rijn.	Keulen.*)	37.29	1.44		8	
	Lobith.	9.95	—3.96		8	
Waal.	Nijmegen	7.39	1.17		9	
	St. Andr.	3.27			7	
B.-Merw.	Gorinch.					
Ned.-Rijn en Lek.	Arnhem	7.88	0.97		7	
	Vreeswijk	1 55	—4.97		7	
	Schoonh.					
G. IJssel.	Westerv.	8.21	0.84		7	
	Deventer	2.55	1.96		12	
	Kampen	—0.01	0.55		13	
B.-Maas.	Maastr. (brug)	43.00	0.80		13	
	Maastr. (hoofdsl.)	42.33			12	
	Venlo	10.35			3	
	Grave	6.46	1.61		0	
	St. Andr.	3.49			10	
b. *Laagwater.*		Uur v. waarn. [*]	waters. betr. A. P.			
		u. m.				
B.-Merw.	Gorinch.	11.40 n	0.67		4	
Lek.	Schoonh.	0.10 v.	0.32	2		
	Krimpen.	10.15 n	—0.21	4		
O. Maas.	Dordrecht	10.— n.	—0.39	2		
H. Diep.	Moerdijk.					
Haringvl.	Hellevoet	7.— n.	—0.97		9	
Zijpe.	Bruinisse.	5 25 n.	—1.58		4	
Maasm.	H. v. Holl.	6.50 n.	—0.73		12	
c. *Hoogwater.*						
B.-Merw.	Gorinch.	3.10 v.	1.16		12	
Lek.	Schoonh.	3.10 v.	0.81		9	
	Krimpen.	2 20 v.	0.86		8	
O. Maas.	Dordrecht	2.25 v.	0.91		10	
H. Diep.	Moerdijk.					
Haringvl.	Hellevoet	0.05 v.	0.55		13	
Zijpe.	Bruinisse.	11.45 n.	0.80		18	
Maasm.	H. v. Holl.	11.10 n	0.60		16	
d. *Duur van den vloed en versch. tusschen laag en hoogw.*		Duur van den vloed.	Rijzing ged. den vloed [in Cent.]	Vergeleken bij de vorige opgaaf. Meerd. rijzing. [in Centimet.]	Mind. rijzing. [in Centimet.]	
		u. m.				
B.-Merw.	Gorinch.	3.30	0.49		8	
Lek.	Schoonh.	3.—	0.49		11	
	Krimpen.	4.05	1.08		12	
O. Maas.	Dordrecht	4.15	1.30		12	
H. Diep.	Moerdijk.					
Haringvl.	Hellevoet	5.05	1.52		4	
Zijpe.	Bruinisse.	6.10	2.38		14	
Maasm.	H. v. Holl.	4.20	1.35		4	

[*] De waterhoogte te Keulen is waargenomen ten 7 u. voorm.
[**] n achter het uur van waarneming van hoog- en laagwater beteekent namiddag van 29 Januarij.
v. achter id. id. » voormiddag van 30 Januarij.

Weêrk. waarnemingen.

te Utrecht (*Zonnenburg.*)

Januarij.	Uren.	Windrigt. en kracht.	Barometer mm. Stand.	Barometer mm. Afw.	Thermom. C. Stand.	Thermom. C. Afw.	Vochtigheids-procent.	Opmerkingen.
29	2	zzw. 1	769.3	+ 9.0	+ 6.1	+ 2.6	88	1
	10	zo. 1	67.6	+ 7.2	+ 2.9	+ 1.6	82	2
30	8	zo. 1	67.0	+ 6.6	+ 2.8	+ 2.0	96	3

1) z. bew. reg. 0.1 2) bew.. 3) betr. reg. 0.8

Telegram van	Barometer afwijk. Gister 29	Barometer afwijk. Heden 30	Wind- en Weêrsgesteldh.	Toest. der zee.
Delfzijl. . .	9.0	9.8	ozo. 2 betrok.	
Groningen .	9.0	8.9	o. 1 betrok.	
Helder . . .	8.9	8.3	ono. 2 betrok.	kalm
Utrecht . .	9.2	6.6	zo. 0 betrok.	
Vlissingen .	9.0	5.7	zzw. 0 betrok.	
Maastricht.	10.0	6.1	zw. 2 z. bew.	
Sylt	12.0	+ 13.7	ono. 3 bew.	
N. Shields.		+ 16.3	ono 4 betrok.	
Valentia . .	5 4	+ 9.2	ono. 2 l. bew.	
Hamburg .	13.3	+ 11.0	o. 3 mist	
Swinemünd	13.7	+ 14.0	ó. 2 bew.	
Leipzig. . .		+ 10.0	no. 1 mist	
Carlsruhe .		+ 7.5	z. 2 mist	
Gris-nez . .	11.2	+ 2.9	w. 3 bew.	
Parijs . . .	11.4	+ 6.7	z. mist	
St. Mathieu	7.2	+ 13.7	zo. 3 regen	
Biarritz . .	9.0			
Perpignan .		+ 10.3	zw. 2 betrok.	
Christians.				
Stockholm .		+ 10.5	wzw. 8 helder	
Kopenhag. .		+ 16.7	nw. 2 helr.	
Portsmouth				
Yarmouth .				
Hartlepool .				

Gr. verschil gister Sh. 8.7 St. M. heden
» Ned. M. 1.1 H. » D. 3.7 V.
Thermometerstanden naar Fahrenheit.
43.0 37.2 37.1

Thermometerstand te 's Hage.

30 Januarij.
8 ure 36½° F. — 12 ure 39° F. — 3 ure 38½° F.

OVERZIGT van de weêrsgesteldheid in Europa.

Medegedeeld door het Kon. Ned. Met. Inst.

De barometer wijst nog 6 a 10 mM. boven den normalen stand, hoewel de barometer zeer langzaam is blijven dalen. In het Noorden van ons land was de verandering van luchtdrukking gering, in het Zuiden en in Belgie was de vermindering 3 a 4 mM. Van daar dat het afwijkingsverschil weder is omgeslagen, en het Noorden des lands boven het Zuiden is.

De windrigting is zeer verschillend in ons land en zwak, te Brussel staat hij eenigzins door uit het ZZW.

In Belgie en in het Zuiden van ons land nam de temperatuur 1 a 2 gr. toe, in het Noorden evenwel af; het is overal in ons land te warm.

De lucht is meest betrokken.

Handelsberigten.

's Gravenhage, 30 Jan. Botermarkt, ten half 10 ure, handel tot circa 11 ure des voorm. Prijs per vat van 40 kilo 1e qual. f 80 a 83, dito 2e qual. f 72 a 79; per kilo 1e qual. f 2 a 2.07½, dito 2e qual. f 1.80 a 1.97½.

* **Schiedam,** 30 Jan.

Moutwijn per hect. zonder fust of belasting	f 12.50
Jenever " " " " " "	- 18.—
Amst. proef " " " " "	- 19.25
Spoeling per ketel, Beurs	- 2.—
Schiedamsche Spoeling-Vereeniging	- 2.—

* **Rotterdam,** 30 Jan. Granen: de aanvoer van alle artikelen was heden wederom zeer klein; door weinig aanvoer was tarwe en rogge 25 c. lager; winter-gerst 20 c. lager. Overige onveranderd.

Buitenlandsche granen vast doch stil. Meel vast. Vlas op het land waren de betere soorten goed gevraagd van 50 tot 62 stuivers, de aanvoer ter markt bestond uit 51026 steen waarvoor tot nagenoeg onveranderde prijzen goede kooplust bestond, niet te min bleef laat markt een groot gedeelte gering soort onverkocht. Koffij afgedaan 266 bn. Java W.-I. ex Koningin Emma.

* **Amsterdam,** 30 Jan. Tarwe per 2400 kg. in loco, zonder handel, op levering onveranderd, Maart f 326, Mei f 318. Rogge per 2100 kg. in loco, contant zonder korting, bij kleinigheden als voren; Petersburger f 218, Galatz f 218, Odessa f 212, puike dito f 215, op levering iets lager, Maart f 205, 204, 203, 204, Mei f 197, 198, 197.

Raapolie lager, vliegend per 100 k. f 33.75, 1o. Mei f 33.25, 33⅛, Sept./Dec. f 33.50, 33.25, 33⅜. Lijnolie niet williger, vliegend per 100 k. f 27.75, Febr. f 27.50, f 27⅜, 27.50, Maart/Mei f 27⅞, 27.75, Junij/Aug. f 28.75, Sept./Dec. f 28.25, 1o. Nov. f 28.

Raapkoeken de 1040 stuks f 100, 106. Lijnkoeken de 104 stuks f 10, 14. Koolzaad op levering lager, op 800 kg. Olie in April f 362, Oct. f 362. Petroleum per 100 k. in cons. f 10.25, dito in entr. f 9.25. Lijnzaad zonder handel. Tabak: afgedaan 1000 pn. Bispath. Vanille: de veiling is als volgt afgeloopen: 34 doozen netto 215 kg. Bourbon, 26 doozen verk. f 10.75 a 20.50, restant opgeh. f 6 a 8, 9 doozen 43 kg. Mexicaansche opgeh. f 7.

(Per Telegraaf.)

* **Parijs,** 30 Jan. Raapolie, loop der maand fr. 70.—; Febr. fr. 71.25; Maart/April fr. 72.50; 4 maanden van Mei fr. 72.75. Lijnolie, loop der maand fr. 63.—; Febr. fr. 63.—; Maart/April fr. 63.25; 4 maanden van Mei fr. 64.50. Spiritus, loop der maand fr. 57.25; Febr. fr. 58.25; Maart/April fr. 59.75; 4 maanden van Mei fr. 61.25. Suiker, 88 gr. dadelijk fr. 55.50 à 55.75; witte no. 3 loop der maand fr. 63.60; Februarij fr. 64.10; Maart/April fr. 64.75; 4 maanden van Mei fr. 66.25; dito geraffineerd fr. 110.— à fr. 111.—. Meel, 9 merken loop der maand fr. 65.50; Febr. fr. 65.50; 4 maanden van Maart fr. 65.50; 4 maanden van Mei fr. 65.—. Tarwe, loop der maand fr. 31.30; Februarij fr. 31.20; 4 maanden van Maart fr. 31.20; 4 maanden van Mei fr. 30.80. Rogge, loop der maand fr. 21.25; Febr. fr. 21.25; 4 maanden van Maart fr. 21.25; 4 maanden van Mei fr. 20.75.

* **Berlijn,** 30 Jan. Rogge, Jan. 181.—; April/Mei 171.25. Raapolie, Jan. 55.90; April/Mei 56.20. Tarwe, April/Mei 224.50; Junij/Julij 225.50.

* **Keulen,** 30 Jan. Tarwe, dadelijk vreemde 23.50; Maart 23.35; Mei 23.10. Rogge, dadelijk vreemde 19.25; Maart 17.35; Mei 17.15. Raapolie, dadelijk 31.20; Mei 29.20; Oct. fr. 29.10. Rijnh. ten 1 ure 160 cM.

* **Bremen,** 28 Jan. Petroleum in loco 7.20, Febr. 7.20, Maart 7.30, April 7.40, Mei 7.60, Aug./Dec. 8.25. Reuzel, Wilcox in loco 57.— E. Spek, half long en half short Jan. 42.— E.

* **New-York,** 28 Jan. Katoen middl. 12—. Dagelijksche ontvangst 13 000 b., uitvoer naar Engeland 2000 b., naar het vasteland 1000 b. Voorraad —— b. Verschepingen low middl. Shipments April 12.60. Petroleum geraff. (per gallon) 7¼, dito ruw a/d. bronnen (per barril) 85—. Meel 530. Maïs 71—. Roode Winter-Tarwe 146.75. Rio Koffij fair laagste 9¼, dito hoogste 9¼, Santos Koffij fair laagste 9½ dito hoogste 10—. Suiker Muscovados 7—. Vracht voor granen 4—. Reuzel Wilcox 11⅝. Bacon ½ short ½ long 9¼. Reuzel Wilcox futures Feb. 11½, dito Rohe en Brother ——.

* **New-York,** 28 Jan. Roode Winter-Tarwe Jan. 146.—, dito Febr. 146.—, dito Maart 149.—, Rio-koffij good laagste 10—, dito hoogste 10—, vracht voor Katoen ¼.

* **New-Orleans,** 28 Jan. Katoen middl. 11⅝.

* **Philadelphia,** 28 Jan. Petroleum geraff. (per gallon) 7⅛.

* **Baltimore,** 28 Jan. Ruwe Petroleum 6¼.

Scheepstijdingen.

IJmuiden, 29 Jan. Binnen: T. C. Berg, Bruhn, Savannah; Hoiden, Jörgensen, dito; 30 Jan. Catherina S., Simonetti, Philadelphia. — Vertrokken 29 Jan. Rembrandt, st., Bordeaux.

Maassluis, 29 Oct. Binnen: Olaf, st., Plata-Rivier; Libra, van Borrendam, Westkust van Afrika; Bazan, st., Benicarlo.

Brouwershaven, 29 Jan. Binnen: Antonietta B., Bertoletto, Kertch; Parthenon, st., Sulina.

Samarang, 26 Jan. Aang.: Aurorita, Thomsen, Amsterdam.

Curaçao, 30 Dec. Vertr.: Stella, Klip, Amst.

St. Vincent, K. V., 2 Jan. Vertr.: Acadie, Oldenburger, St. Lucia.

Malta, 26 Jan. Vertr.: Matthew Cay, st., (v. Dedeagatch) Schiedam. — Gepass.: 25 Jan. Romolus, st., Odessa n. Rotterdam.

Lissabon, 23 Jan. Vertr.: Californië, Berkhout, Vlaardingen.

Queenstown, 28 Jan. Aang.: Kalamidas, Kalamidas, Smirna n. Rott. (wegens tegenwind).

Stoomvaart-Berigten.

Het stoomschip *Zuid-Holland*, kapt. Sikemeier, van Rotterdam naar Batavia, arriveerde 28 Januarij te Port-Saïd. Alles wel.

— Te Port-Saïd arriveerde 28 Jan. de *Erl King*, van Amsterdam naar Batavia.

— Van IJmuiden is gister in zee gekomen de *Pollux*, bestemd van Amsterdam naar New-York.

— Het stoomschip *Voorwaarts*, kapt. Harten, van Amsterdam naar Batavia, vertrok gister van Napels.

— De *Prins Alexander*, kapt. Braat, van Batavia naar Amsterdam, vertrok heden van Napels.

— Het stoomschip *Prinses Amalia*, kapt. Hissink, van Rotterdam naar Batavia, arriveerde gister te Southampton.

— De *Celebes*, kapt. Herckenrath, vertrok ll. Zaturdag van Batavia naar Amsterdam.

— Te New-York arriveerde 28 Jan. de *Castor*, van Amsterdam.

— Van Hellevoetsluis zijn heden-ochtend in zee gekomen de stoomschepen *Utrecht*, kapt. Boon, van Rotterdam naar Batavia; *Schiedam*, kapt. Chevelier, van Rotterdam naar New-York, en *Skiold*, van Rotterdam naar de Plata-Rivier.

Vertrokken Passagiers.

Van **Rotterdam** naar **Batavia**, per st. *Utrecht*: de heeren G. L. Kok, echtg. en kind*, P. G. Neeb, J. J. M. Behrens, echtg. en zuigeling, mevr. Behrens, de heer A. Larsen. Een detachement mariniers, sterk 103 korporaals en manschappen, benevens 3 onderoff., onder bevel van den 1n luit. der mariniers A. van Tooreuburg.

* Embarkeren te Marseille.

Van **Rotterdam** naar **New-York**, per st. *Schiedam*: de heeren Jan van Dorp, Heinrich Loges, echtg. en kind, Jacob Grauer en kind, mevr. Barbara Wolker met 2 kind.; benevens 150 tusschendekspassagiers.

Vertrokken passagiers.

Van **Amsterdam** naar **New-York**, per st. *Pollux*: de hh. P. Dekker, J. Hüsener, J. Cochems, Ch. Roth, mr. E. Bentum, benevens 257 tusschendekspassagiers.

Binnenland.

Residentie-nieuws (Vervolg.)

30 *Januarij.*

* Z. M. de Koning heeft heden-middag, vergezeld van HDs. adjudant baron van Heerdt, het paleis bezigtigd van den overleden Prins van Oranje op den Kneuterdijk.

Dit bezoek schijnt in verband te staan met het reeds vroeger medegedeeld plan van Z. M. om dat paleis te doen verbouwen.

* De Arrondissements-Regtbank zal deze week voor het laatst zitting houden in het gebouw op den Korten Vijverberg no. 7, om Vrijdag of Zaturdag naar het gebouw no. 3 (laatstelijk in gebruik door het Ministerie van Justitie) te worden verplaatst.

Het parquet van den officier van Justitie en een gedeelte van den inventaris en het archief zijn reeds naar laatstbedoeld gebouw overgebragt.

* Naar aanleiding van de daarover in de vorige Raadszitting gevoerde beraadslagingen, hebben B. en W. voorgesteld in art. 5 der voorwaarden voor de uitgifte op grondrente van de terreinen, uitmakende de vroegere Renbaan te Scheveningen, de betwiste quaestie der erfdienstbaarheid, aldus te omschrijven:

»De bepalingen van dit artikel worden op »elk te verkoopen perceel als een erfdienstbaarheid »gevestigd ten nutte van het der Gemeente in »eigendom toebehoorende perceel, kadastraal be»kend als Gemeente 's Gravenhage, sectie M »no. 6050 (zijnde het zoogenaamde Seinpostduin) »en ten nutte van de gronden, waarover de wegen »loopen in de Renbaan".

* Wanneer de Gemeente tegen den koers van 99 pCt. eenige schatkist-promessen kon verkrijgen, tot de uitgifte waarvan door den Staat in de volgende maand zal worden overgegaan, dan gelooven Burgem. en Weth., dat op die wijze de kasgelden, voor zoover daarover in den eersten tijd niet behoeft te worden beschikt, op voordeelige voorwaarden worden belegd.

Aan die belegging toch is hoegenaamd geen risico verbonden, terwijl de promessen, die niet langer dan 3 maanden loopen, tegen bovengezegden koers aangenomen, een voordeel geacht worden af te werpen, gelijk staande aan een rente van 4 pCt. 's jaars; kunnende de Gemeente ieder oogenblik, wanneer zij versterking harer kas noodig heeft, zoovele promessen bij de Nederlandsche Bank tegen de disconto-rente, voor Gouvernements-papier vastgesteld of vast te stellen, disconteren, als waaraan op een gegeven tijdstip behoefte blijkt te bestaan.

Het is dan ook aan B. en W. raadzaam voorgekomen den Gemeenteraad voor te stellen, hun magtiging te verleenen om aan de in de eerste dagen van Februarij opengestelde inschrijving deel te nemen, voor zoovele promessen ad f 10 000, als de omstandigheden zullen toelaten.

Bijaldien de Raad zich met dit denkbeeld mogt kunnen vereenigen, waaraan de finantiële Commissie uit den Raad haar adhaesie heeft gegeven, dan zal de Gemeente-begrooting voor 1882 in verband daarmede moeten worden aangevuld.

Op initiatief van de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen zijn met de verschillende daarbij betrokken spoorwegmaatschappijen onderhandelingen aangeknoopt, om met de zomerdienst in de nachttreinen tusschen Amsterdam en Parijs slaapwagens te laten loopen. Naar wij vernemen bestaat er alle kans, dat deze voor het publiek zoo belangrijke maatregel zal worden aangenomen.

Bij de Maatschappij zijn benoemd: tot stationschef te Maastricht, B. M. Gaignon de l'Ami, stationschef te Vlissingenhaven; tot waarn. stationschef te Vlissingenhaven, A. M. Gewin, goederenklerk 1e kl. aldaar; verplaatst de goederenklerken J. W. A. Lem van Tilburg naar Vlissingenhaven en E. H. E. Frantzen van Utrecht naar Tilburg. De heer L. Verloren, chef-de-bureau te Utrecht, is benoemd tot waarn. handelsagent te Groningen. (U. D.)

* De sergeanten S. en v. Z., ongeveer een maand geleden van het reg. grenadiers en jagers gedeserteerd, hebben zich — zooals uit een particulier schrijven blijkt — bij het »vreemdenlegioen" in Algiers geëngageerd.

Volgens eigen verklaring zijn zij echter in hun verwachtingen zeer teleurgesteld. Als soldaat aangenomen, hebben zij een zeer kleine soldij, lijden dientengevolge armoê en hebben geen vooruitzigt op bevordering.

Dat het een waarschuwend voorbeeld zij voor andere heethoofden!

* Voor het middenraam van de firma Goupil en Cie. (Plaats) is deze week tentoongesteld: »Landschap met boerenwoning" van F. J. du Chattel.

* Zaturdag-avond is in de Twentstraat, waar men bezig is met het leggen van een nieuw riool, een man, die zich van de eene zijde der straat naar de andere wilde begeven en daartoe over een plank, liggende over de opengebroken straat, wilde loopen, gevallen, met het gevolg dat hij zich ernstig aan de zijde verwond heeft. Hij is door de zorg der politie per brancard naar het Gasthuis vervoerd.

Men schrijft ons uit Wassenaar: Heden-middag werd alhier in tegenwoordigheid van eenige begunstigers geopend de inrigting ter verschaffing van warme spijzen aan mingegoeden.

De Commissie heeft zich veel moeite getroost voor de oprigting, maar ziet dit boven verwachting vergoed door de allerwege zoo krachtige medewerking.

Er werden uitgereikt 130 portiën.

De aan ons Bureau ingekomen giften voor de Weduwe met 9 kinderen te Leiden vermelden wij morgen.

* De vaderlandsche kunst treurt om het verlies van Alexander Hugo Bakker Korff, den voortreffelijken genre-schilder, te Leiden op ruim 57-jarigen leeftijd overleden.

Slechts weinigen kenden den beroemden auteur der »Bakker-korffjes". Ver van de woelige centra der schoone Kunsten, slechts op een afstand de vriendschap met zijn kunstbroeders onderhoudende, leefde en werkte Bakker Korff in de wetenschappelijke Academie-stad stil voor zich heen, in den vredigen familiekring zijner zusters. Daar arbeidde hij met zijn eigenaardig, volkomen oorspronkelijk penseel aan de kunstvolle gewrochten, die het succes waren van elke tentoonstelling. Eerst later is Bakker Korff het genre gaan beoefenen, dat zijn naam beroemd maakte.

Bedaagde ongehuwde dames uit den deftigen stand, meestal de zelfde typen, waren voor zijn vernuftigen geest en keurig penseel een onuitputtelijke bron van steeds verschillende sujetten. Op de tentoonstellingen waren de »Bakker-korffjes" bij uitnemendheid populaire werken, want leek en kenner bewonderden ze om 't zeerst. Van de jongste Haagsche tentoonstelling herinnert ieder zich Bakker Korff's meesterwerk »Bijbellezing", waarop de oude tantes zijn voorgesteld, verdiept in de vrome overdenking van Hooglied II, vers I. Het »Haagsch Museum voor moderne kunst" was toen zoo gelukkig op dat juweel de hand te leggen, en het Rijk kocht toen het tweede, kleinere paneeltje »onder de palmen". In »onze schilders" van Joh. Gram wordt hulde gebragt aan Bakker Korff's »Courantlezing" en »een draad door de naald", die op de jongste driejaarlijksche tentoonstelling te Rotterdam aller aandacht trokken.

Bakker Korff stond als een kunstenaar boven de partijen. Er was maar één roep over zijn kunst en oude en nieuwe rigting harmonieerden in de bewondering van zijn talent.

Twintig jaren geleden, op de tentoonstellingen van Rotterdam en Amsterdam in 1862 en 1863, werd hij met goud bekroond en van dien tijd was zijn naam gevestigd als een der uitstekende kunstenaars van zijn tijd. Ook in het buitenland stond zijn werk hoog aangeschreven, getuige de Leopoldsorde, die den Kunstenaar vereerd werd. Onderscheidingen van dien aard in zijn vaderland vielen hem niet ten deel. Maar Bakker Korff heeft zich iets anders verworven van duurzamer gehalte: een naam bij de nakomelingschap.

* Heden zijn te Leiden verkocht 1600 mudden cokes voor 35 à 39 cent.

* Heden-voormiddag werd te Arnhem de typograaf J. Th. Scheepers te dezer stede begraven. Behalve door de leden van de Typografische Vereeniging, werd de stoet gevolgd door de verschillende vakvereenigingen uit Arnhem, een deputatie uit de Vereeniging *Hoop op Geregtigheid* en afgevaardigden uit Amsterdam, Deventer, Brummen, Velp en Oosterbeek, ieder voorzien van een immortellenkrans.

* Uit Deventer meldt men ons: De voorraad aardappelen is thans nog zeer groot. Er komen steeds groote partijen aan de markt, waardoor de prijs tot f 1.80 à 2.25 gedaald is. Doordien nu ook de vette varkens lager in prijs zijn, zullen er weldra nog grootere hoeveelheden aan de markt komen en de prijzen merkelijk lager worden.

De postkar van Coevorden op Zwolle is bij Ommen tegen de diligence gereden en werd daardoor in de sloot geworpen; alles werd op het droog gebragt, maar de postkar was stuk; te paard vervolgde de postconducteur zijn reis.

* Een inwoner van Stiens, die pas 22 jaar oud is, heeft eergister bij den ambtenaar van den B. S. de geboorte van zijn vijfde kind aangegeven.

* De calligraaf Bunzel, uit Praag, die ten vorigen jare hier door, middel van een eigenaardige methode, door zijn kunst zoo verrassende resultaten verkregen heeft, zal, naar wij vernemen, eerlang weder voor eenigen tijd hier komen vertoeven. Hen, die aan schrijfkramp lijden of die er belang bij hebben binnen weinige dagen zich een vlugger of sierlijker handschrift eigen te maken, worden nu reeds aandachtig gemaakt op deze gelegenheid, welke zeker velen welkom zal zijn.

Regtszaken.

Het Geregtshof, Kamer van Burgerlijke Zaken, bevestigde heden de vonnissen, door de resp. regtbanken in de volgende zaken gewezen: 1o. in zake F. W. *ca.* A. & C. T. en *ca.* N., medegeint.; 2o. in zake E. L. *ca.* S. K. O.; 3o. in zake mr. A. H. K. & Co. *ca.* de Naamlooze Vennootschap Zee- en Brandassurantie-Maatschappij, gevestigd te Rotterdam; 4o. in zake W. v. C. *ca.* jhr. mr. E. N. de B. *qq.*

H. J. T., geëxamineerd als apothekersbediende, maar het radicaal van apotheker of hulp-apotheker niet bezittende, opende in zijn woning in de Govert-Flinckstraat te Amsterdam een winkel van droogerijen. Toen nu onlangs iemand, in den waan verkeerende met een apotheker te doen te hebben, tot hem kwam met verzoek, een recept van doctor W. te Nieuwer-Amstel te willen gereed maken, liet T. zich deze opdragt welgevallen en bereidde de gevraagde geneesmiddelen. Weldra kwam dit uit en van daar dat T. jl. Vrijdag teregt stond ter zake van het onbevoegd uitoefenen van de artsenij-bereidkunde. De deskundigen verklaarden, dat de bereide geneesmiddelen geheel conform waren aan het recept des doctors. Bekl. ontkende geweten te hebben, dat hij zijn bevoegdheid te buiten ging, en voerde tot zijn verontschuldiging aan, dat dit de eerste maal was, dat hij een dergelijke overtreding beging. Het O. M. eischte echter een boete van f 25. Uitspraak 17 Febr.

Zekere weduwe v. E., vroeger wonende te Katwijk, heeft sedert 3 Januarij, met achterlating van haar 2½jarig kind, Alkmaar verlaten, voorgevende haar dochter in een gemeente nabij Rotterdam te willen bezoeken, en onder afspraak met de vrouw, bij wie zij te Alkmaar tijdelijk inwoonde, dat zij binnen vier dagen zou terugkeeren, waaraan echter niet is voldaan.

Zij zwerft rond in de provinciën Noord- en Zuidholland en Utrecht, en houdt zich bezig met waarzeggen. (N. R. Ct.)

* De gelukkige vinder van het bankbillet van f 40, die jl. Maandag voor de Regtbank alhier teregt stond omdat hij het geld ten eigen bate had aangewend, is heden tot één maand celstraf veroordeeld.

* *Het Weekbl. van het Regt* deelt den woordelijken inhoud van een brief mede, door adv. J. D. van Ketwich Verschuur, te Zwolle, gedurende 38 jaren de practijk uitoefenend, gerigt aan den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad, waarin hij de volgende feiten mededeelt.

Als advocaat in een burgerlijk regtsgeding voor iemand, die verdacht werd een valsche bekentenis van schuld te hebben afgelegd, werd hem den 20n Sept. ll. door mr. B. Hulshoff, subst.-officier van justitie, de afgifte gevraagd van 1o. een aantal onderhandsche huurquitantiën; 2e. twee brieven van zijn client aan hem zelven. De eerste gaf de advocaat in diens belang af. Ook de overlegging van de *brieven* kon in zijn belang wezen, maar deze weigerde hij toch ter wille van de onschendbaarheid ook van de schriftelijke mededeelingen van den client.

»Den volgenden dag, 21 September 1881, kwam mr. Hulshoff mij op nieuw bezoeken, — schrijft mr. van K. V. — om mij te vragen of ik mij daarop ook bedacht had; hij zou die brieven toch zoo gaarne hebben. Ik had er niet nader over gedacht, en kon er toch nimmer anders over denken; ik bleef bij mijn antwoord van den vorigen dag. Terwijl wij daarover spraken werd mr. P. J. G. van Diggelen bij mij aangediend met nog een ander. Binnengekomen maakte deze zich kenbaar als regter-commissaris, vergezeld van den subst.-griffier en verklaarde, nadat mr. Hulshoff hem had gezegd dat ik persisteerde, houder te zijn van een bevelschrift van de Regtbank om in mijn woning huiszoeking te doen en op te sporen de bovenbedoelde *door cliënt aan mij geschreven brieven*. Dat bevelschrift werd mij vertoond, doch niet beteekend; het was gewezen door den president mr. J. Gratama en de regters mr. W. D. Coninck Liefsting en mr. C. W. A. baron van Haersolte."

Mr. van K. V. refereerde zich aan zijn bezwaren, wilde den tijd hebben om zijn verzet of hooger beroep te formuleren; doch mr. van Diggelen weigerde en dreigde met den sterken arm om de brieven tegen den wil van den advocaat te zoeken en in beslag te nemen.

»Wat stond mij te doen? Drie mannen, als bijzondere personen successivelijk in mijn woning ontvangen, stonden voor mij, nu als ambtenaren, in de uitoefening hunner (hoezeer onwettige) functiën; bij gemis van mannelijk dienstpersoneel was ik alleen daartegen niet opgewassen; zij konden zich buitendien nog laten versterken, en ik zou mij welligt aan vervolging wegens rebellie blootstellen, als ik hen wilde dwingen zich uit mijn woning, waarin zij niet als zoodanig waren toegelaten, te verwijderen; — zou ik dan, weêrstand onbereikbaar zijnde, zelf aanleiding geven dat mijn huis, of ook slechts mijn bureau, met schendende inbraak mijner meubelen, en met doorsnuffeling van alle acten en papieren van mijn geheele praktijk, werd overhoop gehaald?

»Naar mijn inzigt overtuigd, dat geen bijzonder belang van derden, dat mij toevertrouwd was, eenig gevaar liep, terwijl het algemeen belang, dat mij deed weigeren, ook langs anderen weg kon behartigd worden, en, vooral op mijn tegenwoordigen leeftijd, een vijand van »tooneelen", besloot ik voor het overmagtig geweld te bukken, doch niet anders dan onder voorwaarde dat mijn *verzet* en *protest* tegen deze handelingen, en de verklaring van mr. van Diggelen dat anders de sterke arm zou worden ingeroepen, in het procesverbaal zouden worden opgenomen.

»Daaraan is voldaan; ik heb het dossier ter tafel gebragt en beide brieven zijn er uitgezocht en in beslag genomen."

In 't algemeen belang acht mr. v. K. V. het noodig te voorkomen om voor het vervolg zoodanigen teruggang naar vroeger eeuwen van willekeur tegen te houden en om van hooger gezag, nevens de zuivering van de Nederlandsche regtsmagt van de smet, die haar hierdoor aankleeft, door de noodige maatregelen herstel te vragen van het hierdoor geschokte vertrouwen der burgers omtrent de veiligheid zoowel van eigen huis en papieren als van hetgeen zij mogten willen openbaren aan hun geregtelijke raadsleden, geestelijken enz., alle wier woningen volgens deze magtsbegrippen der Zwolsche Regtbank ten allen tijde en zonder dat eenige verdenking tegen hen bestaat, voor de inquisitie der justitie, ook naar geheime schrifturen, zouden openstaan."

Mitsdien heeft de heer v. K. V. den Proc.-Generaal bij den Hoogen Raad in overweging gegeven:

1o. Om *in het belang der wet* beroep in cassatie te doen tegen het betrekkelijk bevelschrift der Regtbank volgens art. 98 R. O.;

2o. Om den heer subst.-officier van justitie mr. B. Hulshoff *te gelasten* mij de bedoelde *brieven*, als zijnde mij *wederregtelijk outnomen, terug te geven;*

3o. Om alle *ambtenaren van het Openb. Min.* in Nederland *te gelasten* zich in het vervolg van requisitoiren tot *dergelijke geweldpleging te onthouden.*

Kerk- en Schoolnieuws.

* **Wassenaar,** 30 Jan. Ds. P. Bartstra, pred. bij de Hervormde gemeente alhier, maakte in de godsdienstoefening op gister bekend, dat hij voor het beroep naar Harderwijk had *bedankt.*

* **Veenendaal,** 27 Jan. Ds. J. Post, pred. te Goes heeft voor het beroep naar deze gemeente bedankt.

Tot directrice van de openbare bewaarschool te Loosduinen is benoemd mej. C. D. Hoogteijling, thans te Leiden, en tot onderdirectrice mej. Klinkenberg te Loosduinen.

* De Gemeenteraad van Bergen-op-Zoom heeft van het Rijk vergunning verkregen tot het bouwen van een Hoogere Burgerschool (driejarige cursus). Reeds is een oppervlakte van 3000 vierk. el gronds aangewezen.

Boekwerken ter aankondiging ontvangen.

Th. Kley, Open Brief aan den heer G. P. J. Ockerse, naar aanleiding van »Eenige Beschouwingen over de brochure: »Gehoorzaamheid aan de Wetten", met een »Postcriptum" aan de Publieke Opinie, — 's Gravenhage, H. C. Susan C.Hzn.

Vereenigingen.

De Onderofficiers-Vereeniging der dd. schutterij alhier, *De Cursus*, gaf jl. Zaturdag-avond in den foyer van het *Gebouw voor K. en W.* een concert en bal. Ook ditmaal mogt het een net en beschaafd gezelschap van dames en heeren genoemd worden, 'twelk bijeen was. Was de kolonel, baron van Hardenbroek van 's Heeraartsberg en Bergambacht, verhinderd, naar zijn wensch dit jaarfeest bij te wonen — hetgeen door de gastheeren zeer werd betreurd, daar de kommandant door allen wordt geacht en geëerd — vele officieren gaven door hun tegenwoordigheid van hun sympathie voor 't corps onderofficieren en voor hun Vereeniging gaarne blijk. Onder de leiding van den heer W. van der Linden werd door een uitstekend bezet orchest een gelukkig zamengesteld programma uitnemend ten gehoore gebragt. Twee compositiën van den heer van der Linden zelven — *Cursus-Marsch* en *Fantaisie sur la Traviata* vonden vooral grooten bijval, zoodat de componist-directeur alle reden had over het succes van dit concert tevreden te zijn. De solo voor piston (*La Perle d'Enghien*) en die voor fluit en hoorn (*Serenade* van Titl) lokte de daverendste toejuichingen uit.

Ook het bal, waarop als steeds een goede toon tot den einde heerschte, liep aangenaam af, zoodat gastheeren en gasten van elkaêr in de prettigste stemming scheidden.

Vóór den aanvang der tweede afdeeling werd door den heer N. Amiabel, adjudant-vaandeldrager, in de meest hartelijke taal den officieren dank gezegd voor de eer, welke zij, door hun komst herwaarts, aan dit feest bewezen; ook aan den heer van der Linden en zijn kunstgenooten bragt spr. hulde, doch vooral aan de lieve dames, die door haar elk feest opluisterende tegenwoordigheid ook aan dit bijeenzijn zulk een élan verzekerden.

Aanbestedingen.

* Op het Raadhuis is heden door B. en W. aanbesteed:

1o. het afgraven van duingronden bij de Naald te Scheveningen.

Minste inschrijver was de heer G. Key, te Rotterdam, voor f 13200;

2o. het aanleggen van een riool in een gedeelte van de Boekhorststraat te 's Gravenhage.

Minste inschrijver was de heer H. Jongeburger, te Waddinxveen, voor f 7200.

Officiële Berigten.

Bij Koninklijk besluit is G. Keyzer, laatstelijk bootsman aan boord van het op 5 Oct. jl. verongelukte stoomschip *Koning der Nederlanden*, benoemd tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij Kon. besluit is mr. A. M. Maas Geesteranus, met ingang van 1 Febr. a. s., benoemd tot directeur van de *Nederlandsche Staatscourant.*

Z. M. heeft, met ingang van 1 Febr. a. s., J. Tideman benoemd tot vast ambtenaar bij de Kon. Bibliotheek met den titel van hoofdcommies, en hem tevens eervol ontslag verleend als hoofdcommies bij het Dep. van Binnenl. Zaken.

Z. M. heeft met ingang van 1 Febr. a. s. de adjunct-commies bij het Dept. van Binnenl. Zaken, mr. J. W. H. M. van Idsinga, benoemd tot comm. bij dat Dept.

Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Alkmaar, de heer J. W. Welcker, ingenieur bij 's Rijks Waterstaat aldaar.

Z. M. heeft, met ingang van den 1n Februarij a. s., bevorderd tot kapitein ter zee de kapt.-luits. ter zee E. L. baron van Heeckeren van Walien, W. L. A. Gericke, C. H. Bogaert, H. D. Guyot en W. Steffens.

Bij Kon. besluit is aan T. Struyk, gewezen bew. 2e kl. in de cellulaire gevangenis te Rotterdam, verleend een pensioen ten laste van den Staat van f 264 's jaars.

De Minister van Justitie brengt op nieuw in herinnering, dat allen, die tot den Nederlandschen adel behooren, gehouden zijn overeenkomstig de bestaande bepalingen aan het Departement van Justitie kennis te geven van de in hunne geslachten plaats gehad hebbende geboorten, huwelijken en sterfgevallen, en wel door de inzending van gelegaliseerde *volledige afschriften* van de in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven acten.

De Minister van Finantiën maakt bekend, dat het saldo van 's Rijks schatkist bij de Nederlandsche Bank, op 28 dezer en de som der betaalmiddelen op dat tijdstip bij de betaalmeesters aanwezig, te zamen een bedrag uitmaakten van f 8 335 554.97.

LAATSTE BERIGTEN.

Per Telegraaf.

Beurs van Rotterdam.

Effecten niet ter beurze van Amsterdam genoteerd.)
(30 Jan. 12½ ure.)
Rott. Hyp.-Bk. 4 pCt. 98⅞.

* **Brussel,** 30 Jan. De Nationale Bank heeft het disconto tot 9 pCt. verhoogd voor waarden in den vreemde op België getrokken.

* **Parijs,** 28 Jan. 's av. Boulevard: Rente 3 pct. 82.85, dito 5 pct. 114.35, Egypte 330, Italië 86.15, Turken 11.85, dito Loten 47.40, Rio Tinto 602.

Beurs van Londen, 30 Jan

3 pct. Consols 99½. 2½ pct. Nederland —. 4 pct. dito —.— 5 pct. Rusland 1862 —.—. 5 pct. dito 1864 —.— 5 pct. dito 1866 —.—. 5 pct. dito 1873 81½ 4½ pct. dito 1875 —.— 4 pct. Nicolai Spoorweg ——. Moscou-Jaroslaw Obligatiën ——, 5 pct. Italië —.—. 3 pct. Spanje 26¼ 3 pct. Portugal —— 5 pct. Turkije (Alg. Sch.) 11¼. 6 pct. Egypte 1876 (geunif.) 73⅝. 5 pct. dito Spoorw. 1873 ——. 3½ pct. Amerika 104½ Ill. Spoorw. Oblig. ——. Erie-Spoorweg 40¾ 5 pct. Brazilië 1865 ——. 3 pct. Mexico 1851 20¾ 3 pct. dito 1864 ——. 4½ pct. Columbia ——. 6 pct. Peru 1870 ——. 5 pct dito 1872 —— 1½ pct. Venezuela —.— 3 pct. dito ——. 6 pct. dito 1862 —.—. 6 pct. dito 1864 ——. 5 pct. Griekenland 1879 (Nieuwe) —.— Griekenland coupons —.— Ecuador 14— Grenada Hectaren —.—

Beurs van Parijs, 30 Jan.

3 pct. Amortissable 82.60 3 pct Rente 82 65— 5 pct. Rente 1872 114.65 Créd. Mobil (nieuwe) 730.— 5 pct Italië 85 95 5 pct. Turken Alg. Sch. 11.75 Oblig. dito 1869 68 — Fransch Oostenr. Spoorwegen 615 — 1 pct. Binnenl. Spanje 26½. 1 pct. Buitenl. dito 26⅜. Oblig. Russisch Grondcrediet 370.— 4 pct. Egypte 1866 325.— 5 pct. Egypt. Spoorw. 1876 —.— Oostenr. Goudrente ——. Hongaarsche Goudrente ——. 5 pct. Russen 1877 —.— Panama Oblig —.—

Wissel: Londen zigt 25.12— Amsterdam 204 75 Hamburg 121 25

Beurs van Madrid, 28 Jan.

1 pct. Binnenl. Spanje 30.10— 1 pct. dito Buitenl. 30 30

Beurs van Frankfort, 30 Jan. (*Slotkoersen*)

5 pct. Papierrente Mei 62½. 5 pct. Zilverrente Januarij 64¼. Oost. Bank-Actiën 698 00 Oost. Crediet-Actiën 246 —. Fransch-Oostenr. Spoorw. 253.— Oost. tenr. Loten 1854 111 —. Dito dito 1860 120—. Dito dito 1864 320.— Hongaarsche Loten 217 — Hong. Schatkistbilletten 1874 —.— 1 pct. Spanje (buitenl.) 1869 27 —. 5 pct. Amerikanen 1871 ——. 5 pct. Russen 1877 87¼. Russisch-Oostersche Leening 58 —. Plaatselijke Disconto 4¾.

Wissel: Parijs kort zigt 81 20— Londen kort zigt 203.80 Weenen kort zigt 170.80 Amsterdam kort zigt 168 10

Beurs van Weenen, 30 Jan.

5 pct. Papierrente Mei 73 50 5 pct. dito Febr. —.— 5 pct. Zilverrente Januarij 75 00 5 pct. dito April —.— Loten 1854 117 50 dito 1858 166.—, dito 1860 130 — dito 1864 169.50 Crediet-Anstalt 278 00 Oblig. Lemb Czernowitz-Spoorw. 164.50 Nation. Bank-Actiën 809 — Hongaarsche Loten 102 50 Aandeelen Staatsspoorwegen (Fr. Oosten.) 294 — Dito nieuwe Lomb. (Spoorw.) 120 50 Eng. Oost. Bank 114 50 Aand. Theis-Spoorw. 246 — 4 pct. Goudrente 91.70 Hongaarsche Goudrente 117 20 Wissel: Londen 119 50 Hamburg 58.40 Parijs 47.60 Napoleons 9.53 — Zilver agio 100.— Plaatselijke Disconto 3¾.

Beurs van Berlijn, 30 Jan. (*Slotkoersen.*)

5 pct. Papierrente Mei 62 80 5 pct. Zilverrente Januarij 64 40 5 pct. Russen 2e Oost. L. 58.10 5 pct. dito A. Z.-W 8p 61 50 5 pct. dito 1872 86 20 5 pct. dito 1877 91 00 Russische Sporen 130 50 Rijksbank 148 20 5 pct Turken 11 90 Holl. Spoorweg Actiën 149.— Keulen Mindener Spoorweg 150. Rheinische Sporen (afgest.) 160 90

Beurs van New-York, 28 Jan. (des avonds) (*Slotkoersen*) — (Per *Transatl. Telegraaf.*)

Wissel: Londen in Goud 484—. Parijs dito 518¼. pct. Amerika 1877 118⅛. Erie Spoorw. 40⅛. Chic. North West-Spw. 139—. Centr. Pacific 88⅞. Union Shares 117½. Illinois 134¾. Canada Shares 53¾

Prijzen van Coupons. Amsterdam, 30 Jan.

Oostenrijk Papierrente C. M. f 21 10— dito Zilverrente C. M. f 21.10— Div. Engelsche per £ f 11.67½, diversen met affid. per £ f 11.97¼ Fransche f 47.70 Belgische f 47.70— Pruissische f 58.90— Hamb. Russen f 1.20½ Russen in Z.R. f ——, dito in papier f —— Poolsche per R. f —— Spaansche buitenl. f 47.70—, dito binnenl. f 2.26— Amerik. in $ f 2.45—, dito papier f —— Portugal per £ f 12.02½.

Wisselkoers op Amsterdam.

Antwerpen kort		28 Jan.		fr.	207.50 à 207 90
Brussel kort		28	»	»	208 20 — —.—
Parijs	3/m	28	»	»	205¼ » 205¾
»	kort	28	»	»	205½ » 206—
Londen	3/m.	28	»	f	12.5¾ » 12.6¼
»	kort	28	»	»	12 2¼ » 12.3½
Stettin	3/d.	27	»	Rs.	168 60 » —.—
Bremen	2/m.	27	»	»	167 30 » —.—
»	kort	27	»	»	168 20 » —.—
Keulen	2/m.	27	»	»	167.30 » —.—
»	kort	27	»	»	168.50 » —.—
Triëst	3/m.	25	»	fl.	98 75— » —.—
Genua	3/m.	25	»	Ls.	215½.— » —.—
Riga	3/m.	23	»	Rs.	125½.— » 125½
Stokholm	90/d.	25	»	Th.	149.50 — » —.—
»	kort	25	»	»	150 60 — » —.—
Gothenburg	90/d.	—	»	»	—.— » —.—
»	kort	—	»	»	—.— » —.—
New-York	60/d.	18	»	Cts.	39¾ » 40—
»	3/d.	18	»	»	40 — » 40¼
Baltimore	60/d.	18	»	»	39¾ » 40 —
Batavia	6/m.	27 Dec.		pct.	101¼ » 101½
Soerabaija	6/m.	7	»	»	101¼ » 101½
Samarang	6/m.	6 Oct.		»	100¾ » 101 —

WISSELKOERS.

AMSTERDAM, den 30n Jan. 1882

Hamburg kort g 59.20 per Rm. 100; id. p. 3/m. f 58.85 per dito Londen kort p. 12.13½ per pd. st.; idem kort g. f 12.01— per dito.

Finantiële Berigten.

Spoorweg-Maatschappij **Leiden—Woerden.** — Als voorloopig dividend wordt f 3.50 uitbetaald op elk aandeel van f 240.

In de week van 19—26 Jan. was er ter Londensche geldmarkt veel vraag naar **goud** voor Parijs, dat voor £ 558 000 aan 20-francstukken uit de Bank nam; voor £ 30 000 aan sovereigns ging naar Z.-Amerika met £ 60 000 aan baren en £ 10 000 naar Bombay.

De **zilverprijs**, eerst 51⅞, steeg den 24n tot 52 wegens vraag voor O. I.

Burgerlijke Stand.

's GRAVENHAGE 30 Januarij.

BEVALLEN: E. Benedictus, geb. Frank, z. — A. R. Rozendaal, geb. Tierates, d. — T. M. J. Besnard, geb. Meeussen, z. — M. den Haag, geb. van der Burg, z. — S. M. Ahn, geb. Blum, d. — P. Spaans, geb. Pronk, z. — J. C. Groenewegen, geb. Kok, d. — M. Jongejan, geb. Keus, z. — J. Kunkeler, geb. Meijer, d. — G. A. de Wit, geb. Willems, d. — F. E. Kolijn, geb. Harmeijer, d. — C. C. Daamen, geb. Schreur, z. — J. M. Remmerswaal, geb. Blappert, z. — C. C. Ekelmans, geb. de Vries, d. — C. Rozendaal, geb. Tuit, d.

OVERLEDEN: J. M. H. Stroeve, d., 3 j. — C. M. H. Sijberden, d., 5 j. — E. Jonai, d., 7 j. — A. L. Pijpers, jd., 41 j. — W. Molenkamp, z., 5 m. — L. A. van Eijk, d., 1 j. — A. Toet, d., 1 w.

CORRESPONDENTIE.

De nieuwe straat.

X juicht het voorstel van B. en W., tot aanleg van een beteren communicatie-weg tusschen de oude en nieuwe stad, aan de zijde van het Kleine Veentje, van harte toe, maar gelooft toch, dat daartoe, naar zijn bescheiden meening, een voor de Gemeente zelf voordeeliger en voor het belang van een groot aantal ingezetenen dezer stad minder schadelijk plan kon aangenomen worden, nl. het eenvoudig verbreeden van de Prinsestraat aan de westzijde (even nummers) en van de Korte Hoogstraat en Torenstraat aan de oostzijde (oneven nummers).

Ongetwijfeld moet ten allen tijde het particulier voor het algemeen belang wijken; maar waar beiden kunnen worden vereenigd, mag dit niet over het hoofd worden gezien. Door het maken van de nieuwe straat, zooals die door B. en W. is voorgesteld, zouden honderden belastingbetalende ingezetenen de vruchten van jarenlangen arbeid verloren zien gaan, ja misschien door achteruitgang van hun thans bloeijende nering met totalen ondergang worden bedreigd. Het behoeft toch geen betoog, dat, bij den aanleg van die nieuwe straat, Korte Hoogstraat en Torenstraat, beiden bijna uitsluitend door neringdoenden bewoond, in stegen herschapen zouden worden, hetgeen onmogelijk tot den vooruitgang en de verfraaijing van het centrum der Vorstelijke residentie kan bijdragen. Het door X aangegeven plan zou z. i.: 1o. wat de daarvoor benoodigde onteigening betreft stellig minder kostbaar zijn; 2o. zou daardoor, en dit is een belangrijk punt, een betere afrit van de zoo veel besproken brug bij de Veenkade naar de Prinsestraat worden verkregen, waarvan de afrit aan de zijde van de Veenkade dan tevens, door aankoop en amovatie van de thans zeker nog voor billijken prijs te verkrijgen, maar weldra waarschijnlijk voor kostbaarder verbouwing in aanmerking komende kleine panden tusschen Veenlaan en Bilderdijkstraat, eveneens veilig kon worden gemaakt; 3o. zou de minst aanzienlijke zijde van de Prinsestraat met de onoogelijke tapperij op den hoek vervallen en door flinke huizen kunnen worden vervangen, in overeenstemming met die aan de overzijde, welke zich met uitzondering van één enkel pand (den stal), die dan zeker wel door den eigenaar zou worden herbouwd, in goeden staat bevinden en waarvan de aankoop zeker oneindig grooter offers zou vergen, dan de enkele goede panden, welke voor het door X aangegeven plan zouden moeten worden onteigend.

V, in hoofdzaak de zelfde bedenkingen opperende als X, vooral wat de sterk bedreigde belangen der bijna allen neringdoende bewoners van Korte Hoogstraat en Torenstraat betreft, voegt er nog den twijfel bij of de voorgestelde straat wel ooit een flinke straat zal worden, daar zij loopen zal langs verschillende panden, als Postkantoor, Venduhuis, het hofje enz., die wel ongeveer in hun tegenwoordigen toestand zullen blijven en dan, zoo als zij in de nieuwe straat te zien komen, geen fraai aanzien zullen hebben.

J. beveelt verbreeding van de Torenstraat uit een aesthetisch oogpunt aan. Al die regtlijnige en regthoekige straten zijn in de nieuwe stadsdeelen al niet streelend voor het oog; maar in het midden der oude stad zijn zij geheel misplaatst; daar zou een kronkelende straat veel pittoresker zijn; en dit zou bij genoegzame breedte geen bezwaar voor het verkeer opleveren.

W. — daarentegen — is niet voor de kromme lijn; hij zou het poëtischer vinden als men getrouw bleef aan het oude plan, namelijk het maken van een regte straat, die *linea recta* liep van het Kerkplein naar den Hoogenwal, zóó dat men, achter de Groote Kerk staande, op de brug bij de Anna Pauwlownastraat zou kunnen zien. Dat plan ware mogelijk, als men de poort aankocht naast het Postkantoor, mèt het huis van den kerkbewaarder van de Groote Kerk en naastgelegen huis — welligt nog iets verder — en dan de lijn in de regte rigting doortrok, daarbij het eerst rakende het huis van ds. Gunning. Dan kwam men ook precies uit over de Prinsenstraat en men ontging het groote kwaad, dat men nu zou erlangen, namelijk van een kromming reeds aan den ingang van de straat(?) te vormen. »Achter straat" — schrijft W. — »plaatste ik een vraagteeken. Ik meen teregt, want het nu voorgestelde plan beoogt de vorming van een laan. Wat is een straat, naar de traditionele opvatting? Een voor het openbaar verkeer bestemde weg, die aan beide zijden door huizen bebouwd is, alzoo evenzeer een middel van VERTIER als van *verkeer*. De straat nu, welke thans werd ontworpen, biedt geen gelegenheid aan tot bebouwing aan de beide of een der beide zijden. Aan de perceelen, voor zoover zij aan den kant der nieuwe straat als gebouw grenzen, zal men ramen kunnen maken om in de straat te zien; maar dit is geen eigenlijk bebouwd zijn. Er zal geen gelegenheid geopend worden voor nijveren en neringdoenden om zich, des noods, uit de oude, door den nieuwen bouw bedreigde straten terug te trekken en zich in de nieuwe straat te vestigen. W. hoopt dat geen persoonlijk, alzoo particulier belang hier de schaal ten nadeele van het publiek belang zal doen overslaan. *De leden van den Raad onderzoeken de zaak in loco!*

Zie verder het Bijvoegsel.

Verbetering. In ons vorig No. leze men in de Advertentie No. 1834, Coupé Te Koop: Adres Wagenmakerij van J. P. C. van der Stijl en Zn., van Ravesteynstraat No. 2*a*.

Na eene ongesteldheid van weinige dagen, overleed heden, in den ouderdom van 66 jaren, zacht en kalm, onze innig geliefde Moeder en Behuwdmoeder, ANTONIA VAN NIJKERK, Weduwe van den WelEd. Heer G. RUTTEN.

C. RUTTEN.
H. J. G. VAN CAPPELLEN — RUTTEN.
A. J. RUTTEN — SILLEVIS.

Den Haag, 30 Januari 1882. [1961]

Op uitdrukkelijk verlangen van de Overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed na eene langdurige ziekte, zacht en kalm, Mejufvrouw WILHELMINA MARIA VAN DOORN, in den ouderdom van 46 jaren.

Namens de Familie,
G. P. GRANDIA,
Ex. Test.

'sHage, 28 Januari 1882. (1937)
De Riemerstraat 115.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed onze jongste Lieveling, WILHELMINA ALEIDA LAMBERTINA MARIA, slechts zeven maanden oud.

J. N. FONDERIE.
M. P. T. FONDERIE—GRAAF.

Den Haag, 30 Januarij 1882. [1938]

Heden overleed ons jongste Dochtertje, CIVILE ELISABETH, zes maanden oud.

Baron F. W. VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN.
Baronnesse VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN, geb. BOREEL.

Velsen, 28 Jan. 1882. [1917]

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze waarde Broeder en Behuwdbroeder, de WelEdel Geboren Heer A. H. BAKKER KORFF, *Ridder der Leopoldsorde.*

Mej. I. F. BAKKER KORFF.
Douairière Jhr. BARNAART, geb. A. M. BAKKER KORFF.
Mej. A. H. BAKKER KORFF.
JOH. BAKKER KORFF.
G. J. BAKKER KORFF, geb. HOOGEBOOM.

Leiden, 28 Januari 1882. [1920]

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Vader, de Heer J. A. RADEMAKER, in den gezegenden ouderdom van bijna 82 jaar.

G. A. RADEMAKER.
J. L. M. D. RADEMAKER—NOTTEN.

Barneveld, 27 Januari 1882.
Eenige kennisgeving. [1861]

De Heer en Mevrouw SCHLUITER betuigen bij deze hunnen dank voor de vele bewijzen van belangstelling, bij de geboorte hunner Dochter ondervonden.

Visites worden, bij voorkeur, 2 en 3 Februari afgewacht. [1935]

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van haren Echtgenoot en jongste Kindje ontvangen, betuigt de ondergeteekende haren hartelijken dank.

Mevrouw de Wed. G. S. PASCAL VAN ALPHEN—VAN GELDER.

'sHage, 30 Jan. 1882. [1918]

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, bij het overlijden van mijn onvergetelijken Echtgenoot ondervonden, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen, mijnen hartelijken dank.

Wed. A. BIJL—T. SMITSKAM.

Vrijenban nabij Delft, 30 Jan. 1882. [1907]

Tweede Verificatie.

De tweede bijeenkomst van Schuldeischers in het Faillissement van den Heer **J. Götz van der Vet** (ook wel handelende onder den naam of Firma J. Götz van der Vet en Zoon), *Mr. Timmerman, Metselaar en Koopman,* wonende te 's Gravenhage, zal plaats hebben op ZATURDAG den **18n** Maart 1882, des voormiddags ten elf ure, in de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te 'sGravenhage.

In deze bijeenkomst zal worden overgegaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen, voor zoover zulks nog niet is geschied, terwijl Crediteuren nogmaals worden herinnerd aan de inzending hunner vorderingen, minstens 8 dagen vóór de Vergadering.

De Curator in bovengenoemd Faillissement,
[1922] Mr. A. F. DE BAS.

VERIFICATIE.

De tweede Vergadering van Schuldeischers tot Verificatie der Schuldvorderingen in het kennelijk onvermogen van **Wilhelmina Baldina Marcussen,** Weduwe van F. G. Milard, te *Scheveningen,* zal plaats hebben op **Woensdag 1 Maart 1882,** des voormiddags te **tien** ure, in het Gebouw der Arrondissements-Rechtbank te 's Gravenhage, op den Korten Vijverberg. De Schuldeischers, welke nog geen opgaaf hunner vorderingen hebben gedaan, worden verzocht dit alsnog te doen vóór 22 Februari e. k., ten Kantore van den ondergeteekende, Gedempte Raamstraat 11*a.*

's Gravenhage, 30 Januari 1882. [1946]

De Curator,
Mr. G. BELINFANTE.

Die iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan — of wel Boeken en andere waarden onder zich mogten hebben, behoorende tot de NALATENSCHAP van den Heer **J. E. H. Hooft van Iddekinge,** in leven laatst Rijks-Ambtenaar op wachtgeld, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar den 21n December 1881 overleden, gelieven daarvan — voor zoover de inzending nog niet plaats had — ten spoedigste opgaaf te doen ten Kantore van Notaris A. G. BODAAN, Parkstraat 121, te 's Gravenhage. (1616)

Stoomvaart-Maatschappij

„Nederland".

De DIRECTIE herinnert belanghebbenden, dat — de exploitatie der ADVERTENTIËN in hare Booten is opgedragen aan de Firma ELLERMAN, HARMS & Co. alhier, en verzoekt gegadigden zich daarvoor aan het Kantoor van gemelde Firma, Rokin 2, te adresseeren.

Amsterdam, Januari 1882. (1563)

GELOOF & VRIJHEID.

VERGADERING op **Donderdag 2 Februarij e. k.,** te **half acht** ure, in het Gebouw der *LOGE,* FLUWEELEN BURGWAL.

Sprekers: de HH. Mr. O. W. STAR NUMAN, alhier; Dr. A. W. BRONSVELD, Predik. te Utrecht en Dr. L. R. BEIJNEN.

Voor niet-Leden is de Toegang **f1** voor één Heer en ééne Dame, **f0.75** voor één Persoon.

Bij den Heer SNABILIÉ, Buitenhof, Penningmeester van het Genootschap, kan men zich Toegangkaarten verschaffen. [1951]

Champagne de St. MARCEAUX et Co.,

REIMS, [927]

Monopole: F. VAN ROMPAYE FILS,
Fournisseur de la Cour,
66, RUE DE BRABANT, Bruxelles.

Het Huis VERLANGT **actieve Agenten** en **Vertegenwoordigers** in Holland.

WORDT GEVRAAGD:

een **BEHANGER,** volkomen op de hoogte van het Vak en tevens geschikt om als **Chef** eener groote Behangerij en Stoffeerderij te fungeren.

Franco aanbiedingen, onder letter P, bij de Boekhandelaars J. BRUNT EN ZOON, Gortstraat 19, den Haag. [1941]

Ten Huize van IEMAND, bij het Middelbaar Onderwijs werkzaam, bestaat gelegenheid tot

INWONING VOOR KINDEREN

(met toezicht op het Onderwijs) of voor eene DAME.

Brieven, onder letters N P, a/h. Centraal Advertentie-Bureau van GEBRS. BELINFANTE, den Haag. [1960]

Scheveningen.

In een **Hôtel** aldaar VERLANGT MEN tegen 15 Februari **eene bekwame BUFFETJUFFROUW,** tusschen de 30 en 40 jaren. Onnoodig zich aan te melden zonder goede getuigschriften.

Adres in persoon of met franco brieven, onder letters N O, a/h. Centr. Adv.-Bureau van GEBR. BELINFANTE, 's Gravenhage. (1945)

Met Mei wordt te 's Gravenhage in eene stille dienst GEVRAAGD: eene *eenvoudige* en *zindelijke*

KEUKENMEID,

genegen eenig huiswerk te verrichten, niet beneden de 25 jaren, tegen goed loon. — Brieven franco, onder No. 89, bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN & Zn., Plaats, of in persoon zich te vervoegen **Koninginnegracht, 39.** (1943)

Bij eene bejaarde DAME, die eene goede gezondheid geniet, WORDT VERLANGD: [1944]

eene bekwame Juffrouw-Huishoudster,

Pr. G., die met behulp van eene Dienstbode en een Oppasser zelfstandig werkzaam is. Middelmatige leeftijd, opgeruimd humeur, beschaafde vormen en manieren, en bewijzen, dat zij zelfstandig in dusdanige Betrekking is werkzaam geweest, zijn vereischten. — Adres met franco Brieven, onder letter K, bij de Boekhandelaren W. P. VAN STOCKUM & Zn., Buitenhof 36, te 's Hage.

Gevraagd,

tegen primo Mei e. k., wegens Huwelijk der tegenwoordige, **eene bekwame**

KEUKENMEID,

Pr. G., niet beneden de 25 jaar.
Adres: BEZUIDENHOUT **23.** [1928]

KEUKENMEID

wordt GEVRAAGD, van de Pr. G., tegen hoog loon, in een deftige Dienst, op een Buiten nabij *Arnhem.* Onnoodig zich aan te melden zonder goede getuigschriften.

Brieven franco, onder letters Z Z, aan het Bureau van het *Dagblad.* [1910]

Gevraagd,

met 1 Februarij, eene **Dienstbode** als

MEID-ALLÉÉN,

van goede getuigen voorzien. — Adres, VEENLAAN No. **63.** (1924)

In een Gezin van twee Personen wordt tegen 1 Mei GEVRAAGD een stille **Dienstbode,** als

MEID-ALLEEN,

R. C., boven de 25 jaren; zonder goede getuigen onnoodig zich te melden. — Adres, onder letter H, No. 1921, Bureau *Dagblad.* (1921)

Wordt gevraagd,

tegen 1 Mei e. k., in de rigting van de Tramlijn, *Anna Paulownastraat—Beestenmarkt,* **een net HUIS,** huurprijs **f600 à f700.**

Franco aanbieding met uitvoerige opgaven, onder het motto *Huis,* bij de Boekh. J. BRUNT EN ZOON, Gortstraat 19. (1940)

Wordt gevraagd,

te Scheveningen of 's Gravenhage, **een HUIS met TUIN** TE KOOP. Prijs ± **f12.000.**

Adres, onder letters P G, aan VISSER & Co., Scheveningen. [1916]

TE HUUR voor een jaar:

van af 1o. Mei of 1o. Juni, voor een klein Gezin zonder Kinderen, **een net Gemeubeld HUIS;** op een eersten stand, in de onmiddellijke nabijheid van Spoor en Trams. Het Huis bevat vier groote Kamers, twee Kabinetten, droogen Zolder met twee Dienstbodenkamers, Keuken, Kelder en Provisiekamer.

Brieven, onder No. 4587, bij den Boekhandelaar VAN 'T HAAFF, Dennenweg. (1718)

TE HUUR:

om terstond of later te aanvaarden, **een Huis,** alleraangenaamst gelegen te *Voorburg,* bij het Station van den Rhijnspoorweg, met Tuin vóór en achter het Huis, bevattende alle geriefelijkheden en Gemakken. — Te bevragen ten Kantore van den Notaris W. S. A. VAN ECK, Prinsestraat 12, te 's Gravenhage. [1929]

TE KOOP AANGEBODEN:

een dubbel HUIS en groote TUIN, in het oude gedeelte der Stad, bevattende 18 Kamers, 2 Keukens, 2 Zolders, oppervlakte 730 Centiaren, met een Achteruitgang. Te aanvaarden 1 Mei a. s.

Franco brieven, onder letter H No. 1962, aan het Bureau van het *Dagblad.* (1962)

TE HUUR:

terstond, **een zeer deftig Gemeubileerd APPARTEMENT,** voorzien van Gas- en Waterleiding, ook apart Privé.

PLAATS **14.** [1954]

TE HUUR met 1o. Mei a.s.,

wegens onverwacht vertrek: **een net HUIS,** bevattende 5 Kamers, 4 Kabinetten, Serre, Keuken, flinken Kelder en Tuintje. Huurprijs **f650.**

Brieven franco, adres den Heer VAN DER VLIET, Riouwstraat 101, 's Gravenhage. [1958]

TE KOOP GEVRAAGD:

een goed onderhouden BAROUCHET.

Brieven franco, met prijsopgaaf, onder No. 1959, aan het Bureau van het *Dagblad.* (1959)

SAKSISCHE KANARIEVOGELS.

Gearriveerd:

SONDERMANN,

met eene prachtige partij echt **Harz-Saksische Kanarievogels,** welke de *Belrol, Nachtegaal-* en *Waterrol* zingen, zoowel bij avond als bij dag.

Gelogeerd in het Logement *„DE PAUW",*
[1936] **GROOTE MARKT 10.**

G. KREULEN,

58, Wagenstraat, 58.

Een ieder die een lekkere SIGAAR voor 2½ Cent wil rooken, wordt verzocht zich aan bovenstaand adres te vervoegen. (1780)

KISTJES van **100** stuks blijft de prijs **f2.50.**

GEORGE WILSON,

Aannemer van het leggen van **HOOFDBUIZEN**

voor Gas- en Waterleiding,

verzoekt alle Brieven en Boodschappen te rigten aan zijn tegenwoordig Adres: [1932]

NOORDENDIJK E. 1208,

te **Dordrecht.**

DE GENEESKRACHT

van het **Eau Arsénicale** van COURT-ST.-ÉTIENNE (Belgie).

Uittreksel uit de „Archives Médicales Belges", Januari 1881.

„Dit **Eau arsénicale,** hetwelk ik langer dan een jaar voorschrijf, is door mij met gunstig gevolg aangewend, vooral bij **Asthma, Huidziekten, Bloedarmoede, Zenuwzwakte** en intermitterende **Koorts,** waarbij Chinine geen uitwerking had. Dr. J. FÉLIX",

Huisarts van het Koninklijk Huis van België.

Verkrijgbaar bij den Hoofddepôthouder **H. A. Sleijffers,** 12, *Hemsterhuisstraat,* den Haag.
(Uitvoerige brochure gratis verkrijgbaar.) (1919)

Bij H. C. SUSAN C.Hzn., te *'s Gravenhage,* is verschenen:

OPEN BRIEF

aan den oud-Hoofd-Intendant bij het Ned.-Ind. Leger **G. P. J. OCKERSE,** met een postscriptum aan de Publieke Opinie, door

Th. KLEY,
1e *Luitenant-Kwartiermeester bij dat Leger.*
PRIJS . . *f* 0.30.

En is ter perse:

KANTTEEKENINGEN

op de Beschouwingen van den oud-Hoofd-Intendant G. P. J. OCKERSE, door

Mr. Th. H. Perelaer,
Oud-Majoor bij bovengenoemd Leger
PRIJS . . *f* 0.50. (1947)

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij DE GEBROEDERS VAN CLEEF ziet het licht:

EEN SLUIER OPGELICHT

Oorspronkelijke Roman,
door [1129]
HENRI RALOFF.
2 Deelen. PRIJS **f6.50.**

Heden ziet bij H. C. A. CAMPAGNE en ZOON, te *Tiel,* het licht:

Uit de Gedenkschriften van een voornaam Nederlandsch Beambte, over de 2e helft der 18e en het begin der 19e eeuw, door Mr. H. VAN A. Prijs **f2.90.**

Dit belangrijk werk bevat vele *intieme* (waarom de geachte Schrijver zijn naam verzwijgt) en tot heden onbekende bijzonderheden uit het leven van voorname Staatslieden en Letterkundigen uit dien tijd. (1923)

HEROPENING.

[1942]

BEDDEN.
MATRASSEN.
DEKENS.
LEDIKANTEN.
WIEGEN.

Het Stoomen, Zuiveren en Opmaken van Beddengoed wordt steeds met de grootste zorg behandeld.

WILLEM IWES & ZOON,

1ste Wagenstraat, 44.

Opvolgers van de Wed. KÖSTER. (1949)

TEA WAREHOUSE.

KOFFIJ,

J. D. JANSEN & Co. verzoeken vooral te letten op de uitmuntende kwaliteit en soorten der KOFFIJ, welke in hunne Winkels verkocht wordt.

Echte MOKKA KOFFIJ
Theemagazijn,

J. D. JANSEN & Co.,

Spuistraat, 21. (1130)

IN VOORRAAD:

een ruime keuze van eigengemaakte

Brandkasten en Kisten,

Certificaat van deugdelijkheid voorhanden. (192)

H. HOTZ,

Gedempte Gracht, 267.

GAZBADKETEL

(La Vitesse)

van FRANS VAN WIJK.

Bovengenoemde Ketel geeft direct heet Water, zoodat men in 5 minuten een Kinderbad en in 15 minuten een groot Bad met genoegzaam warm Water kan verkrijgen. (190)

De nieuw uitgevonden Gazbadketel overtreft de tot nog toe bestaande; ten allen tijde te bezichtigen

bij FRANS VAN WIJK, Vlamingstraat 24.

Perrier-Jouët & Co
Epernay-Champagne
Trip & Co Agenten den Haag

[1543]

DE VLAAMSCHE LINNENFABRIEK,

Vlamingstraat No. 30,

heeft de eer het geachte Publiek te berigten de ONTVANGST van een **groote partij Fransche Madapolam,** alsmede fijne qualiteit **Shirtings, Constitutions en Mediums** en is verder ruim voorzien van alle soorten degelijke **witte Goederen,** welke geregeld tegen fabrieksprijzen verkocht worden. [1933]

DE DIRECTIE.

DE THAUMATROOP KOMT!

(1934)

STOOM-BIERBROUWERIJ TE DELFT VAN A. VAN BERKEL & ZOON.

	40 Liters.	20 Liters.	24/1 Fl.
BELEGEN GERSTE	f4.—	f2.10	f3.12
DUBBEL GERSTE .	- 3.20	- 1.60	- 2.52
GERSTE	- 2.42½	- 1.30	- 2.16

	40 Liters.	20 Liters.	24/1 Fl.	24/2 Fl.
STOUT	- 7.50	- 3.75	- 5.40	- 3.—
PORTER	- 5.50	- 2.75	- 4.20	- 2.40

Fust, Flesschen en Kisten niet in deze prijzen begrepen en worden teruggenomen. — Handelaren genieten korting. (193)

Effectenbeurs van Amsterdam.

Uitgegeven door de *Vereeniging voor den Effectenhandel.*

De met een * aangeteekende Obligatiën zijn in gebreke.

HEDEN, 30 JANUARIJ 1882.

Staatsfondsen.

EUROPA.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
67¼	**Ned.,** Cert. N.W.S. f1000	2½	66⅜	67	
79¼	dito dito dito » 1000	3	79⅝		
101⅞	dito dito dito » 1000	4	101⅝	101½	
102⅛	dito Oblig. '78. » 1000	4	101¾	102	
97⅛	Obl. Amort. Synd. » 1000	3½			
105	dito Entr.-Dok. » 1000	4½			
	Belgie, Certific. fr. 2000	4			
67⅞	dito dito » 2000	2½			
	Denem., Obl. Lond. £100	4			
	dito Binnenl. Kr. 500	4			
	dito Tolkr. en Dom. f1000	3½	88		
98	dito dito » 1000	4			
78	**Frank.,** Bew. v. Ins. fr. 100	3			
113	dito dito » 100	5			
	Hong., Oblig Leen. 1867				
91⅛	fl. 120	5			
71½	dito in papier » 1000	5			
77	dito Goudleening » 100	5	78⅛		
98	dito Leen. '77/79. » 500	6			
71⅜	dito dito 1881 £ 50	4	71¼	71⅝	
81¾	**Italie,** Inschrijv. Lir. 100	5			
84½	Ct. adm. *Lam & Bouw.* » 100	5			
81	dito *Tutein Nolth.* » 100	5			
81⅞	Obl. Leening 1881.	5	82	85½	
83¼	Obl. Paus. Leen. » 100	5			
	Noorw., Obl. Leening '78				
	£100	4½			
61⅝	**Oost.,** Obl. in Pap. fl. 1000	5	61	61⅞	61
61 5/16	dito dito » 1000	5	60⅞	61 3/16	
62⅞	dito in Zilver » 1000	5	62⅞	63¼	62⅜
62¼	dito dito » 1000	5	62¼		
76⅞	dito in Goud » 200	4	77½		
	Polen, Obl. Schatk. 1844				
78¾	Z. R. 500	4	78½		
	Port., Obl. Btl. 1853/80				
52⅛	£100	3	52⅛	52½	
100¼	**Pruis.,** Obl. Gec. Rm. 200	4			
99½	dito dito » 2000	4			
	Rusl., Oblig. *Hope & Co.*				
97⅝	1798/1815 f1000	5	97		
55¼	Cert. Hamb. '20 ZR. 500	5	55		
79	Obl. Londen '22 » 720	5			
56¼	Ct. Ins. 5e Ser. '54 » 500	5	57	57 1/16	
80½	dito 6e Ser. '55 » 500	5	79⅜	79¼	
84¼	Oblig. Leen. 1862 £ 50	5	83¾		
	dito onbep. £500—1000	5			
95⅞	dito 1864 Amst. f1000	5	95¾	96	
90⅛	dito 1864 Londen £100	5	90		
95⅛	dito 1866 Amst. f1000	5	95½		
89⅞	dito 1866 Londen £100	5	89⅞		
88⅝	dito 1877 Amst. » 20	5	88¼	88⅝	
	dito dito » 500	5			
55⅜	dito 1e Oost. Ln. ZR. 100	5	54 13/16	55	
55⅜	dito 2e Serie » 100	5	55 1/16	55⅜	
55⅛	dito 3e Serie » 100	5			
84⅞	dito 1872 gecons. £ 50	5	84¼	84⅞	
88⅛	dito onbepaald » 500	5			
84⅝	dito 1873 gecons. » 50	5	84⅛	84⅝	
86 1/16	dito onbepaald » 500	5			
88¾	dito 1850 1e Ln. » 100	4½			
	dito onbepaald » 500	4½			
84¼	dito 1860 2e Ln. » 100	4½	83¾		
	dito onbepaald » 500	4½			
77½	dito 1875 gecons. » 100	4½	77¼		
77⅜	dito onbepaald » 500	4½			
67¼	dito 1880 gecons. ZR. 625	4	67⅛	67 5/16	
62	Ct. *Hope & Co.* '40 » 500	4			
	dito 2e, 3e, 4e Ln. '42/44				
61	Z.R. 500	5			
60	dito 5e Leen. '47 » 500	4	58¾		
75½	Obl. Leen. '67/69 £ 20	4	75⅛	75½	

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
	Obl. Leening 1859				
67	» 100	3			
	dito onbepaald » 1000	3			
87⅛	Ins. in Bank-As. R. 1000	6			
88	Cert. van dito » 1000	6			
	Spanje, Obl. Buit. '67/75				
27⅛	Piast. 200-4800	1	26 13/16	27⅜	26 13/16
46	dito dito 1876 » 200	2			
27¾	dito Binnel. » 12500	1			
27¼	dito dito » 1000	1	26¾		
45	dito Leen. '76 » 500-5000	2			
11 9/16	***Turk.,** Ob. Alg. S. '65 £50	5	11¼	11½	11¼
	* dito 1863/65. fr. 500	6			
10 5/16	dito 1869. » 500	6	10	10⅝	10
	Zwed., O. Ln. '75 Rm 300	4½			
102	dito dito » 1500	4½			
	dito dito 1880 £20-100	4			

AFRIKA.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
64 9/16	**Egypt.,** Ob. Ln. '76 £20	4	63⅞	65	
87½	dito Spoorwegl. '76 » 20	5			
	Z.-Afr. Rep., Ob. '75 f1000	5			
	Kaap G. H., dito '80 £100	4½			

N.-AMERIKA.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
	Ver. Stat., Oblig. 1877				
115¼	D. 500	4			
111½	dito dito 1876 » 1000	4½			
34 9/16	***Florida,** Certific. » 1000	3	33½	34⅜	
65	***Louis.,** Geconsol. » 500	7	66		
	Massach., O. Ln. '74 £100	5			
21 3/16	***Mexico,** Obl. 1851 » 100	3	20¾	21½	
12⅜	* dito dito 1864 » 100	3	12	12 5/16	

Z.-AMERIKA.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
99¾	**Braz.,** Ob. Lond '65 £100	5			
99⅞	dito Leening 1875 » 100	5			
	dito dito 1852 » 100	4½			
99	dito dito 1858 » 100	4½			
100½	dito dito 1860 » 100	4½			
	Brazil., Oblig Leen. 1863				
97	» 100	4½			
93¼	dito in goud '79 » 56.5	4½			
31⅛	***Columbia,** Oblig. » 100	4¾	30	30½	
15	***Ecuad.,** Oblig. '55 » 100	1	13		
17	***Peru,** Obl. Ln. '70 » 20	6	17	17 1/16	17
12¾	* dito dito 1872 » 20	5	12⅞	13¼	12 15/16
37½	**Venez.,** Obl. 1881 » 100	6	37¼	37¾	

Prov. en Stedelijke Leeningen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
100¾	**Amsterd.,** Oblig. f1000	4			
100½	dito dito 1879 » 1000	4	100½		
92	dito dito » 1000	3½			
86	Noordzeekanaal » 500	3			
99½	**Gron.,** Prov. Leen. » 1000	4			
100⅛	dito Stedel. 1880 » 1000	4			
100¼	**Utrecht,** O. Ln. '79 » 1000	4			
	Zeel., Prov. dito '78/81 » 500	4			

Industr. en Finant. Ondernemingen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
243	**Ned.,** N. Afr. H. V. f150		244	245	
129	Aand. Amst. Bank » 200				
	dito Amst. Droogd-Maat-				
116	schappij » 1000				
100¼	Oblig. dito » 1000	4½			
46⅛	Aand. Kan.-Maats. » 500		46		
100	Oblig. dito » 1000	4	100		
	A. Com. v *Lens & Bergsma*				
111¾	» 1000				
100	dito Duinw-Maats. » 1000	4			
103	dito Gem.-Cred. » 1000	4½			
99⅞	dito dito » 1000	4			
92	Aand Gr. Waterl. » 250				
103	dito Hand. V. Amst. » 500				
158	dito Hav. St. Dienst » 1000				
101¾	Holl. Hyp. Pandb. » 500	4½	100⅛		
99½	dito dito » 1000	4			
118½	A Rot. Int. Cr. & H.-V. » 62.50		119		
112	dito dito 3e Serie » 62.50				
180	Aand. Java Bank » 500				
142	dito Kas-Vereen. » 500				
95	dito Kolon. Bank » 1000				
90⅛	A. K. Ned. St.-Maat. f250				
100	Oblig. dito dito » 200	5			
	Nat. Hyp.-B. Pbr. f500	5			
102¾	dito dito dito » 500	4½			
100	dito dito dito » 500	4	100		

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
	Aandeelen Nederl. Bank				
280	f1000				
	dito Ned. B.-Mts. » 160				
117½	dito N. H.-Mts. » 1000		117		
115½	dito rescontre » 1000	5	114¾	115½	
113	dito N.-I. Hls. B. » 250				
103¼	Oblig. dito dito » 1000	5			
95	dito dito dito » 1000	4			
	A. Ontv. & betaalk. » 1000				
8 7/16	dito Rott. H.-V. » 250		8⅞	9⅛	
101	Rott. H.-B. Pandb. » 500	4½			
	dito dito » 500	4			
49	Aand. St.-M. *Java* » 250		49		
97⅜	Oblig. dito dito » 500	5			
108	Aand. dito *Nederl.* » 500		107½		
104½	Oblig. dito dito » 500	5			
	dito dito dito » 1000	4½			
95	dito dito dito	4			
46	Aand. dito *Zeel.* » 500		45		
100	Oblig. dito dito » 200	5			
102	dito dito gegar. » 1000	4½			
99	Aand. Sur. Bank » 175				
115	dito Twentsche Bank.				
115¼	Cert. Adm. *Hubrecht.*				
98¾	**Duits.,** Frank. hyp. Rm. 300	4			
148	Aand. Rijksbank » 3000				
149	Cert. Adm. Amst. » 3000				
87	**Hong.,** Pbr. B. C. Inst. fl. 500	5			
117	**Oost.,** A. O.-H. B. » 600				
102	P. Bod. Cr.-Anst » 200	4½			
79	**Rusl.,** Pbr. H. B. ZR. 100	5			
70½	dito Centraalb. » 125	5			
90¼	**Zwed.,** O. K. H.-B. fr. 500	4			
23¾	**Amer.,** O. Col. L-M. D. 1000	7			
24½	Certific. dito » 1000	7			
47½	dito en Ob. L. Citiz. £100				
36½	Cert. van dito » 100				
25¼	Aand. Maxw. L. Gr. C. » 100				
32	dito Incomebonds » 100		31⅛	31⅜	

Spoorweg-Leeningen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
98¼	**Ned.,** Obl. Aken Maastr.	4			
132½	A. Haarl. Zandv. f1000				
147½	dito Holl. IJ. Spw. » 1000				
101	dito Oblig. 1865 » 1000	4			
104	dito dito » 1000	4½			
109	dito dito 1871 » 1000	5			
115¾	Aand. M. t Ex. S.-Sp. » 250				
99	Oblig. dito 1879 » 1000	4			
	dito dito dito » 500	5			
108	dito dito 1873/81 » 1000	5			
45	Aand. Ned. C.-Sp. » 250		44⅛	45⅜	44½
	* Oblig. dito dito » 235				
74¾	dito gestemp. » 235		74¾		
40⅝	Bew. v. Uitg. Schuld » 100				
142½	Aand. N.-Ind. Sp. » 250				
84¾	Oblig. dito 1879 » 1000	3			
103	dito dito 1869 » 500	4½			
147½	Ad. N. R.-Sp. vlgf. £ 20		147½		
	dito dito gef. » 3				
109	dito dito dito » 3				
99¼	Oblig. dito 1865/79 » 100	4	99½		
	dito dito 1838 f1000	4½			
108¾	dito dito 1875/78 £ 10	5			
	dito dito 1870 » 10	6			
126	Ad. Nd. Westf. Sp.-M. f250				
102½	Oblig. dito » 1000	4½	102		
14¾	Aand. N.-Br. Boxt. » 250		15		
20	* Oblig. dito » 250	4½			
49	* dito dito 1875 £100	5			
47	dito gest. 1875/80 » 100		47		
16⅞	dito 2e Hypoth. f250				
100	Zuid-Oost.-Sp.-Ms. » 1000	4	100		
104	**Hong.,** Ad. Theis-Sp. fl 200	5	104		
85	Oblig. dito » 200	5	85½		
51½	**Italie,** O. V. Emm. Lir. 500	3	51		
49 15/16	dito Z.-Ital. Spw. » 500	3	50	50 1/16	
70	**Oost.,** O. Fr.-O. Sp. fr. 500	3	69		
71⅜	dito 9e Emissie » 500	3			
	Elis. Spw. 3e Em. 1873				
74¾	(Giselalijn) fl. 200	5	74½	74¾	
49	**Polen,** A. Wars-Br. ZR. 500	4			
69	dito Wars-Ween. » 100		67¾	68¼	
102	Oblig. dito Rm. 300	5	102		
124¼	**Rusl.,** A. Gr. S.-M. ZR. 125	5	124½	124¾	
92	Obl. dito Hyp. » 500	4½	92		

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
	Obligatie Hypoth.				
82¼	Z.R. 125	4			
63¼	dito dito » 125	3			
50	Aand. Balt. Spw. » 125	3	50½		
96¾	Obl. Brest-Graj. f1000	5	97		
90¼	dito dito Rm. 600	5			
88½	dito Chark.-Azow £100	5	88½		
	dito Onbepaald » 500	5			
83½	dito Iwang. Domb ZR. 125	4½			
87	dito Jelez-Griasi ZR. 125	5	86½		
89	dito Jelez-Orel f1000	5	89	89⅜	
	dito dito £100	5			
88⅛	dito Kursk-Chark. f1000	5			
87¾	dito dito £100	5			
88	dito Kursk-Ch.-Az. » 100	5			
	dito Onbepaald » 500	5			
82½	dito Los.-Sewast. » 1000	5	81½	82	
	Aand. Morsch.-Sysran.				
64⅛	Z. R. 125—1250	5	65¾	65⅞	
99½	Obl. Mosk.-Jaresl. £100	5	99⅞		
101	dito Mosk.-Kursk » 100	6			
91½	dito Mosk.-Smol. f1000	5			
84¾	Ad. Orel-Vitebsk ZR. 125	5			
89⅞	Oblig. dito £100	5	89⅛	89⅜	
89¼	dito Poti-Tiflis f1000	5	89½		
89½	dito dito £ 20	5			
63¾	Aand. R.-Wiasma ZR. 125	5	64	64¼	
58 9/16	dito Z.-W. Sp.-M. » 100	5	58⅝	59	58⅝
58	dito dito » 3000	5			
58	**Rum.,** Aand. Spw. Rm. 300				
97	**Amer.,** Ct. v A. At.-T. D. 500				
116	Oblig. dito dito » 500	7			
94	Ob. At. a Pac. (WD) 1e Hyp.	6	94⅛	95	94⅞
33½	Ct. v A. Buff. Pittsb. & W. Sp.		37½	37¾	
80	* Ct. Caïr.-St. Louis D. 1000	7	79½	79¾	
91¼	Aand. Centr. Pac. » 1000		90	91⅛	90
111¾	Oblig. dito dito » 1000	6	112¼	112⅜	
103	dito Calif. Oreg. » 1000	6			
105½	dito dito Serie B. » 1000	6			
106	dito San Joaq Vall. » 1000	6	106⅛		
104	dito Cal. Pacif. 2e Hyp.	6			
53 11/16	Ct. v A. Can. South. D. 500		52⅜	52¾	52⅜
82¼	Oblig. Ches. Ohio » 500		79		
98¾	dito Chic. e. Atl. Sp. » 1000	6	98½		
	Chic. N-W. Com. st. » 500				
135	dito Ct. v A. Preferr. » 500				
120	dito Cert. 1e hyp. f1000	7			
118	Obl. dito gecons. D. 500	7	120	120½	
124¾	dito Jowa Midl. » 1000	8	125		
118½	dito Mad. Extent. » 500	7	117⅝	117¾	
120	dito Menomonee » 500	7	117⅞	117 15/16	
116¼	dito N.-W. Union » 500	7			
80¾	Ct. v. A. St. L. N. Orl. » 1000		80	81	
118½	dito Win. St. Peter » 500	7			
139	dito Burl. & Quinc. » 500				
68	Ct. Gr. Trunk 2e hyp. » 500		68		
77	dito dito Gestemp.	7	76¾	77	
131	Ct. v A. Ch R.-Island » 500				
120¾	Obl. Chic. South-W. » 500	7	120½		
82	Ct. v A. Clev. Col. & Cin.	7			
86	* O. Clev. Mont Vern. » 500	7			
71½	* Cert. dito » 500	7	71½		
	* Ob. Columb. Extent. » 500	7			
70½	* Cert. dito » 500	7	70	70½	
73	C. v A. Dv. Rio Grand. » 500	7	71¾	72⅞	71¾
112	Oblig. dito dito » 500	7	111⅝	111¾	
104	dito dito gecons. » 500	7			
104	dito des Moin. Fort. » 500	6			
	Obl. Florida Spw. » 1000	7			
30¼	* Certific. dito » 1000	7			
134⅛	Ct. v Aand. Illin. » 100		133¼	133¾	
	Ob. Ill. Springf. Div. » 1000	6			
108	dito Kans. Pacific » 1000	6			
100	Ct. v A. L. v. Nashv. Sp. » 500				
105	Oblig. dito » 1000	6	105¼		
52½	dito dito 2e Hyp. » 1000	3			
99½	dito Sink. fund. » 1000	6			
106	Ad. L. San Fr. 1e Pref. » 1000				
61½	dito dito Preferr. » 1000				
37½	dito Commonst. » 1000				
107½	Oblig. dito » 1000	6			
104	dito Wich. & West. » 1000	6			
85¼	Ct. v A. Mich. Centr. » 500				
116¾	dito Milw. St. Paul » 500				
	dito Comm st. » 500				

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
	Obligatiën Milw. St. Paul				
	D. 1000 (pap.)	7			
	dito dito in goud D. 1000	7			
36⅝	Aand. Miss. K. Tex. » 1000		35½	36	
103¾	Oblig. dito » 1000	7	104		
69⅝	dito Incomebonds » 500		67½	69	
106	O. Un. Pac. South-Br. » 1000	6			
101⅝	dito Miss. Pac. South » 500	6	101⅞		
40 5/16	Ct. N.-Y. Erie & West. Sp.	6	39¼	39¾	39⅜
	Ct. v A. N.-Y. C. & Huds. R.				
	D. 500—1000				
26	Aand. Ont. & West. D. 1000		25⅛	25¾	25 7/16
	Ct. v Aand. dito » 500				
100	Obl. N.-Y. P. Ohio » 500	6	100¼		
120½	dito North. Miss. 1e hyp.	7			
17½	Aand. Oreg. Calif. D. 1000		16⅞	17⅛	
45½	dito dito Prefered » 1000				
84	dito Pad. Elis. Tow. » 1000				
112½	C. v A. St. P. M. & Man. D. 1000				
110	Oblig. dito » 100	7	109½		
104½	dito dito 2e hyp. » 1000	6	104		
104	dito dito Dakota Ext. » 1000	6			
122	Ct. v A. Pens. Sp. » 500				
129½	dito Pittsb. F. W. » 500	7			
	dito Port R. & Aug. Inc. D. 100	7			
100⅝	O. South. Pac. Sp. » 500	6			
73⅛	Ct. Tol. Peor. 2e hyp. » 1000	4			
	Ad. Un. Pac. Hfdl. » 1000				
118¾	Cert. v. A. dito » 500				
113	Oblig. dito dito » 1000	6			
107½	dito Coll. Tr. Bonds » 1000	6	107		
67¼	Ct. v A. Wab. St. L. & Pac. » 500		66¼	67	66¼

Tramweg-Maatschappijen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
189	Aand. Amst. Omn.-Mt. f250				
	Oblig. dito dito » 500	6			
77½	Aand. Rijtuigvereen. » 250				
95½	dito Arnh. Tramw.-Mt. » 250				
148	dito Gooische Stoomtr. » 1000				
90	dito Ned. Tramw.-Mt. » 250				
90	dito N.-Br. Stoomtr. Mt. » 520				
	dito N. & Z. H. S. Trw.-M. » 1000				
93¾	dito Rott. Tramw.-Mt. » 250				
97⅛	dito Sam-Joan. St. Trw.-Mt.				
95	dito Z.-Stoomtr.-Mt. » 100				

Premie-Leeningen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
104⅛	**Nederl.,** Stad Amst. f1000	3	104½	105¼	
109	dito dito » 100	3	108½	109	
102¼	dito Rotterdam » 100	3	102	102½	
95	Gemeente-Crediet » 100	3	95	95½	
125	Pal. v. Volksvl. '67 » 10				
96⅛	**Belg.,** Stad Antw. '74 fr. 100	3	95	96	
94½	dito Brussel 1879 » 100	3	94	94½	
97½	**Hong.,** Staatsl. '70 fl. 100		97		
92½	Stuhlweiss. Spw. Rm. 300	4			
91	Theiss Loten fl. 100	4	91¼	91⅝	
101½	**Oost.,** Staatsl. '54 » 250	4			
109¾	dito dito 1860 » 500	5	111		
145	dito dito 1864 » 100				
143	Cred.-Anstalt 1858 » 100				
83½	K. K. O. Bod. Cred. Anst. » 100	3			
103½	Stad Weenen 1874 » 100		103½	103¾	
143	**Pruis.,** Ob. Ln. '55 Rm. 300	3½	143		
125	Keulen-Mind. Sp. » 300	3½			
133	**Rusl.,** Staatsl. '64 ZR. 100	5	133½	133¾	
132	dito dito 1866 » 100	5	132¼		
87½	**Servie,** Staatsl. fr. 100	3			
50	**Spanje,** St. Madr. '68 fr. 100	3	49½	50¼	
10 7/16	***Turk.,** Spw. leen. » 400	3	10¼	10½	
81¼	**Zwits.,** Staat Genèv. » 100	3	81		

Diversen.

Laagste vorige koers.		pCt.	Laagst.	Hoogst.	Geblev.
116¾	Ct. Ver. Am. Sp. f. 1e ser. f1000				
106	dito dito 2e » » 500				
92	dito dito 3e » » 500				
99	Obl. Vg. Am. H. Spwf. » 500				
119	Aand. Gem. Bez. Lr. A. » 1000				
	dito dito » B. » 1000				
	Ob. Prov. Queb. (Can.) » 500	5			

De fondsen waren heden 3/8 tot 1 pCt. lager. Prolongatie 6½ pCt.

* De **Ned. Bank** heeft den rentestand, voor *disconto* en *beleening,* één half percent verhoogd.

's Gravenhaagsche ZWEM- EN BADINRICHTING

Buitengewone Algemeene Vergadering van Aandeelhouders, ingevolge Art. 22, Alinea 2 der Statuten, op WOENSDAG **1** Februari, des namiddags ten **2½** ure, in het Lokaal *DILIGENTIA.*

Punten van behandeling: *Vergrooting van het Maatschappelijk Kapitaal.*

Het daarop betrekkelijk voorstel van het Bestuur, zoomede het in de Vergadering van 18 Jan. gesteld Amendement, liggen voor de Aandeelhouders ter lezing, ten Kantore der HOLLANDSCHE BANK, „de Vos en Vreede".

Gemachtigden worden verzocht schriftelijke volmacht ter Vergadering over te leggen.

[1580] *HET BESTUUR.*

Hoogere Burgerschool en Gymnasium te Maastricht.

OPROEPING VAN SOLLICITANTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van **Maastricht** brengen ter kennis van belanghebbenden, dat aan genoemde Inrigtingen vacant is de betrekking van **LEERAAR** in de **Duitsche Taal- en Letterkunde.**

De jaarwedde aan die betrekking verbonden bedraagt **f1800** en een personele toelage van minstens **f200.** Sollicitanten, bezittende de vereischten bij de Wet bepaald, behooren hun aanvragen, onder overlegging van de noodige bewijsstukken, **vóór 15 Februarij a. s.** in te zenden aan Burgemeester en Wethouders voornoemd.

Maastricht, 27 Januarij 1882. [1911]

MAATSCHAPPIJ

's Gravenhaagsche Vleeschhouwerij

(opgericht April 1867),

Eerste Wagenstraat No. 35.

VERKRIJGBAAR:
1e kwaliteit

RUNDVLEESCH,

Kalfsvleesch, Lamsvleesch en Schapenvleesch,
alles zonder Vellen.
Truffelworst.
Zure Rolpens, Hoofdkaas of Zult.
Gerookte Runder- en Kalfstongen, Rookspieren en Ribben,
alles afkomstig van eigen geslachte Runderen, Kalveren, Lammeren en Schapen.

De Directeur:
(198) **K. C. ROOSE WALEF.**

OPENBARE VERKOOPING door Sterfgeval.

Ten Huize gemerkt No. **35**, aan den **Nieuwen Uitleg** (bij de Princessegracht), te 's Gravenhage, zal op WOENSDAG 1 Februarij 1882, des voormiddags ten 10 ure, en zoo noodig ook den volgenden dag, ten overstaan van de Notarissen **Eikendal en Ligtenberg,** in het openbaar worden Verkocht:

Een gedeelte van een zeer goed onderhouden

INBOEDEL,

bestaande in Mahony-, Eikenhouten- en andere Linnen-, Kleeder- en Boekenkasten, Etagères, Porceleinkast, Buffet, Rozenhouten Secretaire, Platenkast, O. I. Kist, Eet-, Salon-, Speel-, Wasch- en Nachttafels, Canapés, Fauteuils en Stoelen, Tapijten, Meubelgordijnen, Portières, Kagchels, Keukengereedschap, eenige Boeken, Kamerkroon, Spiegels, Pendules, Ornamenten, Porcelein, geslepen Glaswerk, oude Rijnwijnglazen, voorts:

Eenige Antiquiteiten,

waarbij fraaije Gangpendule met Console, een zeer groote Japansche Schotel, een Chineesch Kabinetstel, een Venetiaansch Kannetje met Zilveren Deksel, O. I. en Japansch Theegoed, Schalen, Schotels en Borden, eenig gemonteerd Porcelein, een Cantille Horologie en andere Bijouteriën.

Te bezigtigen op *Maandag* en *Dingsdag* 30 en 31 Januarij e. k., van 11 tot 3 ure. (1561)

HOUTVEILING te Rotterdam,

van circa **200,000 stuks Vuren en Grenen Petersburger, Croonstadsche, Zweedsche, Riga, Memelsche, Wijburger**

Deelen en Platen.

Amerikaansche Grenen Balken, vierkant bekapt en vierkant bezaagd.

Eene lading **versche Riga Vuren Kroonbalken.**

Eene nieuwe lading **Eiken Ribben** 4 × 4.

Eene nieuwe lading **Geschaafde en Geploegde Delen,** Amerikaansche **Grenen Delen en Platen, Kolders, Juffers, Sparren, Sparhouten, Eiken Ribben** enz.

Liggende op de Werf *„Rotterdamsch Welvaren"* en in de Loodsen in de Elisabethstraat, aan den Hoogen Zeedijk te *Rotterdam.*

Op WOENSDAG den **1n** Februarij 1882, des middags ten 12 uur, in het Verkooplocaal aan den Oostsingel, ten overstaan van den Deurwaarder J. C. LACH, bij wien op aanvrage Notitiën te bekomen zijn.

Het Hout is 5 dagen vóór den Verkoop te bezichtigen; liggende deze Houtwaren gemakkelijk ten vervoer te Water en per As. (1895)

Maandag, Dinsdag en *Woensdag,* den 30n, 31n Jan. en 1 Febr. ligt de Boot aan de Balken.

Liebig's Pudding en Vlapoeders.

Eijeren en suiker onnoodig. Spoedige bereiding. Valt altijd goed uit. Uitmuntende toespijs en voedsel voor Kinderen en herstellenden.

Verkrijgbaar in alle comestibles magazijnen.

[1903]

Zonder Copahu of Kwik
Genezing van Geheime Ziekten
DOOR DE **CUBÉBINE LECHAUX**

Door dit wonderdadig geneesmiddel verkrijgt men in weinige dagen, en in het geheim, zonder leefregel of gebruik van lijnzaad of andere aftreksels eene zekere en radicale genezing **van alle chronische en hardnekkige aandoeningen.** Prijs per doos met de gebruiksaanwijzing fl. **2.50. LECHAUX,** Apotheker en chemist, rue St-Cathérine, 164, te **Bordeaux.** Depothouders te **Amsterdam**: *Groote.* te **Rotterdam**: *V. Santen Holff, Snabilié*: te **den Haag**: *Snabilié.*

[188]

WIE WIL ROZENSTEIN NU PRESENT HEBBEN?

LET OP, VOOR f6 — EEN LANDGOED — LET OP, VOOR f6.

1. J. H. van Lummel. Hoofdgebeurtenissen uit de Vaderlandsche Geschiedenis, met 12 prachtige Platen. Prijs f10.80 nu f3.90.

3. P. Vergers. Merkwaardige Personen uit Nederlands Geschiedenis in tijdsorde verhaald, met 42 Portretten. Prijs f7.20 nu f1.90.

4. J. ter Gouw. Amsterdamsche Tafereelen, groot 4o. met 15 fraaie Platen van J. C. Greive Jr. Prijs f10.50 nu f3.90.

Inhoud van dit keurige Plaatwerk: 1. de Stichting van Amsterdam. 2. Hoe Amsterdam een stad werd. 3. Een Wandeling in Amsterdam in de 14e eeuw. 4. Een beroemd Amsterdammer in de 15e eeuw. 5. Amsterdam gemanteld en gekroond. 6. In Keizer Karel's tijd. 7. Aan den Schreijershoek. 8. De eerste Oostinjevaarders. 9. Prinsenfeest. 10. De eerste Vertooning van Gijsbrecht van Aemstel. 11. In 't Nieuwe Stadhuis. 12. Een Reuzenbrug in 't midden van de Wateren. 13. De Wieg van Rusland's grootheid. 14. Op 't Revolutieplein. 15. Oranje Boven.

5. Edm. de Amicis. Nederland en zijne Bewoners. Prijs f3 nu f1.50.

6. Henry Havard. De bedreigde Grenzen, een tocht door Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel enz., met 10 Pl. Pr. f3 nu f1.90. In Prachtb. nu f2.40.

7. Chr. W. Wood. Door Nederland, uit het Eng. door C. Baarslag en Voorrede van Prof. P. J. Veth. Prijs f5.50 nu f2.90. Keurig gebonden nu f3.90. geïllustreerd met 57 keurige houtgravures.

8. J. M. E. Dercksen. Eene Poortersdochter uit de 17e eeuw, 3e druk, 2 dln. Pr. f3.75 nu f2.25. In Prachtband nu f3.25.

9. D. Veenmans. Vorstin en Vrouw, uit de geschiedenis van Noord- en Zuid-Nederland. Prijs f3.25 nu f1.25.

10. W. J. Hofdijk. Historische Landschappen. Pr. f1.90 nu f0.90.

11. Fedor von Koppen. Otto von Bismarck, extra fraai werk, 2 dln., met ongeveer 200 *keurige Houtgravuren.* Prijs f12.05, nu f3.90. In prachtband nu f4.50.

12. P. van Assen. Vermakelijke Geschiedenis der Vechtkunst, met 16 groote platen. Prijs f4.80 nu f1.50.

13. De Oorlog tusschen Rusland, Turkije en de Westersche Mogendheden, in het midden der 19e eeuw, 3 dln. met pln. Prijs f16, nu f3.75.

14. George Kepper. De Oorlog tusschen Rusland en Turkije in 1877/78, met 15 groote platen. Prijs f5.35, nu f2.90.

15. W. Rustow. Geschiedenis van den Duitsch—Franschen Oorlog in 1870/71, met kaarten en plans, 2 dn. Prijs f11.50, nu f3.90.

16. W. Rustow. De Russisch-Turksche Oorlog in 1877/78. Prijs f2.90, nu f1.25.

17. A. Thiers. De Geschiedenis van het Consulaat en Keizerrijk, wereldberoemd werk, 5 groote zware Deelen. Prijs f25, nu f6. In Prachtb. nu f9.50.

18. J. H. v. d. Palm. Bijbel voor de Jeugd, 3 zware Deelen. Prijs f22.50, nu f3.90. In 3 Prachtbanden met 50 Staalplaten nu f9.50.

19. De Meesterwerken van Aug. Snieders. 10 dln. in fraaie omslagen. Prijs f10, nu f6.

20. W. M. Thackeray. De Lotgevallen van Philips, 2 dln. Prijs f3 25, nu f1.90.

21. W. M. Thackeray. De New-Comes, 2 dln. Prijs f4.20, nu f1.90..

22. W. M. Thackeray. Geschiedenis van Arthur Pendennis, 2 dln Prijs f3.25, nu f1.90.

23. W. M. Thackeray. Het Ploertenboek en Hendrik Esmond, 2 dln. Prijs f4.10, nu f1.90.

24. W. M. Thackeray. De Virginiërs, 2 dln. Prijs f3.90, nu f1.90.

25. Alphonse Daudet. Froment en Risler, schets van Parijsche zeden. Prijs f2.90, nu f1.25.

26. G. Kühne. Wittenberg en Rome. Kloosternovellen uit Luthers' tijd, 2 dln. Prijs f5.90 nu f1.90.

27. Dr. T. T. Kroon. Groot Mythologisch Woordenboek. Grieksche en Romeinsche Mythologie, 831 blz., met een zeer groot aantal Afb. Fraai geb. Prijs f4.80, nu f1.90.

28. H. W. Vogel. Lichtbeelden naar de Natuur, Vert. door Dr. H. Hartogh Heijs van Zouteveen, met 49 Houtsneeplaten. Prijs f2.50, nu f1.50. In Prachtb. nu f1.90.

29. Dr. Ludwig Büchner. De mensch en zijn plaats in de Natuur, in het verleden, het heden en de toekomst. Pr. f2.50, nu f1.50.

30. Dr. Ludwig Büchner. Kracht in stof, 2e goedkoope druk Pr. f1.95, nu f1.50.

31. J. G. Findel. De Geschiedenis der Vrijmetselarij, uitgebreid werk met register. In prachtband. Prijs f7.20, nu f3.90.

32. Al de Gedichten van G. H. J. Elliot Boswel, met Portr. Prijs f2.75, nu f1.25.

33. J. J. L. ten Kate. Enoë. Verspreide gedichten, in prachtband. Prijs f3.90, nu f1.90.

34. J. J. L. ten Kate, Sprookjes en Verhalen van H. C. Andersen, in dichtmaat overgebracht. In prachtband f2.90, nu f1.90.

35. R. Hamerling. Ahasverus te Rome, heldendicht in 6 zangen. Prijs f7, nu f2.90. In prachtband nu f3.90.

36. Dr. James Gardner. Al de Geloofsbelijdenissen der Wereld, voor Nederland bewerkt door J. G. R. Vos, 2 zware dln. Prijs f20.80, nu f7.50.

37. W. Brockhaus, Sam of de Dageraad der Vrijheid in de Nederlanden, met 4 pl. In prachtband. Prijs f1.90, nu f1.

38. Frans Hoffmann's Jongensboeken, 3 dln., 480 bladz. Prijs f3, nu f1.50.

39. Lotgevallen van den Ridder Don Quichot en zijn Schildknaap Sancho Pansa, 3e druk. Prijs f1.40, nu f0.90.

41. Omnibus, Bloemlezing van Verhalen, groote 4o. dln. met platen. Prijs f8, nu f2.50.

42. Hedendaagsche Auteurs, Bloemlezing van Rom. Werken. Prijs f5.20, nu f1.40.

43. G. Eliot, Novellen, 2e dr. Pr. f2.90 nu f1.50.

44. G. Eliot, Felix Holt, de Radikaal, 2e dr. Prijs f2.90, nu f1.50.

45. G. Eliot, Romola, 2e dr. Pr. f2.90 nu f1.50.

46. G. Eliot. De Molen van Dorlcote, 2e druk. Prijs f2.90 nu f1.50.

47. Fred. Bremer. Nina, 2e druk. Prijs f1.95 nu f0.90.

48. Fred. Bremer. Een Dagboek, 2e druk. Prijs f1.25 nu f0.50.

49. Fred. Bremer. De Dochter v/d. President, 2e druk. Prijs f1.10 nu f0.50.

50. Fred. Bremer. Het Gezin v/d. Overste, 2e druk. Prijs f1.10 nu f0.50.

51. Fred. Bremer. Huisselijk Geluk en Huisselijk Leed, 3e druk. Prijs f1.80 nu f0.90.

52. Fred. Bremer. De Buren, 2e druk. Prijs f1.80 nu f0.90.

53. Fred. Bremer. In Dalarna, 2e druk. Prijs f1.10 nu f0.50.

54. Fred. Bremer. Oorlog en Vrede, 2e druk. Prijs f0.75 nu f0.50.

55. W. v. Hiliern. Door eigen kracht, 2e goedk. druk. Prijs f1.90, nu f1.25.

WIJ WILLEN HET! WIJ WENSCHEN HET!!

dat een uwer het Landgoed present krijgt; wij maken geen onderscheid, wij bevoordeelen niemand, maar wij geven ieder, die in onze kapitale onderneming belang stelt, de gelegenheid om dat Lustoord te aanvaarden en in ontvangst te nemen. Die bij een onzer uit bovenstaande prachtige Collectie voor slechts **f6** kiest, geven wij als Premie een Bon met een Nummer; komt daarop in de 309de Staatsloterij de f100,000, dan geven wij er voor in ruil Cadeau het prachtige Landgoed ROZENSTEIN, onder Velzen bij Haarlem, bijna 40,000 vierkante Meters groot aan grondbezit. — Daar ons aanbod ernst is, kunnen wij niet royaler doen, dan alleen en precies dezelfde Nummers present te geven, die ook in de 309de Staatsloterij zijn; hetzelfde Nummer van de f100,000 is er dus van zelf bij; wie dien Bon nu hebben wil, doe keuze. Wij geven de nummers zoo voor de hand weg cadeau; die voor f11 kiest krijgt 2 Nummers, die voor f25 kiest krijgt 5 Nummers, enz. enz. Nooit in uw leven komt dat terug, al die puik beste werken, nu zoo onbegrijpelijk spotgoedkoop, en dan nog voor niemendal de kans er bij, om dat prachtige Landgoed van 40,000 vierkante Meters er bij Cadeau te krijgen.

Aan onze Winkels à comptant, voor *buiten de stad zende men Postwissel,* waarop behalve *de Nummers der verlangde Boeken* staat vermeld: **Aanbieding van Fraaie Werken.** Verkrijgbaar te *Rotterdam* bij **D. BOLLE,** Hang b/d. Vischmarkt, en te *Amsterdam* bij **GEBROEDERS KOSTER,** Leliegracht. [1905]

Keislair, van Paasschen & Co.,

PIANO-FABRIKANTEN, WAGENSTRAAT 116, DEN HAAG.
Magazijnen van Pianino's, Salonvleugels en Orgels.
EENIGE REPRESENTANTEN VAN HET HUIS E. KAPS, DRESDEN. (191)
STEMMEN. — VERHUREN. — REPAREEREN. — INRUILEN.

FABRIEK van VRUCHTENSAPPEN etc. „'t Westland", van **Louis Varossieau,** HOFLEVERANCIER, **ALPHEN** AAN DEN RIJN. [705]

A. J. König Jr., Torenstraat, 36.

HOEDEN- EN PETTEN-MAGAZIJN,

(1852) **voor Heeren, Jongeheeren en Kinderen.**

De nieuwste modellen, ruime sortering en lage prijzen.

ECHTE DRY-MADEIRA! Originele pakking! De Kist, inhoudende **12 □ Flacons,** leveren wij, met alle kosten, franco alwaar geregelde correspondentie is à **f13.50.** (1133) VERWEY & Co., Heerengracht 227, *Amsterdam.*

PARIJS.

HôTEL CONTINENTAL,

3, Rue de Castiglione, *met het front naar den Jardin des Tuileries.*

Dit HôTEL, gelegen in de schoonste wijk van de Hoofdstad, vereenigt in zich alle weelde en comfort, welke de kunst en de nijverheid maar hebben kunnen tot stand brengen.

600 Kamers en Salons van **fr. 4** tot **fr. 30** per dag. — Pension van af **fr. 20.** — Diner aan de Table d'Hôte à **fr. 7,** met inbegrip van Wijn. — Déjeuner à **fr. 5** met Wijn. — Restaurant à la Carte. — Conversatie- en Muziekzalen. — Wintertuin. — Café-Divan. — Café-Terrasse, van waar men geheel het zuidelijk Parijs overziet. — Post- en Telegraaf-bureaux. — Baden en Watergeneesinrichting. — Vier voortreffelijke Ascenseurs voor de Reizigers. [186]

Dépôts van Theeën,

UIT HET MAGAZIJN VAN
M. RAVENSWAAY ZONEN, te Gorinchem.

Deze **THEEËN,** uitmuntende door derzelver goede kwaliteit, worden afgeleverd in pakken van 5 Ons, 2½ en 1 Ned. Ons, verzegeld en voorzien van bovenstaand Merk, zijn te 's GRAVENHAGE verkrijgbaar bij:

P. W. J. v. d. Bogaard, Lange Pooten, 43,
naast de Firma Sprecher, en
J. C. B. v. d. Lubben, Noordeinde, 157.
Scheveningen, J. F. van Poeteren.

Alkmaar, J. Verberne
Almelo, B. Boom.
Amsterdam, C. M. Dieperink.
" H. D. Visscher.
" L. C. Witt
" J. F. G. v. Hooijdonk.
Amersfoort, Joh. van Ommen.
Apeldoorn, G. J. van Aken.
Arnhem, C. Frikkers.
Assen, Wed. F. J. Rensing.
Aarlanderveen, R. W. J. Varossieau.
Alphen, J. Hengeveld.
Beverwijk, J. D. Wever.
Bergen op Zoom, D. Ponwels.
's Bosch, J. J. Gostelie.
Breda, M. Ballintijn.
Brielle, H. D. v. Hoffen.
Brouwershaven, J. de Boer.
Boskoop, M. J. Goudkade.
Boxtel, L. de Visser.
Culenborg, C. Rademaker.
Coevorden, K. van Tarel.
Delft, Erven B. Frankamp.
Deventer, G. A. Raland
Delden, M. J. H. Brandts.
Doesborgh, H. B. Dullemond.
Dordrecht, J. A. Knook.
Delfshaven, H. Peters.
Dieren, S. Sybouts.
Driebergen, Wed. L. van der Waa.
Eindhoven, G. van Mierlo.
Ede, H. Rutel
Eibergen, J. F. Telting.
Enschedé, H. B. ter Braake.
Edam, J. Stam.
Geertruidenberg, C. P. Severijns.
Gouda, J. Breebaart.
Groningen, J. G. Sissingh.
Groenlo, W. Buve.
Haarlem, H. C. Louwerse.
Harderwijk, D. Berends.
Harlingen, M. H. Hall
Hattem, D. N. van Nes.
Heusden, D. van Leeuwen.
Hilversum, P. J. Glazenmaker.
Hoorn, K. Gleisteen.
Hulst, Gez. de Lozanne.
Helmond, L. J. Martin.
Helder, J. Breebaart.
Hengelo, G. O. Boom.
Hellevoetsluis, Wed. Ouwerkerk en Zoon.
Heereveen, Wed. de Vrieze.
Kampen, H. Schmidt.
Leeuwarden, J. T. J. Zijlstra.
Leyden, E. Noordijk.
Loenen a/Vecht, G. M. de Bruyn.
Lochem, H. F. G. van Asselt.
Maastricht, W. van Florop.
Meppel, R. Oosterveen.
Middelburg, M. de Die
Maarssen, C. B. Braat.
Medemblik, C. F. Oortgijsen.
Moerdijk, G. Sehriek.
Monnikendam, Wed. P. Kater Pz.
Naarden, Wed. J. L. Hagoort.
Nieuw Beijerland, J. van 't Hoff.
Nieuwe Tonge, C. van Eesteren.
Nieuwe Diep, A. Metselaar.
Neuzen, P. G. Maandag.
Nijmegen, J. H. van Sassenberg.
Oudewater, M. Zuurhout.
Overschie, D. Jansen.
Oud Beijerland, A. K. v. d. Kop.
Oosterhout, G. van Arendonk.
Oisterwijk, Erv. J. van Beckhoven.
Purmerend, D. v. d. Berg.
Roermond, Wel. H. Loomans.
Rotterdam, J. Koomen.
" S. Maas.
" C. Baljon Cz.
" P. M. Boin.
Rhenen, C. Keyman.
Roosendaal, Wed. Voeten.
Schiedam, C. de Lange.
Schoonhoven, P. A. Geijskes.
Steenbergen, A. Timmermans.
Schagen, J. Duijs Wz.
Tholen, W. C. Boogaard.
Tiel, F. W. van Dec.
Tilburg, A. G. Woestenberg.
Terborgh, J. W. M. Vermeer.
Utrecht, G. H. v. Wijngaarden.
Venlo, M. F. Goossens.
Vlissingen, I. Harder.
Vianen, Wed. van Weigerden.
Wageningen, J. Beijer
Weesp, J. Brunt.
Woerden, W. H. van Diggelen.
Waalwijk, H. Bayens.
Willemstad, L. Lenoir.
Wormerveer, G. Groot.
Zaandam, J. van Delft.
Zalt-Bommel, R. J. Kreling.
Zwolle, H. Baggelaar.
Zutphen, H. L. Boom.
Zevenbergen, C. J. C. de Klyn.
Zwammerdam, Wed v. d. Endt.
Zierikzee, Gezusters Nolet.
enz. (1904)

Antieke ZIJDEN.

Alle Geborduurde **zijden Kleederen met Bouquetten** (in alle kleuren), alsook Antieke Zijden **Bedspreijen,** worden tot de allerhoogste prijzen ingekocht door

S. Sarluis en Zoon, 33, Spuistraat.

15 pCt. boven iedere Taxatie.

Zwart DELFSCH Aardewerk, *zeer veel navraag.* — Alle DELFSCH Aardewerk, *groote waarde.* (1901)

FLESSCHEN-FABRIEK

VAN (210)

BOERS & Co. - DELFT.

Alle soorten van Wit en Gekleurd Glas.

BLOOKER'S CACAOPOEDER
een zuiver oplosbaar poeder van Cacao.
Fabrikanten J. & C. BLOOKER
AMSTERDAM.
Verkrijgbaar in Bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Ko. inhoud, resp. f1.60, 85 en 45 Cent. (378)

ZALF van het ROODE KRUIS
MET TEER TOT BASIS
Stellige genezing in weinige dagen van alle soorten van wonden: brandwonden, kwaadsappige zweeren, spleten van den tepel, huid-en kankerachtige aandoeningen, enz: Men wachte zich voor namaak.
DEPOT IN ALLE GOEDE APOTHEKEN.
's Hage, bij SNABILIE, *Apoth.* [197]

ASTHMA
Genezing door het
PAPIER EN DE SIGAREN GICQUEL
IN ALLE VOORNAME APOTHEKEN

RHUMES
Hoest, Zinking, Bronchites, Kinkhoest Groep, genezen door de
PATE EN DE SIROOP GICQUEL
IN ALLE VOORNAME APOTHEKEN
Depôt te *'s Hage*: **Snabilié,** Apotheker. (199)

Medicinale Levertraan. Het is overbodig nog meer te zeggen over de algemeene aanwending van Levertraan bij Borstkwalen, Kliergezwellen, Bleekzucht enz. Het is alleen de onaangename smaak van de gewone Levertraan, die aan een meer algemeen gebruik in den weg staat. Daarom is het mijn streven geweest de fijnste Levertraan in den handel te brengen, die een goeden smaak heeft, daar ik de versche Traan aanstonds op flesschen tap en luchtdicht laat sluiten. In elk Magazijn, zelfs in de beste Apotheken, moet de Levertraan ranzig worden, wanneer zij langzamerhand, weken en maanden lang, van een vat getapt wordt. In flesschen van 30, 50 en 90 cts.

IJzer-Levertraan. Het is van algemeene bekendheid, dat ijzer een onmisbaar bestanddeel van ons bloed is. Waar het in te geringe hoeveelheid voorhanden is, zijn kwaadsappigheid, bleekzucht en klierziekten de natuurlijke gevolgen. Van alle zoogenaamde ijzer-praeparaten is deze oplossing van ijzer in levertraan de geschiktste. Een eetlepel bevat 0.15 gram ijzer in een licht verteerbaren vorm. De flacon kost 50 cts.

Verkrijgbaar in de bekende Depôts van H. VON GIMBORN, te Emmerik. (7)

1000 EXEMPLAREN,

1000 Witkamps

leverden wij met de Commissiën die wij nog moeten zenden aan de respectieve bestellers in ruim 14 dagen af; 1000 zijn dus door ons verkocht. Enkele bestellers konden wij wegens die groote aanvragen niet dadelijk toezenden, de meesten zijn verzonden of worden dit in den loop van enkele dagen.

Ons bepaald plan is nog 400 Exempl. tegen **f12.50** te leveren, dan wordt de prijs onherroepelijk aanmerkelijk verhoogd.

Neemt nu notitie van deze aankondiging.

Ten eerste, 400 Exemplaren zullen wij nog aan de eerstaanvragenden voor **f12.50** leveren.

Ten tweede, als die 400 verkocht zijn, resten ons nog enkele honderden Exempl., die wij bepaald in prijs verhoogen.

Ten derde, moeten wij opmerken dat van de 1000 Exempl. die wij leverden, **niemand** zijn geld terug eischte en allen ten hoogste voldaan zijn.

Ten vierde, eene opmerking voor hen die het Werk van **WITKAMP** niet kennen. Dit Werk bestaat in 3 prachtvolle vergulde folio Prachtbanden met 736 keurige Platen der beste Nederlandsche Kunstenaars, bevattende de Geschiedenis der Nederlanden van den oorsprong tot dezen tijd, zoo ook van België en Luxemburg.

En ten vijfde verzekeren wij, dat er nimmer een fraaijer Werk in Nederland over Nederland verscheen of zal verschijnen, daar die reuzenonderneming meer dan f100,000 kostte.

Ieder Nederlander vindt hier in zijn vak of werkkring een ruimen schat van gegevens, die in den tekst of plaat te vinden zijn. De prijs is laag, bespottelijk min en het Werk is zeker f50 waard, welke het met binden in 1880, toen het kompleet kwam, kostte. [1909]

Als nu die 400, die spoedig verkocht zullen wezen, opgeruimd zijn, beginnen wij zeker en stellig den prijs te verhoogen. Draal nu niet, het is uw belang, spoedig, zeer spoedig te bestellen in een expres daarvoor gemaakte kist met 35 cts., dus nog voor f12.85 of zonder kist nog voor f12.50. *Franco* overal heen tegen zending van een postwissel waarop staat „Witkamp in kist à f12.85 of zonder kist à f12.50, bij **GEBRS. E. en M. COHEN,** Magazijn van Goedkoope Boeken, te *Arnhem* of *Nijmegen.*

L. H. DUWAER, AMSTERDAM, Kalverstraat D 171,

Hofleverancier van HH. MM. den Koning en de Koningin.

In bovengenoemde Magazijnen ruime keuze van Fransche en Duitsche Piano's, en Fransche en Amerikaansche Harmonium-Orgels, in alle kwaliteiten en prijzen.

De beroemde Piano's van E. KAPS te Dresden, met systeemresonateur, uitsluitend hier verkrijgbaar. [1776]

100 CARTES DE VISITE à la minute, chez (187) **M. M. COUVÉE,** Lange Pooten.

Een BLEEKER te Voorburg vraagt nog eenige droogе, natte en opgemaakte WASSCHEN. — Adres franco Brieven, letter P, bij den Boekhandelaar W. H. C. SUSAN, te *Voorburg.* (449)

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND".

MAILDIENST OP NEDERLANDSCH-INDIE VIA NAPELS.

Eerstvolgende expeditiеs van Amsterdam:

11 FEBR. STOOMSCHIP KONINGIN EMMA, KAPT. C. DROOGLEEVER FORTUIJN.
25 FEBR. STOOMSCHIP CONRAD, KAPT. A. G. M. BRUIJNS.

NB. Het Stoomschip „Conrad" zal op de uitreis Padang aandoen.

Adres voor Passage aan het Kantoor der Directie, Prins Hendrikkade No. 160, en bij de Agenten der Maatschappij.

Voor Lading bij de Cargadoors te **Amsterdam** DE VRIES & Co.; te **Rotterdam,** KUYPER VAN DAM & SMEER voor de **„Conrad",** HUDIG & BLOKHUIJZEN voor de **„Koningin Emma".** (1908)

Laatste laaddag te Amsterdam DONDERDAG vóór het vertrek.

De Stoomschepen vertrekken te 10 uur 's morgens.

„Rotterdamsche Lloyd".

Stoomvaart van **Rotterdam** op **Nederlandsch-Indië** via **Marseille.** Naar PADANG, BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA,

18 Februarij, het Stoomschip NOORDHOLLAND, Kapt. R. CHITHAM.

Met dit Stoomschip worden Goederen in doorvracht geladen naar PENANG, SINGAPORE, MANILLA, CHINA en JAPAN met overlading te PORT-SAID. [1912]

De Agenten: **Ruys & Co.,** *Rotterdam*; **van Prehn & Co.,** *'s Hage.*

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN ENZ.

Kon. Holl. Schouwburg.

„HET NEDERLANDSCH TOONEEL".

DINGSDAG **31** Jan.: 7 ure, No. 36 v/h. Abont. **Anne Mie,** schets uit het Zeeuwsche Volksleven, 4 bedr., door Rosier Faassen. (1948)

NB. Het Publiek wordt beleefd verzocht tijdig aanwezig te zijn, ten einde precies ten 7 ure te kunnen beginnen.

Théâtre Royal Français de la Haye.

Direction: ANT. VOITUS VAN HAMME.

JEUDI 2 Février 1882:
(No. 61 de l'Abonnement)
La Fille du Tambour-Major,
Opéra-Comique en 3 Actes et 4 Tableaux, Musique de J. Offenbach.

Décors de Mr. Capelli. Costumes nouveaux de Paris. Au 3e Acte: *Entrée Triomphale des Français à Milan.* On commencera à 7½ heures.

Samedi 4 Février, **Les Huguenots.** — Dimanche 5 Févr., repr. popul. **Mignon.** — Lundi 6 Févr., **Carmen.** — Samedi 11 Févr., **Le Capitaine Noir** (*De Zwarte Kapitein*), de Jos. Mertens.

Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

HOOGDUITSCHE OPERA
van ROTTERDAM.
Directeur: **Carl Pfläging.**
Woensdag den 1n Februari 1882,
No. 10 van het Abonnement.

Erster Act aus:
Die Walküre,
Musikdrama in 3 Acten, von Richard Wagner.
Daarna:
Alessandro Stradella,
Romantischer Oper in 3 Acten, Musik von Fr. von Flotow.

☞ Prijzen der Plaatsen zijn: Balcon f2.99, Zaal f2, Tusschengalerij f1, Bovengalerij f0.50.

☞ Plaatsen zijn te bespreken: Dingsdag en Woensdag van 10 tot 3 ure.

Op. v. h. Geb. ten 6 ure. Aanvang ten **7** ure.

☞ Na afloop der Voorstelling ten 11 ure 15 min. vertrekt een **extra-Trein** naar ROTTERDAM, stoppende te DELFT en SCHIEDAM, en ten 11 ure 18 min. naar LEIDEN. [1930]

Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

Voorstelling van de Jonge Dames-„Vereeniging".

„Alles uit liefde voor de Kunst",
op **Zaturdag 4 Februari** 1882.
AANVANG ten **7 ure.**

Aan degenen die wel eene Circulaire, maar nog geen Toegangskaarten hebben ontvangen, wordt beleefd kennis gegeven, dat die Kaarten alsnog te verkrijgen zijn: *Anna Paulownastraat* **22,** van heden tot op den dag der Voorstelling, van 10 tot 2 ure.

☞ Op verzoek van velen wordt voor deze Voorstelling de gelegenheid gegeven tot het bespreken van plaatsen bij den Bureaulist in het Gebouw, op *Vrijdag* van 2 tot 4 uur en op den dag der Voorstelling van 10 tot 4 uur, tegen betaling van **10** Cents de plaats. (1931)

GRAND CAFÉ DU PASSAGE.

Maandag, Donderdag en Zaterdag,
des Avonds ten half 9 ure,
GROOT CONCERT.
Repetitie des middags ten *half vier* ure. (1795)

GRAND JARDIN D'HIVER, Wagenstraat, 22.

ALLE AVONDEN
GROOT CONCERT,
AANVANG **8 UUR.** (53)

Dienstaanbiedingen enz.

[DEZE ADVERTENTIËN WORDEN TEGEN 10 CENTS PER REGEL BEREKEND EN SLECHTS À CONTANT EN ZONDER RABAT GEPLAATST.]

Er biedt zich aan voor Noodhulp of voor vast eene R. C. Dienstbode als **Tweede** of **Meid-Alleen,** van goede getuigen voorzien.
Brieven, onder No. 248, Bureau *Dagblad.* (1902)

Tegen Mei biedt zich aan een **Tweede** of **Linnenmeid,** Pr. G., van goede getuigen voorzien.
Brieven franco, onder letter W, aan het Postkantoor te *Zeist.* [1906]

Met Mei biedt zich aan een R. C. **Keukenmeid,** een goeden Burgerpot kunnende Koken en Huiswerk verrigten, van goede getuigen voorzien, oud 30 jaar.
Brieven, onder No. 249, Bureau *Dagblad.* [1913]

Een fatsoenlijk Buitenmeisje biedt zich aan als **Meid-alleen,** terstond of met Februarij.
Brieven franco, onder No. 250, aan het Bureau van het *Dagblad.* (1914)

Er biedt zich aan een Gehuwd Persoon als **Oppasser,** bekwaam in 't Tafeldienen, van uitstekende getuigen voorzien.
Brieven, onder No. 251, Bureau *Dagblad.* (1915)

Door omstandigheden zag zich nog gaarne tegen Februarij een fatsoenlijke Dienstbode, van buiten de Stad en Pr. G., geplaatst als **Meid-Alleen** of **Keukenmeid,** die ook genegen is om eenig Huiswerk te verrigten, voorzien van goede getuigen.
Brieven, onder No. 252, Bureau *Dagblad.* (1925)

Een Burgerjufvrouw, middelbaren leeftijd, zag zich gaarne geplaatst als **Huishoudster,** voor Noodhulp of voor Vast, met of zonder hulp.
Adres: *Veenkade* No. 24. [1926]

Eine gute **Herrschafts-Köchin** sucht Stelle zur Aushilfe. (1952)
Näheres zu erfragen, No. 254, Bureau *Dagblad.*

Er biedt zich aan een **Verstelnaaister,** voor twee dagen.
Brieven, onder No. 255, Bureau *Dagblad.* (1953)

DAGBLAD
van Zuidholland en 's Gravenhage.
BIJVOEGSEL
behoorende bij No. 26 van
DINGSDAG 31 JANUARIJ.

Niet-Officiëel Gedeelte.

's Gravenhage, 30 Januarij.

Buitenlandsch Overzigt.

Geen schijn-Koningschap, maar een wezenlijke Monarchie. — Dat was 't programma, 'twelk prins von Bismarck in een der gedenkwaardigste Rijksdag-zittingen, tegenover de theorie van het liberale Koningschap — die ten slotte neêrkomt op *het Koningschap der liberalen*, in den zin, dat de liberalen dan Koning zijn — met een bewonderenswaardig talent en jeugdigen veer- en (in eigenlijken zin) weerkracht, ontwikkelde.

Men kent de aanleiding tot het onstuimig debat. Keizer Wilhelm rigtte den 4n Januarij jl. een schrijven aan het Pruissisch Staatsbewind, waarin hij, als antwoord op hetgeen in den Rijksdag was gezegd over de beteekenis van 's Konings en 's Keizers persoonlijken invloed op de Regering en over het standpunt der ambtenaren tegenover 't Koninklijk Gouvernement, op 't monarchaal karakter der Staatsinstellingen nadruk legde, en de ambtenaren herinnerde aan hun pligt, om zich, ook niet bij de stembus, openlijk tegen de Regering te stellen. De staatsregtelijke gegrondheid van dat Kabinetsschrijven hebben wij reeds vroeger in het licht gesteld, waarbij wij vooral deden uitkomen, hoe in de Koninklijke aanschrijving inzonderheid met voortreffelijke juistheid de stelling werd uiteengezet, dat ook in het begrip van constitutionele monarchie de Koning een *persoon* blijft en zich niet oplost in een leus, een vorm, een naam, een schaduw.

De liberalen in Pruissen begrepen, dat de Koninklijke logica bij het volk, welks overgroote meerderheid hem nog altijd zoo innig lief heeft, zeer gevaarlijk voor den bloei der liberale denkbeelden over het Koningschap kon worden. Er ligt toch in die Januarij-aanschrijving zulk een kern van eenvoudige en gezonde waarheid, dat zelfs een oppervlakkig lezer, doch die tevens onpartijdig mag heeten, terstond moet ontwaren hoe gunstig die ongekunstelde voorstelling van het monarchaal gezag uitkomt tegenover de gemaaktheid, welke heerschte in al de liberale betoogen, aan de toelichting en verdediging van de liberale zg. monarchale opvattingen gewijd.

Men keurde het dus in de liberale kringen noodig, om niet alleen in de pers te blijven agiteren tegen de aanschrijving, maar zij moest ook in den Rijksdag worden ter sprake gebragt. Dat kon ook wel — prins von Bismarck bestreed trouwens de bevoegdheid daartoe in geenen deele — omdat de Koning van Pruissen in zijn schrijven tevens gewaagd had van zijn Keizerlijke regten.

De heer Hänel, lid en een der leiders van de *Fortschritts*-partij, werd met de taak belast, het parlementair (of juister: onparlementair) „standje" op te zetten. Gewoonlijk is de heer Richter de premier bij de *Fortschritts*-aanvallen op den Rijkskanselier; maar deze had bij de vorige gelegenheid, toen de heer Richter, de goede parlementaire manieren uit het oog verliezende, aan prins von Bismarck grofheden ging toevoegen, de vrijheid genomen zich van het „straattooneel" te verwijderen.

't Was een uitvoerig advies, dat de geavanceerde redenaar uitbragt. Wij zullen het niet in zijn geheel ontleden. Slechts de hoofdgedachten releveren wij. Zij waren deze, ook ten onzent zeer bekende ideeën: het aandeel van een constitutioneel Koning in de regering moet een geheim zijn en blijven, en: de Koning moet staan hoog, zeer hoog boven de partijen.

Het eerste motief herinnert ons aan een incident in het Nederlandsch „Parlement". 't Was bij de behandeling van de Begrooting voor 1854, dat door een lid der regterzijde in de Tweede Kamer was gezinspeeld op een Regeringsdaad, welke den Koning door den afgetreden Minister van Binnenlandsche Zaken (mr. Thorbecke) was afgedwongen. Toen stond de heer Thorbecke op en verkondigde mede de zelfde leer, als door den *Fortschritts*-man Hänel in den Rijksdag werd ontwikkeld. „De omgang van een constitutioneel Koning — zeide de liberale Nederlandsche staatsman — met zijn Ministers moet een geheim zijn en blijven."

Terstond daarop vroeg de Minister van Hall het woord. Hij bestreed de theorie van den gewezen Minister. Engeland, *het* constitutionele land bij uitnemendheid, gaf een ander voorbeeld te zien; daar werden dikwerf geheele relazen gepubliceerd van hetgeen tusschen de Kroon en de Bewindslieden was voorgevallen. Maar weet ge — zoo besloot de heer van Hall zijn rede — in welk land zekere lieden dien omgang tusschen Koning en Ministers geheim willen houden? Het is dáár, waar de Koning door een Minister in zijn Kabinet wordt gedwongen tot 't nemen van besluiten tegen zijn bepaalden zin. Ieder begreep de toespeling; er heerschte groote sensatie — zou men thans zeggen — en zelfs mr. Thorbecke bleek niet onbewogen tegenover die kloeke woorden van den heer van Hall, den breedgeschouderden staatsman, wiens zeggenskracht nog door het forsche zijner uitwendige verschijning werd verhoogd.

Die theorie van absolute geheimhouding, ook dan als 't vaderlandsch belang openbaarmaking zou vorderen van hetgeen tusschen Kroon en Ministers voorvalt, behoort tot die „constitutionele legenden", waarvan prins von Bismarck zoo geestig gewaagde, welke de liberalen met groote behendigheid in de plaats van de geschreven Grondwet willen stellen.

De Rijkskanselier herinnerde, hoe de historie van Pruissen leert — en zou het die geschiedenis alleen wezen? — dat juist aan het persoonlijk optreden des Konings, in moeijelijke oogenblikken, de meest gewenschte nationale uitredding te danken was. De Duitsche eenheid zou nimmer zijn gesticht, als Koning Wilhelm zich had geschikt naar de eischen van het liberaal parlementair alvermogen.

Moet die theorie der bewuste geheimhouding worden gewraakt, de tweede hoofdgedachte van Hänel's rede: de Koning moet staan boven de partijen, is op zich-zelf, in haar eenvoudige waarheid, zonder nevenbedoelingen geuit, volkomen waar. Maar de liberalen overdrijven *practisch* die waarheid en maken haar daardoor tot een onwaarheid. Het liberalisme plaatst den Koning zóó hoog boven de partijen dat van Hem niets meer te zien is en de partijen, boven alles *de* partij, alleen maar zigtbaar blijft. 't Liberaal Koningschap is, naar de liberale practijk, een nevelbeeld, dat *zweeft*, niet langer *troont* boven de partijen, terwijl toch het laatste bepaald door een zuiver begrip van de constitutionele *Monarchie* wordt geëischt. De Koning staat niet daarom boven de partijen, om ze ongestoord te laten woelen en wroeten. *Neen, hij staat boven de partijen, omdat hij* NIET *boven de natie staat*; *doch integendeel* VOOR HAAR BELANGEN ALLEEN *te waken en te zorgen heeft*. Een partij vertegenwoordigt een deel van de natie; de Koning komt op voor het volk in zijn geheel. Naar die opvatting, en zij is de alleen gezonde en zuivere, leidt dat staan des Konings boven de partijen niet tot een lijdelijk toezien, een dragen en dulden, volstrekt niet; de magt des Konings behoudt in dat stelsel nog een zeer gewigtige, alles beslissende beteekenis, want zij moet strekken om de hoogste goederen van de natie, als zoodanig haar regten, voorregten en vrijheden, te handhaven en te bewaren, te midden van den strijd der partijen. Boven die partijen — dáár plaatst de constitutionele Monarchie den Koning, niet om hem tot onmagt te doemen, gelijk *het* liberalisme beoogt — maar om hem tot een magt te verheffen, magtiger dan de partijen, in staat om aan haar onderlinge worsteling het gevaar voor het heden en de toekomst der natie te ontnemen. Maar nu volgt reeds uit die Koningstaak, dat de Monarch een *persoon*, als Koning, moet blijven, daar alleen *personen*, met een eigen zienswijze en eigen zelfbewusten wil, iets kunnen doen, tot handelen in staat zijn. De Koning moet weten, wanneer het tijdstip gekomen is om, des noods, aan de meerderheid in de Volksvertegenwoordiging, ter bescherming van de regten der minderheden, het hoofd te bieden, of aan welken maatregel, door zijn raadslieden van hem gevorderd, een voor de nationale belangen of behoeften gevaarlijk karakter moet worden toegekend. Dat alles vermag geen begrip, geen nevelbeeld, geen werktuig — waartoe de liberalen den Koning willen verlagen — maar alleen een persoon, bevoegd en geroepen, zelfstandig en oppermagtig, op een gegeven oogenblik, in een gegeven omstandigheid, op te treden.

Voor dit Koningschap nam prins von Bismarck het op tegen de feitelijke Minister- en Kamerregering, nog alleen maar van een Koninklijk of Keizerlijk etiquet voorzien, die de liberalen willen. De Rijkskanselier sprak zoo gematigd, ook over de positie der ambtenaren (van wie hij geen opoffering van eigen persoonlijke overtuiging bij de stembus, alleen geen *officieel* partij kiezen tegen de Regering bij de verkiezingen verlangt), dat zelfs de heer von Bennigsen, hoofd der nationaal-liberalen (de gematigde liberalen), de ideeën van prins von Bismarck grondwettig correct noemde. Alleen *het* liberalisme bleef, bij monde van den heer Richter, zijn bezwaren handhaven; het Kabinet-schrijven was geen daad van kracht, maar van zwakheid. Als prins von Bismarck — hij wordt natuurlijk voor den auteur genomen en gehouden — zoo zwak staat, waarom maken de liberalen dan zulk een ophef van de aanschrijving? Zwakke Ministers vallen ook zonder heftige oppositie. 't Spreekt wel van zelf, dat de heer Richter niet meende wat hij beweerde. De liberalen zijn juist voor de kracht van het Kabinets-schrijven beducht.

Er greep nog een persoonlijk incident plaats. De heer Hänel had prins von Bismarck verweten, dat hij zich wilde dekken door het Koninklijk prestige. Daarin zag de Rijkskanselier — zeer te regt — een persoonlijk verwijt van lafheid, terwijl hij meende, wel bewezen te hebben dat 't hem niet mangelt aan moed. De soldaat ontwaakte in den staatsman en de heer Hänel liep gevaar, met nog andere wapenen dan met woorden te moeten strijden. Hij en zijn vrienden riepen daarom prins von Bismarck toe, dat zij hem geen lafheid hadden verweten. Bismarck hield vol en achtte de wederlegging onvoldoende. De liberalen maakten veel beweging toen de Rijkskanselier zich opwond over die „aantijging" van lafheid, vooral toen hij vroeg: wanneer toonden de liberalen veel moed? Op *die* vraag antwoordt de geschiedenis: als de liberalen de meerderheid hebben *durven* zij alles eischen en ... nemen; zij bezitten soms zóóveel moed, dat zij aan 't eind der vorige eeuw de guillotine en nog in deze eeuw bij herhaling straatsteenen als „argumenten" bezigden.

Alles te zamen genomen, gelooven wij dat het debat over de Januarij-aanschrijving de zedelijke kracht van de tegenwoordige Regering in Pruissen niet heeft verzwakt — gelijk door den Minister von Puttkamer naar waarheid werd aangeduid — en dat *de overmoed* — men zou ook kunnen zeggen de onbeschaamdheid — van *de* liberalen, ook in 't debat, door prins von Bismarck niet zonder vrucht werd getuchtigd.

Gambetta's aftreding is nu een feit. Het nieuwe Ministerie-de Freycinet, dat de hervormingsgedachte van Gambetta zal trachten te verwezenlijken zonder *scrutin de liste* — welligt zelfs zonder ingrijpende Senaatshervorming — heet bijkans gevormd te wezen. Over de vermoedelijke inzigten van den redenaar uit Cahors — die zich nu reeds als een tijdelijk gevallen grootheid laat huldigen — en over de waarschijnlijke uitzigten van de Freycinet, een volgenden keer.

Buitenland.

Vervolg.

België.

(*Van onzen eigen correspondent.*)

*** Brussel**, 29 Jan.

Ook de Senaat heeft het handels-tractaat met Frankrijk aangenomen en wel met 45 stemmen, terwijl 5 leden zich onthielden. Ook onze *premier* heeft moeijelijk critiek kunnen verdragen op zijn wetsontwerp. Naar aanleiding van vrij onschuldige bedenkingen, welke van de regterzijde werden gemaakt, sprong de heer Frère-Orban vrij driftig van zijn zetel op en viel tegen de leden der regterzijde uit met een verwoedheid, die aller verbazing wekte. „Denkt gij bijgeval nog in de Kamer te zijn?" vroeg men den Minister. En de heer d'Anethan zette met evenveel kalmte als waardigheid den Minister op zijn plaats. Hoe onjuist diens bewering was, dat de regterzijde uit louter partijgeest oppositie maakte tegen het tractaat, bewees trouwens de eindstemming; want de geheele regterzijde, met uitzondering van de vijf leden die zich onthielden, vereenigde zich met hnt verrdag.

De studerende jongelingschap heeft gemeend haar ledigen tijd het best te kunnen besteden aan een meeting, die zij heden hier heeft gehouden, over het kiesregt. De heer Janson zou er spreken. Dáár zou hij gerust durven zeggen wat hij in de Kamer niet durft herhalen, uit vrees voor de bliksemschichten van den heer Frère-Orban. Maar alles wel beschouwd, heeft hij 't toch maar beter geacht zich te onthouden en in zijn plaats te laten spreken een der Brusselsche Afgevaardigden, den heer Féron, en twee candidaten voor de Kamer, de advocaten Robert en Splingeard. De meeting had overigens weinig te beduiden en heeft geen effect gemaakt. De openbare meening is ook bij ons niet warm te maken voor de quaestie van het kiesregt.

Omtrent de geschiedenis-Vaughan deelt *l'Indép.* het curieuse feit mede, dat op Zondag 8 Januarij, alzoo daags nadat de heer Bernays Antwerpen had verlaten en dus, naar alle waarschijnlijkheid, daags na zijn dood, een persoon, in het *hôtel du Grand Miroir* gelogeerd, eigenhandig zijn naam in het register van het hôtel schreef. Die naam is *William* Vaughan. William, en niet Henry. De onderteekening is door de geregtelijke experts onderzocht, die er zonder aarzelen in herkend hebben het schrift van den voorgewenden Henri Vaughan.

Men verzekert, dat het parket, in overleg met het Gouvernement, een belooning van minstens 20 000 fr. zal uitloven voor de ontdekking van den moordenaar.

Duitschland.

De *Köln. Ztg.* schrijft: De woorden, met welke de Minister von Puttkamer zijn rede over het Kabinetsschrijven besloot: „Er zijn andere wolken aan den Europeschen hemel, van welke velen niets weten," verdienen opmerking. Men moet allereerst aan de Oostersche quaestie denken. Te Berlijn is men geneigd, om de komst van graaf Wolkenstein (afdeelingschef aan het Oostenrijksche Departement van Buitenlandsche Zaken) niet enkel in verband te brengen met de Donau-quaestie, maar ook met de verwikkelingen op het Schiereiland van den Balkan. 't Bedenkelijke daarbij is, de opwinding onder de pan-Slavistische partij in Rusland, welke de ontevredenheid der Zuid-Slaven voedt en begunstigt en de hoop koestert dat zij de Russische Regering wel tot haar wil zal krijgen. Dat de heer von Giers, een kalm en gematigd man, die het den pan-Slavisten niet naar den zin kan maken, van de leiding van de buitenlandsche zaken moest afzien, is mede geen geruststellend teeken. Ignatieff en zijn partij dringen naar de alliantie met Frankrijk, en welligt is daarin het zwarte punt te zoeken, waarop de heer von Puttkamer, zeker niet zonder daartoe gemagtigd te zijn, doelde. Als buitenlandsche verwikkelingen dreigen, is het nog maar te meer de pligt van alle partijen, welke werkelijk hun vaderland liefhebben, de onderlinge geschillen zooveel mogelijk bij te leggen. Zoodra gevaren naar buiten in het gezigt komen, beginnen de Regering en haar vrienden steeds tot de erkentenis te geraken, dat het volk toch niet enkel uit de Regering en de conservativen bestaat, en dat de liberalen er ook toe behooren, en dat wel voor een zeer belangrijk deel".

— De Rijksdag wordt eerst morgen gesloten. Dat uitstel werd noodzakelijk, omdat de Rijksdag bijna eenparig een voorstel aannam van den heer Richter, om 10 millioen uit het overschot op de vorige dienst te bestemmen tot vermindering van de matriculaire bijdragen, welke de Bond-Staten in het nieuwe dienstjaar moeten opbrengen. Over dat voorstel kon de Bondsraad nog geen besluit nemen, daar de gedelegeerden geen magtiging bezaten van hun Gouvernementen, welke alsnu per telegraaf werd opgevraagd.

— Er werd in den Rijksdag een hoogst belangwekkend en zaakrijk debat gevoerd over de munt-quaestie. Voor en tegen den dubbelen standaard werd gesproken. De heer Leuschner kwam op voor het zilver en dr. Bamberger voor het goud. De heer von Reden, hoewel ook een liberaal, steunde de zilverdenkbeelden van den heer Leuschner, die ook had betoogd, dat Duitschland, als een zilver-producerend Rijk, den dubbelen standaard moest voorstaan. Van een radicale zijde wordt beweerd, dat Duitschland wel voorloopig het *status quo* zal handhaven, doch dat, *gelijk het zich laat aanzien*, wanneer de beweging ten gunste van den dubbelen standaard toeneemt, prins von Bismarck wel zal moeten eindigen met ook de goudzaak voor verloren te achten en er aan meê te helpen, dat 't zilver in zijn geschonden prestige worde hersteld.

— Het Huis van Afgevaardigden is volgenderwijs zamengesteld: De regterzijde 109 leden, het centrum 96, de vrije-conservativen 49, de nationaal-liberalen 84, *Fortschritts*-mannen 37, Polen 19, fractie-loozen 35, waaronder de secessionisten.

— Uit de afwachtende houding van de *Germania* leidt men af, dat het centrum, vooral om de Bisschops-paragraaf, ten slotte de Volmagtswet zal aannemen. Dr. Windthorst wil de opheffing der wet, waarbij de uitbetaling der tractementen aan de geestelijken werd geschorst (de muilkorven-wet) voorstellen; maar de Regering zou met hem een compromis sluiten, volgens 'twelk hij zijn doel, door een amendement op de Volmagtswet, zou kunnen bereiken.

— Graaf Wollenstein, afdeelingschef van het Departement van Buitenlandsche Zaken te Weenen, wordt hier met groote onderscheiding behandeld. Hij gebruikte reeds het middagmaal ten Hove.

— Keizer Wilhelm heeft besloten, dat, als tegenbeleefdheid ten opzigte van den Sultan van Turkije, een speciaal gezantschap, bestaande uit prins Anton Radziwill (generaal), diens zoon prins George (luitenant bij het garde-corps), majoor von Below en ritmeester Prins Heinrich XVIII van Reuss, den Turkschen Souverein de versierselen zal gaan overbrengen van de orde van den Zwarten Adelaar, de hoogste onderscheiding in Pruissen.

— Prins von Bismarck heeft per telegraaf, als antwoord op een tot hem gerigte vraag, verzekerd, dat hij de *Pol. Corr.* niet bedoelde, toen hij sprak van Weener bladen, die door Fransch geld worden gesteund.

— De *Elb.-Ztg.* berekent, dat voor de invoering van het tabaksmonopolie 500 millioen mark aan schadeloosstellingen zullen moeten worden uitbetaald. Al de werklieden, thans in de fabrieken arbeidende, zouden overgaan in Rijksdienst.

— Uit het eerste vel der Handelingen van het Pruissisch Heerenhuis blijkt, dat het thans telt 228 leden, waarvan volgens erfelijk regt 71, als vertegenwoordigers van den gravenstand 7, van de geslachten, die door uitgebreid grondbezit zich onderscheiden 11, uit het oude en gevestigd grondbezit 84, uit den Steden 38, van den Universiteiten 7 en van den Domstichtingen 3. Eindelijk hebben 61 leden zitting, daartoe geroepen door 's Konings vertrouwen.

Oostenrijk-Hongarije.

Zaturdag-avond is de indiening bij de Delegatiën van de crediet-aanvraag van 8 millioen tot onderdrukking van de oproerige beweging in Dalmatië, aangekondigd.

In de Memorie van Toelichting tot die voordragt leest men:

De Regering heeft voorzien, dat de toepassing van den militairen dienstpligt in Bosnië en de Herzegowina op menig bezwaar zou afstuiten, doch bij de doorgaande houding der bevolking was de onderstelling gewettigd, dat een buitengewone krachtsontwikkeling onnoodig zou zijn. Volgens berigt der Landsregering van 't begin van December was hoogstens in de districten Nevesinje, Gacko en Bilek feitelijk verzet tegen de recrutering te wachten, en in alle andere deelen des lands niet, tenzij buitenlandsche invloeden en bewegingen in 't spel kwamen en de eerste poging tot verzet niet in de kiem wierd verstikt. Ook de werving voor de landweer in Zuid-Dalmatië scheen met het einde van October voorloopig tot een goed einde te zijn gekomen, toen op 9 November twee rooverbenden uit de Herzegowina een inval deden in de Krivoscië, waarop strooptogten en daden van geweld volgden.

De Regering beval diensvolgens militaire maatregelen. Zij wilde in den loop van Februarij de troepen in het bezet gebied doen aflossen, maar de troepen, die afgelost moesten worden, eerst na afloop der recrutering doen terugkeeren. Bovendien werd tegen Februarij de tijdelijke verplaatsing van twee regimenten naar Zuid-Dalmatië voorgenomen. Doch bij den loop, dien de zaken hebben genomen, zag de Regering zich verpligt, de versterkingen reeds in Januarij af te zenden. Deze maatregelen van versterking zouden voldoende zijn geweest, als hier slechts van plaatselijke beroeringen sprake ware. Maar nu in de Herzegowina en Krivoscië de feiten toenemen, die het karakter van een openlijken opstand dragen, is aanzienlijker magtsontwikkeling noodzakelijk. Daarom is besloten, al de troepen infanterie in de Herzegowina en Dalmatië voltallig te maken. Er wordt op gerekend, dat die uitbreiding slechts van korten duur zal zijn.

De memorie van toelichting zet in bijzonderheden uiteen, welke militaire maatregelen genomen worden. Het Ministerie ontveinst zich niet, dat de verlangde offers van beteekenis zijn. Bij de raming van de kosten zijn ten eerste als uitgaven voor eens de kosten voor de ontworpen actiefverklaring der troepen, vervolgens de doorloopende uitgaven voor drie maanden in rekening gebragt; doch na de onderdrukking van den opstand zullen verdere uitgaven moeten toegestaan worden tot onderhoud van sterke garnizoenen voor langen tijd en tot het aanleggen van sterke punten: uitgaven, waarvan het bedrag nog niet te bepalen is. Het Ministerie acht zich intusschen verpligt, den thans slechts sporadisch voorkomenden opstand zoo spoedig mogelijk volkomen te fnuiken, en de bevolking te overtuigen van het volstrekt ijdele om den opstand voort te zetten.

Italië.

De Duitsche gezant bij het Italiaansche Hof, baron Uxkull-Gylleband heeft verleden week een groot diplomatiek diner gegeven, waaraan o. a. ook door den Nederlandschen gezant te Rome, den heer Westenberg, deelgenomen werd.

— De Senaat heeft op één dag drie zijner leden door den dood verloren: den heer Siotto Pintor, te Turijn, graaf Pier Luigi Bembo, te Venetië en graaf Ugolino della Gherardesca, te Florence. De laatste, welbekend uit de anexatiegeschiedenis van Toscane, behoorde in September 1859 tot de deputatie, welke zich naar Turijn begaf om aan Victor Emanuel de kroon aan te bieden.

Rusland.

(*Particuliere correspondentie*).

*** St. Petersburg**, 25 Jan.

De politiek voor een oogenblik latende rusten, moet ik uw lezers, om op de hoogte te blijven, rondleiden in een galerij van Staatsmisdadigers, zooals in geen enkel land buiten Rusland te zien is.

Sankofski is nog steeds de treurige held van den dag. Zijn doodvonnis is echter, gelijk gij weet, veranderd in dwangarbeid voor onbepaalden tijd in de mijnen.

Eerst had hij hooger beroep aangeteekend; doch op aanraden van zijn advocaat had hij dit teruggenomen en gratie gevraagd. Generaal Ignatieff had zijn aanvraag ondersteund.

Het proces der 22, alias Trigonja (zie onder de *telegr.* in ons nommer van gister, RED.) is nu definitief op den 21n Februarij vastgesteld.

De nieuwe president der Commissie voor administrative verbanning (opvolger van generaal Tscherevin) is de onder-Secretaris van Staat, Senator Gotoffzeff.

Sedert den 21n September, d. i. sedert het bestaan der Commissie, tot 1 Januarij, oude stijl, werden zeven personen langs administrativen weg verbannen. Van de op den 21n September verbannen geworden 2800 individuen werden de stukken aan een herziening onderworpen.

Van de 650 onderzochte gevallen heeft de commissie in 328 gevallen de dadelijke vrijlating der verbannenen bevolen; 180 individuen werden alsnog voor den duur van twee jaren veroordeeld, 130 personen tot drie jaren en de overigen tot het maximum van 5 jaren, welke laatsten tevens onder politietoezigt gesteld worden.

Na verloop van deze termijnen zal het hun geoorloofd zijn, naar den huisselijken haard terug te keeren.

De bedrijvers van den diefstal met inbraak in de Rijkskassen van Grodno zijn allen in hechtenis genomen. Deze diefstal heeft geen politiek karakter.

Men zegt, dat weldra nog twee bladen van de radicaal-liberale fractie door het Bureau voor de pers vervolgd zullen worden.

De Regering bereidt zich voor om met cijfers in de hand de beschuldigende berekeningen van *the Times*, in de Jodenquaestie, te logenstraffen.

(*Particuliere correspondentie.*)

*** St. Petersburg**, 28 Jan.

De gewone zitting van den Raad van State zal den 22n Februarij worden geopend.

Het gerucht, dat de onderhandelingen van generaal Ignatieff met de Romeinsche Curie zijn afgebroken, is ongegrond. De Minister van Buitenlandsche Zaken staat buiten die onderhandelingen, welke niet tot zijn ressort behooren.

De Regering heeft een beslissing genomen in zake de amnestie van de Catholieke bisschoppen, die ten gevolge der Poolsche revolutie van 1863 waren verbannen.

In de omstreken van St. Petersburg breiden de godsdienstige secten zich uit. Vooral die secte, welke het huwelijk en de geestelijkheid verwerpt, vindt veel aanhangers.

De beschuldigden in het „proces van de 21" hebben ieder een verdediger gekozen uit de kundigste leden der balie, met uitzondering van Souchanoff, wien er ambtshalve een is toegevoegd, nl. Ounkoffski, den deken der Petersburger balie, een der coryphaeën van de Russische liberale partij en die, wegens zijn oppositie onder Timaschef, werd verbannen.

Griekenland.

Volgens een te Weenen ontvangen brief uit Athene heeft men daar een zamenzwering tegen den Koning ontdekt. De aanslag zou beraamd zijn op den spoorweg van Athene naar Piraeus.

Nederlandsch Oost-Indië.

Per Overlandmail.

BATAVIA, 22—26 Dec.

In het politiek verslag van den Gouverneur van Atjeh en onderhoorigheden, loopende van 25 Nov. tot en met 8 Dec. jl., in de *Jav. Ct.* lezen wij:

Ofschoon in den politieken toestand van Groot Atjeh geen verandering kwam, gaven de marandeurs door een tweetal aanslagen op nieuw van hun aanwezen en vermetelheid blijken.

Het des morgens te 6 uur van den 25n Nov. van Ketapan Doea naar Kota Radja vertrokken dagelijksch militair transport, bestaande uit een inlandsch korporaal en 5 minderen, waaronder 3 Europeanen, werd ter hoogte van Gedjir (Missigit Raja), ongeveer een kwartier afstand van Ketapan Doea, plotseling door een bende Atjehers overvallen, die zich in het omliggende struikgewas hadden verborgen.

Na een paar donderbusschoten gelost te hebben, vielen de Atjehers het transport met de klewang aan; twee der militairen, Europeanen, werden dadelijk gedood; een derde stierf dien dag aan zijn wonden, terwijl een vierde ernstig gekwetst werd. Een korporaal bleef ongedeerd, zoomede een dwangarbeider en twee militairen, die zich ongewapend aan het transport hadden aangesloten. Blijkbaar had de overval het doel zich van de Beaumontgeweren der manschappen meester te maken, hetgeen den aanvallers gelukte, daar 4 geweren in hun handen bleven.

De roovers schijnen lieden te zijn van de kampongs Sermo, Gerot en Lambetoeng in de bovenstreken der 22 Moekims; terwijl als hoofdaanlegger moet beschouwd worden zekere Pang Tahir.

In den morgen van 6 dezer werd het berigt ontvangen, dat vijf Chinesche wegwerkers op de vlakte van Montasik door pl. m. 15 Atjehers waren aangevallen. Drie Chinezen werden gewond, waarvan één zeer ernstig. Twee wisten te ontsnappen.

Vermelding verdient nog dat de gezamenlijke imams en ketjiks van de 26 Moekims, door den Gouverneur ter zake gehoord, den wensch te kennen gaven om voor het hoeloebalangschap van Lamrèng te bestemmen Njaq Bantah, den minderjarigen zoon van den op last van Toeankoe Hasjim vermoorden Toekoe Tjoet Lamrèng.

In de onderhoorigheden was weinig verandering in den toestand te bespeuren. Ter Noordkust was die nog geenzins gunstig; uit de afdeeling Westkust van Atjeh daarentegen werden zeer bevredigende berigten ontvangen.

— Het *Padangsche Handb.* verneemt, dat het militare kommandement der Padangsche Benedenlanden in het volgende jaar zal worden vereenigd met dat der Bovenlanden, omdat het bestaan van twee kommandementen door de getalsterkte en geografische ligging van de ter Kuste gedecentraliseerde garnizoenen en posten niet meer geregtvaardigd wordt geacht.

Het vereenigd kommandement zal in de Bovenlanden, vermoedelijk te Fort-de-Kock, zetelen.

In verband met de opgemelde zamensmelting zal de luit.-kolonel van de Poll vermoedelijk in April 1882 met pensioen repatriëren.

— Bij den kommandant der zeemagt schijnt het plan te bestaan de meeste schepen behoorende tot het auxiliair eskader, zooals de *Koning der Nederlanden, Prins Hendrik, Atjeh, Koningin Emma* enz. vóór het invallen van den aanstaanden westmoesson naar Cheribon te zenden, om daar, zoo als de zeemansterm luidt, den westmoesson „uit te rijden". Reden tot dit plan moet gezocht worden in het feit, dat die mousson minder hevig is ter reede van Cheribon dan van Batavia.

— Had men van het nieuwe dok op het eiland Amsterdam reeds bij de inwijding, toen de *Billiton* er in werd opgenomen, de beste verwachtingen, toen deze stoomer den 12n dezer er uit gelaten werd, bleek op nieuw, dat de werking uitmuntend was. Alles ging ditmaal zelfs nog kalmer en geregelder toe dan den eersten keer. Het geheele werk met het weder oppompen had in ongeveer anderhalf uur plaats. Het Europeesch personeel gaf blijken, volkomen goed op de hoogte te zijn.

Men zegt algemeen, dat het stelsel van dokken, in het dok *de Volharding* toegepast, wegens de meerdere koelte te verkiezen is boven het dokstelsel der Marine.

De magazijnen, de bok en werkplaats zijn goed gelegen, ofschoon er in de laatste nog vele werktuigen ontbreken, die aanwezig behoorden te zijn, wanneer de werf te „Amsterdam" een volledige reparatie-werf zal zijn. Wij vernemen echter dat die werktuigen en materialen reeds in Europa besteld zijn. (J. B.)

— Bij het verlaten van de reede is het Fransche stoomschip *Emirne*, bestemd naar Singapore, aan boord hebbende de Indische mail, op de Neptunusdroogte aan den grond geraakt. Passagiers en mail zijn door de st. *Baron Sloet v. d. Beele* overgenomen en naar Singapore vertrokken.

— Op de reis van Singapore naar Samarang heeft de Engelsche stoomboot *Petrel*, gezagvoerder Landweer, dertien schepelingen gered van het in zinkenden staat verkeerende schoenerschip *Venus*, thuis behoorende te Bandjermassing en op reis van Singapore naar die plaats. De schipbreukelingen werden te Samarang aangebragt. (Loc.)

— Dagelijks worden tegenwoordig een aantal mannen en vrouwen voor den assistent-wedana van Ambengan geroepen, om te worden herinnerd aan de betaling hunner bedrijfsbelasting. Als men hoort hoe die menschen allen steen en been klagen over de slechte tijden, ten betooge dat zij met den besten wil niet in staat zijn hun belasting te voldoen, dan zou men waarlijk gaan denken, dat Java nog verre van rijp is voor de vervanging der indirecte door directe belastingen. Als de inning der laatste ter hoofdplaats reeds zooveel moeite kost, hoe veel te meer moet dit dan in de binnenlanden het geval zijn, waar zooveel minder gelegenheid tot geld verdienen bestaat. (Ind. Vad.)

— Bij de Regering zijn voorstellen ontvangen tot weder oprigten van dragonderkorpsen te Solo en Djokdjokarta. (B. Hbl.)

— In een artikel over de Vorstenlanden in het *Ind. Vad.* wordt gewezen op de verschillen tusschen Djokjokarta en Soerakarta en uiteengezet, dat, ofschoon de politie nog steeds in handen der inlandsche vorsten is, toch in Djokjokarta de resident van Baak groote openbare veiligheid heeft weten te verkrijgen bij weinig strafoefening door een geheime politie, uitgeoefend door onbekenden over de handelingen van minderen en hoofden, wien daardoor een heilzame vrees voor ontdekking bij knoeijerijen wordt ingeboezemd, welk stelsel bij den Sultan, die er de goede werking van ziet, veel steun vindt.

Dit bestaat in Soerakarta niet, waar dan ook de veiligheid minder groot is, ook vooral ten gevolge van het onvoldoend bezoldigd blijven der door den resident Keuchenius ingestelde districtshoofden of zoogenaamde regenten, welke wel genoodzaakt zijn uit hun politiewerkzaamheid ongeoorloofde inkomsten te zoeken.

Voorts bemoeit zich de Soesoehoenan veel minder met de Regering dan de Sultan van Djokdja, en heeft de landhuurder in laatstgenoemd gewest veel voor, omdat daar allerlei landhuur-aangelegenheden sinds lang geregeld zijn, die te Soerakarta altoos weêr aanleiding tot quaesties geven, dikwijls nog te moeijelijker, daar zich in dat gewest met iedere landhuur-quaestie dynastieke belangen vermengen.

— Het aan den heer Sikman, resident van Timor, gegeven eervol ontslag uit zijn betrekking moet, naar wij vernemen, het gevolg zijn van de weinig kordate wijze, waarop die vertegenwoordiger van het Gouvernement op een inspectiereis eenige maanden geleden ondernomen, bij een bezoek aan de radja's van Nenefou en Bonéma, zich gedragen heeft tegenover de door die Vorsten aangenomen vijandige houding. (J. B.)

— Door dan resident van Timor is — naar men on van Soerabaija mededeelt — het voorstel aan de Regering gedaan om den zendelingleeraar, thans tevens lid bij de Plaatselijke Inlandsche Schoolcommissie te Koepang, Donselaar, met de meeste warmte aanbevolen voor de begiftiging met een Koninklijke onderscheiding wegens de door hem met onkreukbaren ijver en toewijding bewezen diensten tot bevordering van 't Inlandsch onderwijs. (J. B.)

— De *Java-Bode* verneemt, dat het verzoek van 28 leerlingen van de meisjesschool te Macassar, om de onderwijzeres Bruno niet te verplaatsen, zal worden van de hand gewezen, omdat de overtuiging bestaat, dat achter dit adres, ofschoon door kinderen ingediend en in kinderlijken toon gesteld, andere bedoelingen en belangen verscholen zijn.

— Den 10n Dec. werd door den Resident van Madioen aan den Regent van Ponorogo de Nederlandsche Leeuw uitgereikt; de plegtigheid had plaats in de woning van den Assistent-Resident. Ponorogo vierde op dien dag feest; volksspelen op de aloon aloon en 's avonds een danspartij bij den Assistent-Resident. (Soer. Hb.)

— De onlangs verwonde regent van Banjoewangie, een zoon van wijlen Z. H. Mangkoe Negoro, is van zijn zeven wonden geheel genezen.

— Uit Loemadjang schrijft men aan het *Soer. Hbl.*: Ontegenzeggelijk is den tabakkers dezer afdeeling tijdens den laatsten oogst een les gegeven, die uiterst heilzaam kan werken.

Na in vorige jaren met handen vol het geld aan voorschot op tabak en aan bespottelijk hooge prijzen als 't ware weggesmeten te hebben, kost de tabak dit jaar tusschen de 50 en 60 centen in Holland.

De thans door den inlander betaalde prijzen zijn echter nog ruim voldoende om den aan zijn velden besteedden arbeid te loonen; geen enkele plaats zal daarom de cultuur staken. De tijd is echter gekomen om hem voor de afzetterij zijner rasgenooten te bewaren en daarvoor, is noodig dat alle personen, die thans nog tusschen hem en den Europeschen opkooper staan, eenvoudig opdoeken. Borgen, snorders, gecommitteerden, snappers, mandoors allen oneigenlijke namen die het woord „schurk" verbloemen, moeten de laan uit en daarmede is het ongedierte dan aan kant gezet, dat slechts in ongezonde toestanden tieren kan; een ongedierte, eigenlijk door gemakzucht van den Europeschen tabakker in het leven geroepen.

Doch de lage prijzen zullen daartoe van zelf wel dwingen.

— De eigenaar der suikerfabriek Soembring te Japara, de Chinees Beh Kwat King, is door den Landraad van Japara veroordeeld tot vijf jaar dwangarbeid in den ketting wegens meineed. Hij had nl. onder eede, afgelegd voor den hulpofficier van justitie, verzekerd, dat hij de gele vlag niet had gezien die gestaan had op de praauw waarmede hij van Samarang naar Japara was gereisd, en daarom was hij, ondanks verbod en verzet, te Japara aan wal gegaan, zonder den doctor af te wachten. De praauwvoerder kon echter bewijzen dat hem die vlag was vertoond en dat men zich aan boord der praauw tegen zijn vertrek had verzet. Onder de Chinezen veroorzaakt dat vonnis groote ontsteltenis. (Loc.)

— Beh Kwat King, die wegens meineed door den Landraad te Japara tot vijf jaren kettingarbeid is veroordeeld, is de zoon van den millionair Beh Biauw Tjoan te Samarang.

Hij heeft eerst onlangs de suikerfabriek Soembring te Japara aangekocht, die hij zelf administreert.

De man is door zijn schatten en relaties overmoedig, en denkt dat hij alles mag doen wat een ander niet durft doen.

— De gewone contributie aan het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederl.-Indië is voor het jaar 1882 vastgesteld op vier ten honderd.

— Er is een proefnummer verschenen van een Maleische Illustratie, de *Tjahaja India*, die f 4.50 in 't kwartaal kost. De platen schijnen photogravure te zijn naar houtsneden. Het blad bevat bijschriften bij de platen, nieuws en advertenties, en ook een Javaansch gedeelte, als feuilleton.

— In den avond van den 17n dezer werden de bewoners der ondernemingen aan den voet van de Merapie door genoemden vulkaan onthaald op een prachtig gezigt door het uitwerpen van vuurkolommen, die den geheelen omtrek verlichtten. Daarop viel een nog al zware aschregen in de valleijen. (Mat.)

— De nieuwe Gouverneur der Sooloo-eilanden, don Isidoro Rosas, had bij zijn installatie aldaar, na zijn aankomst uit Manilla, den Sultan van Sooloo genoodigd en was dien te paard van zijn paleis op belangrijken afstand van het fort gaan afhalen.

Toen het gezelschap met geleide eenige oogenblikken op de terugreis was met den Sultan, kwam uit het bosch een bende van zestig inlanders, hadjies, in witte met koran-spreuken geborduurde kleêren, gewapend, te voorschijn om den troep aan te vallen. De schrik was zoo groot, dat vriend en vijand dooreen raakte en men de wapens niet durfde gebruiken, maar spoedig naar het paleis retireerde, waar het bleek dat niemand gewond was. De Gouverneur is toen per schip naar het fort teruggekeerd.

— Wisselkoers der H. V. op den 24n December:

		Bank.	Particulier.
Holland	3/m. dato	f ——	——
"	6 " "	" 101¼ à 101⅜	101½ à 102 pCt.
Engeland	4 " zigt	" 11.92½	f 11.87½
"	6 " " "	——	f 11.77½ 11.80.
Singapore	"	" 2.27.	
Hongkong	"	" 2.25.	
Amoy	"	" 2.25½.	

Door den Gouv.-Gen. van Ned.-Indië en andere Autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Verleend: Een 2jarig verlof wegens ziekte, aan den controleur 2e kl. A. J. R. Koopmans; aan den onderwijzer 1e kl. H. R. A. Vechtmann.

Ontslagen: eervol uit 's lands dienst, de commies 2e kl. bij de post- en telegraafdienst, chef te Tjilatjap M. F. Heijneman.

Benoemd: tot secretaris der residentie Krawang, de contr. 2e kl. J. G. A. Rademaker; tot contr. 2e kl. de ambtenaar op non-act. F. A. Liefrinck; tot onderwijzer 1e kl., de onderwijzer 2e kl. J. Westerbeek; tot onderwijzer 2e kl. de onderwijzer 3e kl. M. H. Burger.

Verplaatst: van de res. Pasoeroean naar de res. Kediri, de contr. 1e kl. C. F. Deibert; van de res. Kediri naar de res. Pasoeroean, de contr. 2e kl. E. Constant.

Geplaatst: in de res. Benkoelen, de contr. 2e kl. W. N. P. R. van Beusechem en de asp. contr. G. N. de Bruijn Kops; tijdelijk bij de kad. metingen te Probolingo, de landmeter 3e kl. W. Munniks de Jongh.

Bepaald: dat de landmeter 3e kl. Th. Anschutz en de adj.-landmeter 1e kl. F. W. P. Roessel onder de leiding van den bewaarder 2e kl. P. E. S. Schirmer werkzaam blijven.

Benoemd: tot onderw. 3e kl. te Samarang de ambtenaar op non-act J. A. Boijer.

Tijdelijk werkzaam gesteld: als hulponderwijzeres te Poerworedjo, mej. J. P. S. B. van Eersel, particul. hulponderwijzeres.

Ontslagen: eervol de ambtenaar op wachtgeld C. J. W. Verburgt; eervol uit hare betrekking, de onderwijzeres 2e kl. O. H. G. van Steeden; eervol uit zijn betrekking, wegens ziekte, de commies op het residentie-kantoor te Madioen C. H. E. Burger.

Benoemd: tot onderwijzeres 2e kl. de hulponderwijzeres A. C. M. Broekhoff; tot commies op het residentie-kantoor te Madioen, de ambtenaar op non-act. J. A. Pecqueur.

Tijdelijk belast: bij de in- en uitvoerregten en accijnsen. Met de waarneming der betrekking van boekhouder 2e kl. J. A. E. de Penasse, van verificateur 4e kl. de ambt. op non-act. D. C. Visser.

Weder gesteld: met ingang van 1 Jan. 1882 voor den tijd van 6 maanden ter beschikking van den directeur van onderwijs, eeredienst en nijverheid, ten einde werkzaam te zijn bij de burgerlijke veeartsenijdienst, de geëxamineerde veearts E. Brilman; met de waarneming der civiel geneesk. dienst in de afdeeling Bodjonegoro de particuliere geneesheer J. G. Boon.

Militair Departement.

Geplaatst: de 2e luit. der inf. Houbolt te Weltevreden; de kapt. der inf. Popp te Serang.

Overgeplaatst: de apoth. 2e kl. van Leersum naar Weltevreden; de 2e luit. kwartierm. Lommen naar Willem I; de 1e luits. adj. der inf. Smits naar Willem I en ten Broek naar Atjeh; de 1e luits. der inf. Tissot van Patot naar Willem I en van Deun naar Weltevreden.

Benoemd: tot mil. ambt. 2e kl. de mil. ambt. 3e kl. W. M. Fliers.

Geplaatst: de 2e luits. der genie Berkhout en Triebart te Willem I.

Overgeplaatst: de majoor der genie Resner naar Batavia; de 1e luit. der genie Leeflang naar Atjeh; de kapt. der inf. Winkel naar Soerabaija; de 1e luit. der inf. Battaerd naar Padang; de kapt. der inf. v. Vulpen naar Tjilatjap.

Verleend: een 2jarig verlof wegens ziekte, aan den 1n luit. kwartm. J. E. Visser.

Overgeplaatst: de ritm. ten Bosch naar Batavia.

Marine-Departement.

Benoemd: tot chef der 2e afd. van het Dep. van Marine, de gewezen luit. ter zee 1e kl. R. Wijmans, thans waarnemend; tot gezaghebber 3e kl. bij de gouvernements marine, de ambt. op non-act. J. van Hemert; tot gezaghebber 2e kl., de tijdelijk waarnemende gezaghebber 3e kl. H. C. Meijer; tot gezaghebber 3e kl. de 1e stuurman bij die dienst L. Broos.

Trouw-, Geboorte- en Doodberigten.

Uit de Indische bladen van 22—24 Dec. 1881.

GETROUWD: G. F. E. von Olhoff Groote met Jonkvr. M. Teding van Berkhout, Batavia. — C. H. Willems met C. C. E. Schmidgall, Semarang. — Jhr. mr. T. J. van Beijma thoe Kingma met Jonkvr. A. H. de Stuers, Pasoeroean.

BEVALLEN: M. J. Meertens, geb. Buijn, z., Batavia. — C. Haan, geb. Krijgsman, d., idem. — J. J. Klomp, geb. Schellink, d., idem. — A. Vonck, geb. Mouod de Froideville, Pekalongan. — C. C. S. Postma, geb. Lassing, z., Soerabaija. — W. G. van Oordt, geb. Samuels, z., idem.

OVERLEDEN: Dochtertje van G. M. Ridder, 6 j., Batavia. — J. P. van Hoorn, m., Delangoe nabij Soerakarta. — C. Koch, k., 11 m., Semarang. — S. A. van Stralendorff, vr., 33 j., Solo. — T. van Moerkerken, jongen, 13 j., Soerakarta.

Aangekomen Passagiers.

Per *Baron Sloet van de Beele*, van Atjeh en Tjilatjap: de heeren Solveröd, Urban, Doeve, Teensma.

Per *William Mackinnon*, van Padang direct, de heeren G. A. de Ceuninck van Capelle, Leijting, Magin, mevr. Veetman.

Per *Chyebassa*, van Brisbane: de heeren Morgan, echtg., 2 kind. en baboe, J. Rom, echtg., 4 kind. en 2 bed., Brinsmead, Webster en mej. Webster, Waleward, Kingsford junior, jufvr. Kingsford, Mc. Kay, Hays en echtg., mevr. Gunn en Boyce.

Per *Koning Willem III*, van Soerabaija, Samarang, Pekalongan, Tagal en Cheribon: de heeren Rip, Sersanzie, Butin Bik, Senn van Basel, Townsend, Jonkers, Liex, van Zouten, Liex, Sammens, Hunke en 1 bed., Evers, van Duijm, Hendriks, Anthonijs, Bruinsma, Schumer, dr. Sollewijn, Gelpke, Dounie en 1 bed., Hessink en echtg., mevr. v. d. Chijs, mevr. Boers en 1 bed., mevr. Lutter en 3 kind., Rutgers v. d. Loeff, Jacobs en 1 bed., Tokaija en echtg., mevr. Boas en 1 bed.

Vertrokken Passagiers.

Per *Chyebassa*, naar Londen: de heeren Rom, echtg., 4 kind. en 2 bedienden, Kingsford Senior, Kingsford Jun., Kay, Hay en echtg., Sherman, L. White en Rutte, jufvr. Kingsford, mevr. Gunn, mevr. Boyce.

Verkorte balans der Javasche Bank.

Op den 21n Dec. 1881, des avonds, opgemaakt.

Disc.-rek.			
Hand.pap.	f 7,021,534 45	Kapitaal	f 6,000,000.—
Vendupap.	- 1,741,056.41	Reservef.	- 583,633.08
Bel.-rek.		Bankbill.	
Goederen	- 4,910,135.—	in omloop	- 39,926,717 50
Effecten	- 178,070.—	Bank-ass.	
Voors. in rek.-		in omloop	- 332,235.25
ct. Effecten	- 65,500.—	Reken.-ct.	
Hypoth.	- 1,869,000.—	sald.	- 1,782,380.27
Sts. en Pdb.	- 948,354.37	Bankcr.	
Bel. res. f.	- 418,000.—	saldo's	- 1,002,500.—
Spec. in de		Voorsch.	
kassen.	- 27,863,223 51	saldo's	- 562 500.—
Muntmat.	- 1,724,163.12	Div. rek.	- 906,907.20
Geb en meub.			
der Bank.	- 459,734 25		
Div. rek.	- 3,814,165.19		
	f 51,046,936.30		f 51,046,936.30

's Gravenhage, 30 Januarij.

RESIDENTIE-NIEUWS.

De O. I. mail via Brindisi (Engelsche) is gister avond hier aangekomen met berigten van Batavia tot den 24n December jl.

* H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Hendrik woonden gister-voormiddag de godsdienstoefening bij in de Duitsch-Evangelische kerk, onder het gehoor van ds. Martius.

* Z. K. H. Alexander Prins van Oranje heeft den heer A. Eigeman, handelaar in koloniale waren en comestibles alhier, benoemd tot Zijn leverancier, met vergunning om HDs. wapen te voeren.

* Door de Regering is een wetsontwerp ingediend tot bekrachtiging van een met Portugal gesloten consulaire overeenkomst.

Na een breedvoerige toelichting van de redenen, waarom dit tractaat geruimen tijd werd vertraagd, constateert de Regering, dat het thans in hoofdzaak geheel overeenkomt met de verdragen, welke met Spanje, Italië, Brazilië en de Ver. Staten van N.-Amerika zijn gesloten.

De Cath. kiesvereeniging *Noordbrabant* in het kiesdistrict Boxmeer heeft voor de verkiezing van

een lid der Tweede Kamer op 7 Febr. candidaat gesteld mr. J. Clercx, notaris te Blerick.

* De Spoorweg-enquête, door de openbare zittingen der Kamers afgebroken, is heden hervat.

* De Raad der gemeente Hellevoetsluis heeft zich eenigen tijd geleden tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend met een adres betreffende de verbetering en verruiming van het kanaal van Voorne. De Min. van Waterstaat enz., daarover door de Kamer gehoord, heeft erkend dat ook als de aanhangige verbetering van den waterweg langs Rotterdam naar zee tot stand komt, het kanaal van Voorne zijn belang zal blijven behouden, omdat de toestand van onze kust het voor de schepen niet altijd mogelijk maakt, juist dáár binnen te vallen waar zij dat met het oog op hun bestemming zouden wenschen, en deze dus de zeegaten van Goeree, Brouwershaven en Zeeland binnenvallen, terwijl ook voor de belangen van de defensie dat kanaal niet kan worden gemist. De Minister wil derhalve het Voornsche kanaal verbeteren door opruiming van de vlotbruggen en de verruiming van de buitenhavens.

De Commissie *ad hoc* uit de Tweede Kamer (de heeren Rombach, Brouwers, Roëll, A. van Dedem en v. d. Sleyden) heeft echter als haar meening te kennen gegeven, dat, wat het eerste punt aangaat, het maken van *beweegbare ijzeren* bruggen zeer goed zou zijn, maar dat de vervanging van de vlotbruggen door ponten tot benadeeling van velerlei handels- en landbouwbelangen zou leiden; en wat het tweede punt aangaat, dat ook na het verruimen van de buitenhavens de bezwaren van den tegenwoordigen toestand: nl. vertraging in de vaart, de benadeeling van den handel en het gevaar, verbonden aan het schutten met openstaande sluisdeuren, in hun vollen omvang zouden blijven bestaan.

En aangezien nu, naar des Ministers erkentenis en blijkens de cijfers der scheepvaartbeweging, het Voornsche kanaal op dit oogeblik nog een der gewigtigste toegangen van en naar zee voor onzen buitenlandschen handel uitmaakt, — zoo blijft de Commissie de voorkeur geven aan een verlenging van de sluizen boven de door de Regering aangeduide verbeteringen, en in afwachting van een eventuele, later noodig wordende *geheele* verbetering van het kanaal.

In dien geest dan ook heeft de Commissie voorgesteld (gelijk wij reeds kortelijk in een der jongste zittingverslagen hebben vermeld), dat de Kamer den Min. van Waterstaat enz. zal uitnoodigen: „nader te willen overwegen of niet met het oog op de belangen van den handel en van de gevaren, die de nu gevolgde handelwijze opzigtens het doorlaten van schepen door het kanaal van Voorne kan opleveren, een verlenging der daarin liggende sluizen geraden zij te achten".

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de natuurkundige afd. der Kon. Academie van Wetenschappen advies gevraagd op een schrijven der Vereeniging voor Lijkverbranding aangaande het oprigten van een lijkoven, hoofdzakelijk betrekkelijk de vraag, in hoever het constateren van vergiftiging mogelijk blijft in geval een lijk in zulk oven tot asch verteerd is.

Een commissie zal daaromtrent te gelegener tij advies uitbrengen.

De Regtbank te Zierikzee heeft Vrijdag jl. alweêr eens, bij ruime toepassing van verzachtende omstandigheden, twee vrouwen — een van Ouwerkerk en een van Schuddebeurs — wegens het onbevoegd uitoefenen van de verloskunde moeten veroordeelen, en wel tot f 3 boete.

Bij de behandeling van deze zaken bleek, evenals bij soortgelijke vorige, dat in de huishouding van elke gemeente een verloskundige minstens even noodzakelijk is als een brandspuit; deze, bij de wet voorgeschreven, vindt men overal; gene, waarvan de aanstelling aan de willekeur der Besturen overgelaten is, zijn schaarsch. Op geheel Duiveland althans, met een bevolking van 5531 zielen, zijn er slechts *drie*: twee te Oosterland en een te Bruinisse.

Gelastte de wet aanstelling van verloskundigen, — en 't is inderdaad te hopen dat zij het spoedig zal doen, — dan zouden zij op ieder dorp waarschijnlijk even zeker zijn als andere voorgeschreven dingen van meer twijfelachtig nut. (Midd. Ct.)

* De onderstaande post- en hulpkantoren in Zuidholland zijn, te beginnen met 15 Maart a. s., aangewezen voor de dienst der *pakketpost*:

Aarlanderveen, Abbenbroek, Alphen, Ammerstol, Barendrecht, Benthuizen, Bergambacht, Bergschenhoek, Berkel, Berkenwoude, Bleiswijk, Bodegraven, Boskoop, Brielle, Briels-Nieuwland, Capelle a/d. IJssel, Charlois, Delfshaven, Delft, Dordrecht, Geervliet, Goidschalxoord, Gouda, Gouderak, Goudswaard, 's Gravenhage, 's Gravendeel, 's Gravesande, Groote Lindt, Haastrecht, Hazerswoude, Heenvliet, Heerjansdam, Heinenoord, Hekelingen, Hekendorp, Hellevoetsluis, Hendrik-Ido-Ambacht, Hillegersberg, Hillegom, Hillesluis, Hoek van Holland, Hondsholredijk, Hoogvliet, Katendrecht, Katwijk binnen, Katwijk a/Zee, Klaaswaal, Koudekerk, Kralingen, Kralingsche Veer, Krimpen a/d. Lek, Krimpen a/d. IJssel, Lange Ruige Weide, Leiden, Leidschendam, Leimuiden, Lekkerkerk, de Lier, Lisse, Loosduinen, Maasdam, Maasland, Maassluis, Moercapelle, Monster, Moordrecht, Mijnsheerenland, Naaldwijk, Nieuw-Beijerland, Nieuwenhoorn, Nieuwerbrug, Nieuwerkerk, Nieuwesluis, Nieuw-Hellevoet, Nieuwkoop, Nieuwveen, Noordwijk, Numansdorp, Oegstgeest, Oost-Voorne, Oud-Beijerland, Oudenhoorn, Ouderkerk a/d. IJssel, Oudewater, Oudewetering, Oudshoorn, Overschie, Pernis, Piershil, Poeldijk, Poortugaal, Puttershoek, Pijnacker, Reeuwijk, Rhoon, Ridderkerk, Rockanje, Rotterdam, Rozenburg, Rijnsaterwoude, Rijnsburg, Rijsoort, Rijswijk, Sassenheim, Scheveningen, Schiedam, Schipluiden, Schoonhoven, Slikkerveer, Soetermeer, Spijkenisse, Stolwijk, Strijen, Ter-Aar, Valkenburg, Vlaardingen, Voorburg, Voorschoten, Vrijenban, Waddinxveen, Warmond, Wassenaar, Wateringen, Westmaas, Willemsdorp, Woerden, Woubrugge, IJsselmonde, Zevenhoven, Zevenhuizen, Zuid-Beijerland, Zuidland, Zwammerdam, Zwartewaal en Zwijndrecht.

Het door ons aan de *N.R.Ct.* ontleend berigt betreffende de pensioen-aanvrage van den ritmeester H. W. J. E. baron Taets van Amerongen, van het 3e reg. hussaren, is, naar ons uit goede bron gemeld wordt, geheel bezijden de waarheid; genoemde ritmeester heeft geen verzoek om ontslag uit de militaire dienst gedaan. (U. D.)

De kapitein J. N. Roelants, werkzaam aan de Kon. Milit. Academie, is overgeplaatst van het 7e bij het 3e reg. inf.

De kapitein J. van der Meer, benoemd bij het 5e reg. inf., wordt geplaatst te 's Bosch (4e bat.).

Bij de Art.-Instr.-compagnie te Schoonhoven zijn 9 jongelingen als volontair in dienst gesteld; 20 waren opgeroepen, 15 zijn opgekomen, 4 werden afgekeurd en 2 voldeden niet aan het examen.

De werkzaamheden aan de in aanleg zijnde batterij aan den Nieuwendijk onder Brakel zijn in de afgeloopen week gestaakt, ten gevolge, naar de *Arnh. Ct.* verneemt, eener aanmerkelijke verzakking.

Wegens 36jarige eerlijke en trouwe dienst is te Hellevoetsluis uitgereikt de gouden medaille met gratificatie van f 50 aan den schipper J. van Saarloos, dienende aan boord van de instructiebrik *Zeehond*, en aan den matroos 1e kl. J. G. Wateler, dienende aan boord van het wachtschip.

* Morgen zal de grenadier T., wegens aanhoudend slecht gedrag, voor het front der troepen worden weggejaagd.

* De door ons uitgesproken wensch, dat het plan tot aanleg van een nieuwe straat, ter verbinding van het kleine Veentje met het centrum der stad, spoedig in behandeling mogt genomen worden, is boven verwachting vervuld; reeds morgen zal het in den Raad aan de orde zijn. Het zal daarom wel niet gezegd behoeven te worden, dat wij nog niet in de gelegenheid zijn geweest, het vóór en tegen met betrekking tot *de wijze van uitvoering* van het geopperd denkbeeld volledig genoeg te verzamelen en zoo nauwgezet te overwegen, als noodig zou zijn geweest ter grondige beoordeeling van het voorstel in de détails. Het geldt wel niet een politieke of economische quaestie, maar toch het tot stand brengen van iets, dat *blijvend* een niet onbelangrijke plaats in onze stad zal innemen; een op onvolledige gegevens gegrond en alzoo oppervlakkig oordeel zouden wij er dus allerminst over wenschen uit te spreken.

Daarom bepalen wij er ons toe, eenige bedenkingen en opmerkingen, sedert Zaturdag jl. bij ons ingekomen, onder de rubriek „Correspondentie", beknopt zamen te vatten. Wat daar gezegd wordt verdient zeker de aandacht van hen, die over de zaak te beslissen zullen hebben; maar als wij dit voorop stellen, dan leide men hieruit niet af, dat wij het met die — trouwens ten deele tegenstrijdige adviezen — in alle opzigten eens zouden zijn. Om maar iets te noemen, zouden wij de juistheid zeer betwijfelen van de meening, door X. geuit, dat de kosten voor een verbreeding van de Torenstraat c. a. lager zouden zijn dan die, aan het ingediend voorstel verbonden.

Wij hopen, dat de Raad het morgen reeds dadelijk over de zaak eens worde en dan beslisse ten meesten nutte van de verbetering der stad en van de som der particuliere belangen, bij het plan betrokken. Mogt er echter nog niet terstond eenstemmigheid ten aanzien der te kiezen rigting te verkrijgen zijn, dan hopen wij dat evenwel een besluit valle, waarbij *het beginsel* tot het aanleggen van de straat wordt aangenomen.

* Een nieuw hôtel. — Sedert de Drankwet haar werking doet gevoelen, zijn de heeren dronkaards slimmer dan ooit. Zoo hebben nu eenigen het onooglijk huis op het Spui, hoek Z.-O. Binnensingel, dat deuren noch vensters heeft, uitgekozen, om hun roes, voor regen en wind beschut, uit te slapen. Vooral des Zondags schijnt dit geïmproviseerde logement zich in een drukke clientèle te mogen verheugen. Eenigen, die nog sterk genoeg op de beenen zijn, zoeken hun rust op de eerste verdieping; doch een, die het gisteravond niet verder brengen kon dan het voorportaal, stortte neder, sliep in en wekte door zijn basgesnork de aandacht der politie, die toen ook een anderen logeergast naar haar eigen hôtel transporteerde.

* Een heer, die dezer dagen, met zijn hond, des avonds de Laan van Nieuw Oosteinde passeerde, werd door een man aangesproken, die hem om een sigaar verzocht.

De heer wilde juist aan dat verzoek voldoen, toen zijn hond plotseling den ander naar den keel vloog, maar te gelijkertijd van den aangevallene een messteek in den hals ontving.

Uit dezen zoo snel toegebragten steek meent men het vermoeden te moeten putten, dat de sigarenliefhebber een open mes in de hand hield, toen hij zich tot den heer wendde, en de hond, dit bemerkende, welligt zijn baas het leven gered heeft.

* In de Nieuwe Molstraat geraakte heden-voormiddag een paard, gespannen voor een boerenkar, op hol; gelukkig werd het spoedig tot staan gebragt, doch een knaapje, dat de straat wilde oversteken, viel en werd door het paard ligt verwond.

Vergelijkingen van de weêrsgesteldheid op verscheiden plaatsen, zoo meldt men aan de *Leidsche Ct.*, hebben de uit waarnemingen ontstane voorspelling, dat helder vriezend weêr voor deze streken zou uitblijven, tot dusver bevestigd. Niettegenstaande de barometer een zoo hoogen stand bereikte, kwam de wind steeds uit het Zuiden en daalde de thermometer niet noemenswaard. In het hooge noorden is het zacht winterweder, zelfs op IJsland. In het zuiden van Europa vroor het betrekkelijk hard, reeds deze geheele maand. Nogtans wordt onder zulke omstandigheden zelden de lente bereikt en zoo voor dit westelijk deel de winter niet zoo ernstig intreedt, behoeft men toch geen pessimistische gevoelens te zijn toegedaan, om zich een buitengewoon koude lente voor te stellen. Want verplaatsing van luchtstroom volgt noodzakelijk, evenals op zonneschijn regen, op droogte nattigheid volgt. Geen zweem van dorheid hebben nog de weilanden vertoond. In het begin van deze maand bloeide *Helleborus niger* met haar fraaije helder witte bloemen; aan den zoom van het bosch staat het Sneeuwklokje al lang boven den grond, en *Primula veris* neemt ook al deel aan de verschijnselen van een vroeg voorjaar, door haar bloemen te vertoonen. In de kassen der kweekerijen wordt brandstof gespaard en toch menig bloeijend gewas aangetroffen. Maar de zon ontbreekt, die kleur geeft aan de bloem en gezondheid aan de plant. Het levenwekkend zonlicht was in de laatste drie maanden bijna geen dag onverstoord waar te nemen.

BINNENLANDSCH NIEUWS.

Het aantal candidaten voor de twee vacante zetels in Prov. Staten, kiesdistrict Vlaardingen, is nog vermeerderd met den heer G. van Luik, burgemeester van Monster.

Op 63jarigen leeftijd is te Leeuwarden overleden de heer P. J. H. Hayward, hoofdingenieur van den Waterstaat 1e kl. in het 2e district (Friesland); onder zijn directie werd o. a. de havenverbetering te Harlingen tot stand gebragt.

* De heer B. J. G. Volck, te Utrecht, berigt dat op 21 Jan. jl. f 23 938.51 bijeen was voor de Internationale Pool-expeditie (Nederlandsche afdeeling), zoodat nog ruim f 6000 ontbrak aan de vereischte f 30 000.

* Een commissie van advies, door het Utrechtsche dep. der Ned. Maatschappij t/b. van Nijverheid voor het onderzoek van het octrooi-vraagstuk benoemd, heeft tegen morgen-avond een aantal fabrikanten en technici zamengeroepen om haar voor te lichten.

Mr. R. Melvil baron van Lynden, hoogheemraad van den Lekdijk Bovendams, is door Gedep. Staten van Utrecht benoemd tot voorzitter van het waterschap Driebergen.

Ingelanden van den Zuidzuider- en Boezempolder, onder Bodegraven c. a., hebben tot secretaris-penningmeester met algemeene stemmen benoemd den heer D. Eikelenboom.

Naar wij vernemen, is door den heer G. G. Akersloot eervol ontslag gevraagd als Burgemeester der gemeente Hoevelaken. (Arnh. Ct.)

De Gemeenteraad van Haarlemmermeer heeft geweigerd, de gemeentescholen beschikbaar te stellen voor het houden van zitdagen door de ontvangers.

Hazerswoude heeft geweigerd, concessie te verleenen voor den stoomtram Leiden—Gouda.

Nu de Gemeentebesturen van Stompwijk en Veur, Wassenaar en Voorschoten aan de IJssel-Stoomtram-Maatschappij concessie hebben verleend voor den stoomtram Leiden—'s Hage, zal de lijn Leiden—Voorschoten—Wassenaar uiterlijk 1 Jan. 1883 in werking komen, terwijl de sectie Voorschoten—Stompwijk—Voorburg den 1n Jan. 1884 geheel gereed zal zijn.

* Het tot stand komen van den stoomtramweg Nijmegen—Wamel, voor den bloei van Maas-en-Waal zoo gewenscht, wordt tegengehouden door de weigering van het Gemeentebestuur van Ewijk.

De heer J. A. baron van Hardenbroek te Utrecht is door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen benoemd tot haar algemeenen agent voor veevervoer.

Zekere heer W. Meng, die des Zondags te Rotterdam ultra-radicale voordragten houdt, zou gister spreken over den Tijdgeest. Reeds een paar weken geleden hadden er geruchten geloopen, dat eenige personen complot wilden maken om hem het spreken te beletten. De politie, reden hebbende om te vermoeden dat er voor dit gerucht wel eenige grond kon bestaan, had er zich over uitgelaten in zoodanige bewoordingen, dat ieder, die daaromtrent iets van haar mogt hooren, tegen elke opzettelijke storing van de openbare orde gewaarschuwd was. Doch gister kwam het evenwel tot een uitbarsting; naauwelijks had M. eenige oogenblikken gesproken, of een der hoorders viel hem in de rede met den uitroep: „Jezus leeft!" Weldra volgde van een anderen kant der zaal: „God is onze Heer!" terwijl den spreker weêr van andere kanten het woord „Godloochenaar!" werd toegeroepen. Een politie-beambte, met eenige manschappen in het locaal aanwezig, trachtte den ontevredenen aan 't verstand te brengen, dat zij beter zouden doen met heen te gaan dan met kabaal te maken, en dit hielp in zoover dat het aanvankelijk bleef bij rumoer, waarbij o. a. fluitjes werden gebezigd.

Maar daarmede was het niet afgeloopen, want toen eindelijk velen de zaal hadden verlaten, ontstond er op de straat een zamenscholing, die weldra een gevaarlijk aanzien verkreeg; de politie had intusschen spoedig maatregelen genomen om op ongeregeldheden gewapend te zijn, zoodat er weldra ruim twintig agenten voor het gebouw stonden, die onder de steeds aangroeijende menigte zoo goed mogelijk ruim baan maakten. Daar echter de toeloop hoe langer hoe grooter werd en op 't laatst van alle kanten het geschreeuw opging: „slaat hem dood! slaat den Godverzaker dood!" achtte de politie het raadzaam, M. per rijtuig te laten heengaan; er werd een vigilante gehaald, waarin hij met een zijner vrienden en twee politie-agenten plaats nam. Wel viel het toen niet gemakkelijk, hem de razende en tierende menigte van het lijf te houden, maar het gelukte toch, en daar de koetsier onmiddellijk de paarden opzweepte, scheen het nu gedaan te zullen zijn. Maar een lange stroom van menschen holde de vigilante achterna, onder het woeste getier: „houdt den dief! houdt den moordenaar! houdt tegen! houdt tegen!" Een politieagent bij de Wijnbrug, dien oploop ziende aankomen en van de zaak niets wetende, sprong toe, greep met geweld het paard bij de teugels en bragt zoo de vigilante tot stilstaan. Nu wilde de menigte op het rijtuig aanvallen en terwijl de toegesnelde agenten dit poogden te beletten, vlogen er dadelijk steenen rond, met het gevolg dat de glazen van het rijtuig werden verbrijzeld en de vriend van M. aan het oog werd gekwetst, terwijl M. zoo goed mogelijk tegen de steenen wist te schuilen. Spoedig gelukte het, de vigilante te doen doorrijden; maar omdat zij steeds door een grooter en grooter wordende menigte onder een steeds heviger geschreeuw werd nageloopen, gaf de politie order, niet naar de woning van M., maar naar het politiebureau op de Kaasmarkt te rijden. Altoos vergezeld door het zelfde gevolg, kwam men eindelijk aldaar aan, en als gewoonlijk bij zulke standjes stond de straat er nog een geruimen tijd vol nieuwsgierigen, maar eindelijk ging men toch uiteen en kon M. ongehinderd huiswaarts keeren.

Dus verhaalt de *N. R. Ct.* van heden.

Uit Rotterdam schrijft men ons dienaangaande. „Het gebeurde was sedert lang te voorzien. M. was vroeger zg. afgescheiden predikant en nu, door het moderne heen, tot het atheïsme overgegaan; zijn toespraken, navolging van Multatuli, misten echter de schoonheden van haar model; in platte bewoordingen viel hij de godsdienst aan en spotte er mede, tot ergernis van ieder, die, misleid door de résumés van het *Rott. Nbl.*, er in liep — in dubbelen zin — om M. te gaan hooren. Dergelijke kritiek, als nu door het publiek werd uitgeoefend, is natuurlijk nooit te verdedigen; maar te verwonderen is het niet, dat het volk eindelijk lucht gaf aan zijn verontwaardiging en M. op de zelfde wijze behandelde als waarop hij tegen God en Godsdienst te velde trok."

Woensdag a. s. komt in de Raadsvergadering te Amsterdam het voorstel aan de orde, hetwelk strekt om te onderhandelen over de aanstelling van twee kerkelijke hoogleeraren aan de Amsterdamsche Universiteit.

De oud-rector van het gymnasium te Amsterdam, dr. N. J. B. Kappeyne van de Coppello, om hoofd en hart zoo algemeen geacht, waarvan kortelings bleek bij zijn 40-jarig jubilé, is gister in 62-jarigen ouderdom overleden. (Hbl.)

Naar men uit den Hoekschen Waard berigt, heeft mevr. de wed. van der Linden—de Kat, te Dordrecht, aan haar pachters 25 pCt. der pachtpenningen over het afgeloopen jaar kwijtgescholden.

GEMENGD NIEUWS.

* De heer Guichard, directeur der Rotterdamsche Tramway-Maatschappij, heeft dezer dagen den heer F. van den Velden, uitvinder van een nieuw toestel aan tramwagens om ongelukken te voorkomen, welwillend in de gelegenheid gesteld, zijn uitvinding te beproeven. Naar men verzekert zou het nut van dit toestel door deze proefneming volkomen gebleken zijn.

Eenige invloedrijke ingezetenen van Amsterdam hebben, naar *het N. v. d. D.* mededeelt, Vrijdag jl. een zamenkomst gehouden ter bespreking van het denkbeeld om op Borneo een Nederlandsche handelsonderneming te vestigen. De inlichtingen, van deskundigen verkregen omtrent de vooruitzigten van zulk een onderneming en den toestand van Borneo in het algemeen, waren allezins gunstig en leidden tot het besluit om hoe eer zoo beter het plan te vormen tot de zending van een ervaren en met Ned.-Indië wel bekend gemagtigde naar Borneo, en aan dezen toe te voegen een persoon met den handel bekend, ten einde ter plaatse, welke het meest geschikt zal worden geacht, reeds dadelijk over te gaan tot de vestiging van een handelskantoor, zij het ook klein in aanvang, dan toch voor latere uitbreiding vatbaar.

De Kon. Fabriek van Waskaarsen te Amsterdam zal op 31 Dec. dezes jaars 25 jaren bestaan. Gemiddeld wierp zij in dien tijd 8 pCt. dividend per jaar af. Aandeelhouders hebben nu besloten, de zaak voort te zetten (artt. 2 en 24 der statuten).

Bij gelegenheid dat de hardlooper Dibbels te Nijmegen zijn voorstelling gaf, gedroeg het publiek zich zeer rustig. De *Nijmeegsche Courant* merkt geestig op, dat aan het publiek bijna even veel lof toekomt als den hardlooper, want dat het haast even verdienstelijk is, een uur rustig stil te staan, als een uur onafgebroken te loopen.

Dr. Burgersdijk heeft het voornemen, een Nederlandsche vertaling van den completen Shakespeare uit te geven, waarin — naar het *Nbl. v. d. Boekh.* meldt — niets van het oorspronkelijke onvertaald zal blijven.

Van *De Roos van Dekema* verscheen dezer dagen een Zweedsche vertaling door C. J. Blomberg; terwijl het vorig jaar het licht zag een Zweedsche vertaling van dr. Jan Ten Brink's *Een vuur dat niet wordt uitgebluscht*, door M. Langlet.

* Gemeentenaren klagen wel eens over hooge uitgaven van hun besturen.

De inwoners van Rome zou men onbillijkerwijs van karigheid beschuldigen, als zij opkwamen tegen een ontworpen plan van het gemeentebestuur om de Piazza Municipio te restaureren. Dit werkje zou het bagatel van zes millioen zes honderd drie-en-twintig duizend twee honderd negen-en-veertig lire en vijftig onnoozele centesimi kosten. Geukkige ingenieurs! roept een Romeinsch blad, dit vermeldende, uit.

Maatschappij Diligentia.

Natuurkundige Voordragten.

Dr. N. B. Donkersloot: *Oorzaken en beteekenis der Mimiek.*

Diligentia's leden, met hun dames in aanzienlijken getale opgekomen, hadden gister het voorregt, den bekenden zielenarts dr. N. B. Donkersloot een onderwerp te hooren bespreken, dat reeds door zijn nieuwheid in dezen kring de belangstelling wekte, en dat tevens de verwachting in hooge mate spande, omdat hier mededeelingen zouden gedaan worden door een bij uitnemendheid bevoegd deskundige. Wij hoorden gister-avond slechts het eerste gedeelte zijner studie, toegelicht en aanschouwelijk gemaakt door een reeks sprekende photographiën en teekeningen, waarvan wij het zeer betreuren dat wij ze niet kunnen inlasschen. Het dorre verslag zou er zeker veel bij winnen.

De verschijnselen op het menschelijk gelaat, doorgaans gebaren of mimiek genoemd, kunnen verdeeld worden in natuurlijke gebaren, willekeurige of nagebootste gebaren, gebaren die kunstmatig verwekt worden (bv. door electriciteit) en eindelijk ziekelijke gebaren, die men vooral bij krankzinnigen aantreft. Bij de twee eerste soorten zou spreker ditmaal stilstaan.

De taal der gebaren is de stomme spraak van den geest. Er worden op aarde even veel talen en dialecten gesproken als er rassen en volken over haar zijn verspreid; maar de spraak der gebaren is overal de zelfde, op het steenen gelaat der oude standbeelden, op het gezigt der Indische volksstammen, op dat der beschaafde Europeanen, bij die allen worden vreugde, droefheid, toorn, verrukking, wanhoop, arglist, verrassing, schrik en vrees door de zelfde onomstootelijke trekken uitgedrukt. Ieder kent die taal van den geest en nogtans is het zelfs aan de geleerdste physiologen tot heden niet mogen gelukken, tot haar wezen door te dringen. Men kent haar slechts empirisch zonder zich om haar grammatica te bekommeren. Van waar die onverschilligheid? zou men mogen vragen. Of is het niet even noodzakelijk als de kennis omtrent de gesproken taal, door te dringen tot de verklaring van die eeuwige polyglottica, sprekend uit den aanblik der geheele menschheid? Is de vraag niet geregtvaardigd, waarom de physiologen dit onderwerp niet in hun onderzoek hebben opgenomen?

Eigenlijk is men nog geheel onbekend met de regels van de spierbeweging, die de mimiek veroorzaakt. Wel heeft men verklaringen geopperd, maar zij bewogen zich òf op te algemeen terrein òf zij bleken onjuist te zijn, daar zij door de feitelijke waarnemingen werden tegengesproken. Zoo is de verhouding van de werking der aangezigtsspieren tot de dierlijke hartstogten nagenoeg geheel onbekend. Wel heeft men ook op dit gebied er naar gestreefd om de oorzaken, het verband en het doel na te sporen, maar zoodra een verklaring gegeven werd bleken de feiten dra daarmede in strijd. Spreker noemde een geleerde, die een aangenamen indruk vergezeld deed gaan door een verslapping, een onaangenamen daarentegen door een spanning van de aangezigtsspieren. De ervaring leert echter juist het tegendeel. Of komt het gelaat niet in spanning van iemand, die een blijde tijding verneemt, die in een zoete herinnering is verdiept, die wegslepende muziek hoort, en welk een alles behalve slappe uitdrukking vertoont het gelaat der moeder die haar kind aan de borst drukt? En hoe met die verklaring te rijmen het feit, dat een in toorn ontstokene het voorhoofd altijd loodregt plooit?

Een andere, zeer eigenaardige verklaring is deze, dat de hoofdbeenderen eigenlijk getransformeerde ledematen zouden zijn en het gebarenspel een herhaling van de beweging der ledematen, voortgebragt door den geestelijken toestand. Dit klinkt werkelijk zeer fraai, vooral als men onmiddellijk als voorbeeld wijst op het dier, dat zijn sprong neemt en daarbij, tegelijkertijd met de beweging van de spieren der achterpooten, de spier van de onderkaak beweegt, den muil openspert en de tanden laat zien; als men let op de moeder die, de handen uitstrekkende naar haar kind, den mond plooit tot een glimlach. Maar, gelijk ons weder uit sprekers mededeelingen duidelijk zou worden, is de conclusie van deze verklaring al even onwaar als dat de praemisse onjuist was.

Weêr een andere geleerde ging van de meening uit dat de aangezigtsspieren in verschillenden graad de huid in spanning brengen en wel in verhouding tot het verschillend gevoel dat in het individu werd opgewekt. Maar als dit verband werkelijk bestond, dan ware het immers veel eenvoudiger om die verschillende graden van gevoel op te wekken door zachter en harder wrijven en krabben van het gezigt. En waar blijft dan de verklaring, dat bij sommige gemoedsaandoeningen de huid gespannen wordt, bij andere niet?

Er is dus voorloopig geen andere conclusie dan dat de oorzaak der mimiek nog vrij duister is. Maar al kunnen we de verschijnselen niet verklaren en al weten wij niet, van welke kracht zij de resultante zijn, daarom mogen wij ze toch waarnemen en er ons voordeel meê doen. Onbetwistbaar staat het in elk geval vast, dat de indrukken van onzen geest gepaard gaan met bijzondere spierbewegingen, die zoodanig het gelaat veranderen dat elke gemoedsbeweging een eigenaardige uitdrukking op het gelaat te voorschijn roept. Wie van binnen een schurk is, zal dit op zijn galgentronie verraden. Als het gemoed wordt aangedaan — zeide Buffon — wordt de mensch gelijk een tableau vivant, waar de hartstogten in optreden en naauwkeurig hun rol vervullen. Naast de natuur staat hier echter de kunst van vermommen, die vele menschen meesterlijk verstaan en waarvan zelfs een geheele klasse haar beroep heeft gemaakt.

De reden dat vooral de spieren van het gelaat door de gemoedsaandoeningen getroffen en in beweging gebragt worden, is gelegen in de omstandigheid dat de wortels van de zenuwen, waarmede die spieren in contact zijn, in de onmiddellijke nabijheid liggen van het orgaan van den geest, de hersenen. Ouder die zenuwen bekleedt de eerste plaats de gelaatszenuw, welke zich in takken verdeelt, die bij menschen en dieren de mimiek veroorzaken. Even als dus de mond kan uitspreken welke gewaarwordingen onzen geest getroffen hebben, zoo ook is het gelaat de spiegel van hetgeen daar binnen in ons omgaat. Maar de mensch bezit in hooge mate de kunst om de zuivere gewaarwordingen te verminken, en men onderscheidt dan ook de echte mimiek, veroorzaakt door de zg. reflexbewegingen, en de valsche mimiek, die direct uitgaat van den wil. Het onderscheid tusschen beiden is, dat men over de laatste heer en meester is, terwijl men zich aan de eerste moet onderwerpen. Dat zij beiden zamen kunnen gaan en vele menschen groote vaardigheid hebben gekregen om de willekeurige mimiek tot mom van de echte en onvervalschte te doen strekken, is bekend.

Dagelijks ontmoeten wij personen, uit wier gelaatsuitdrukking geheel verkeerde gevolgtrekkingen worden gemaakt omtrent hun karakter. Aan den mensch is dan ook niet alleen de spraak gegeven om zijn gedachte te verbergen, maar ook de mimiek, en, wat nog sterker is, gewoonlijk gaan spraak en mimiek zamen om de misleiding volkomen te maken. Ofschoon hier dus een onmiskenbare toeleg bestaat om den menschenkenner op een dwaalspoor te leiden, zoo zijn er toch middelen om den mensch „van den kop in den krop" te zien, hoe moeijelijk het dikwijls ook valle.

Let op het oog, het orgaan met zijn zes eigen spieren en drie eigen beweegzenuwen, dat zoo veel tot de mimische verschijnselen bijdraagt. De indrukken werken op dat orgaan zoo snel, dat de kortste spanne tijds, die men zich denken kan, een oogenblik, aan dat orgaan zijn naam ontleent. Welnu, de snelst opgekomen voorstellingen en aandoeningen zijn dikwijls alleen waar te nemen aan een verandering in den blik der oogen. Als men tot iemand spreekt, kan diens gelaat den indruk geven als luisterde hij met aandacht, maar dan doet wel eens een enkele blik zijner oogen u van het tegendeel overtuigd houden. Zoo verraadt de oogopslag, ondanks de geveinsdheid, die het gemoed verbergt, dikwijls de diepst verborgen hartstogten. Maar ook aan andere onwillekeurige bewegingen onderscheidt men het echte van het valsche gebarenspel. Een spreker kan, met eenige oefening, op het gelaat van zijn menschen zien, of zij al dan niet met aandacht luisteren. Zie maar eens naar dien persoon, die den spreker fixeert met rimpels op het voorhoofd; tien tegen één dat zijn aandacht slechts kunstmatig en voorgewend is. Weêr een ander zal, ondanks zich zelven, aan een plotselinge beweging van den neusvleugel, aan een trek om den mond verraden welke de ware roerselen zijn, die hem bewegen.

De portretten van twee contrasten liet spreker ons zien: de kop van Nero, den wreeden wellusteling wien niets heilig was om aan zijn dierlijke neigingen bot te vieren en zijn bloeddorst te lesschen, en die dan ook die inborst op zijn gelaat draagt, in zijn breede opgezwollen onderlip, zijn neêrhangenden neus, in de mengeling van wreedheid en lage begeerte in zijn trekken; en naast dien sprekenden kop de onbeduidende tronie van zijn voorganger Caligula, een nog monsterachtiger gedrocht, dat echter zijn aandoeningen zoo meesterlijk wist te vermommen dat hij ons, als het onschuldigste wezen, met het zoetsappigst gezigt aankijkt.

Bij aandachtige studie zal men nogtans dat heer bij zijn leven ook wel hebben kunnen doorgronden. Let maar eens goed op den huichelaar. Hij schijnt zich geheel van de aarde te hebben losgemaakt; maar zie naar dien trek om zijn mond, geef acht op zijn trage ademhaling, en het zal u opvallen dat hij zijn hoogste belangen hier op aarde zoekt en dat de ruwe zinnelijkheid zich hier in het maskeradepak van hemelsche gelukzaligheid vertoont. Geheel anders doet zich de ware, echte godsdienstzin voor. De Madonna is daar het verheven voorbeeld van. Spreker verklaarde ons dat gelaat met het gladde voorhoofd, de natuurlijke oogopslag, de mond slechts even open, het geheele gelaat de uitdrukking van kalmte en zielevrede. Naast deze uitdrukking van zielsverheffing, het schoone gelaat van Niobe, wier innige droefheid en zachte wrevel tegen de godin Diana, die haar 14 kinderen achtereenvolgens deed sterven, treffend schoon door den kunstenaar op het gelaat werden uitgedrukt.

Een ander beeld van droefheid, die zich niet met onderwerping paart, liet spreker zien in een kop, waarvan de gefronste wenkbraauwen, de gekrulde lippen, de neêrgeslagen oogen aantoonen dat de droefheid hier tot verzet is overgegaan. Een ander gelaat vertoonde zachte plooijen, ten teeken dat zielsverheffing hand aan hand gaan met mannelijk vertrouwen en kloeken ernst.

In de bovengenoemde voorbeelden had spr. ons geheel onwillekeurige gebaren laten zien. Dat die gebaren dikwijls bedriegelijk kunnen worden nagebootst, bewijst de acteur, die echter veeltijds aan het euvel mank gaat van overdrijving en dan, in plaats van gebaren, grimassen maakt. Veeltijds is er zoo weinig harmonie tusschen de gelaatsuitdrukking en den voorgestelden gemoedstoestand dat de toeschouwer bij de meest tragische momenten zijn lachlust niet kan bedwingen. Ook het blanketsel werkt er veel toe mede, om de mimiek te bederven. Hoogstens heeft het alleen de uitwerking, dat het den ouderdom verbergt, ten koste evenwel van de juiste gelaatsuitdrukking. Dr. Duchesne van Boulogne, bekend door zijn „galvanisation localisée", heeft ook de acteurs tot het voorwerp gemaakt van zijn merkwaardige electro-physiologische proeven. Door een electrischen stroom beroerde hij de gelaatspieren waar deze met de zenuwen in contact komen, om op die wijze kunstmatig de verlangde hartstogten op het gelaat uit te drukken. Photographiën van zulk een geëlectriseerden acteurskop in drie stadiën deden ons het curieuse resultaat zien van deze proeven. De eerste kop vertoonde den acteur in normalen toestand; het tweede beeld liet zien hoe de loodregte en dwarse plooijen op 't voorhoofd en de stijf gesloten mond hem een uitdrukking gaven van droefheid gemengd met wrevel; eindelijk op het derde beeld waren de dwarsplooijen vermeerderd, de oogen naar beneden geslagen en starende naar een onbestemd punt: de man keek bedroefd tot stervens toe.

Ofschoon de beeldende kunstenaar het veeltijds van den tooneelspeler wint in het uitdrukken van de gemoedsaandoeningen op het gelaat, zoo gaan toch de grootste meesterwerken in dit opzigt ook wel eens aan fouten mank. Bij de beroemde Laöcoon-groep bv. vertoont de vader eenige droeve trekken die bij de ware droefheid niet passen, zoo zelfs dat dit gelaat uit de groep een physieke onmogelijkheid is.

De beelden-reeks vervolgende, liet spreker ons de gelaatsuitdrukkingen zien, die passen bij diepen eerbied, verlegenheid, schaamte, onvermogen, teleurstelling, verdriet. Eigenaardig was de mengeling van spijt en onoverkomelijk leed van een jonge dame, gephotographeerd op het oogenblik dat zij den brief verscheurt van haar ontrouw geworden minnaar. Dat deze uitdrukking niet bij iedere jonge dame, in gelijke omstandigheid verkeerende, de zelfde is, ligt voor de hand: er zijn toch gevoelige en stoïcijnsche dames.

Daar trad weêr een ander op, de oogen naar omlaag, de schouders ingetrokken, de mond bedeesd geplooid, de handen eenigzins uitgestrekt met de duimen naar buiten — de man heeft de pijnlijke bekentenis moeten doen dat hij zijn belofte niet kon houden. Hij heeft er wel spijt van, maar kan het niet helpen.

Ook aan schaamte paart zich dikwijls dit verschijnsel, als iemand tot de zelfbekentenis van schuld komt en schuw den blik van een ander ontwijkt. Nu is het ook weêr waar dat er moedige geesten zijn, die ieder oog tarten, gesterkt door het bewustzijn van onafhankelijkheid of algenoegzaamheid; maar die sterke geesten zullen toch ook wel oogenblikken in het leven hebben waarin zij voor iemand de oogen moeten neêrslaan, al ware 't dan maar voor zich-zelven.

Een ander beeld, ook aan Darwin ontleend, werd ons te aanschouwen gegeven van den man, die voor een zeer netelige quaestie staat. Als wij dat gezigt in volle beweging zagen, zouden wij het oog dàn gesloten dan geopend zien, dien neus beurtelings lang en opgetrokken, den mond open en digt met kringsgewijze plooijen er omheen.

Tot de taal der oogen behoort ook het knipoogen. Wat kan men daar al niet meê uitdrukken? Zie dien liefhebber van schilderijen, hij is zoo in het genot verdiept dat hij onwillekeurig pinkoogt. Een ander oogenblik is dat pinken de stomme tolk van beschermende welwillendheid of ook wel van trotsche voornaamheid. Het doel van dat pinken, dat de mensch gebruikt om zijn gedachten een min of meer valsch kleed te geven, is de beschutting van de oogen tegen naderend gevaar. Als het oog onverwachts een indruk ontvangt, dan volgt het pinken en dit geschiedt zoo blimsemsnel, dat reeds lang voor dat het overleg den aard van het gevaar heeft leeren kennen, het oog in veiligheid is gebragt. Maar hoe ontelbare keeren knipt men geheel doelloos met het oog, alleen om er een kunstmatige, geveinsde gemoedsaandoening mede uit te drukken. Men ziet het aan den misdadiger, die voor zijn regter verschijnt, aan den arglistige wiens knipoogen als 't ware een uithangbord is voor zijn geestelijk overleg. Zie dat welwillende knipoogen, maar ook ginds die dame, die wel duizendmaal voor een denkbeeldige vrees de oogen sluit.

Ook door deze surrogaten van de natuurlijke mimiek behoeft men zich volstrekt niet te laten misleiden. De physioloog heeft ook hier de werktuigen voor deze beweging, de spieren en zenuwen, bestudeerd en gezien dat deooglidspier sterke peripherische vezels heeft aan den rand en teedere of centrale vezels op het lid, welke laatste ook nog direct met takken van de gelaatszenuw in verband staan. Knipoogt men nu om het geheele lid, dan maakt men een willekeurige beweging en treedt de huichelaar op, zij het dan in goeden of kwaden zin.

Van de oogen ging spreker over op het voorhoofd. Ook daarop kan heel wat geteekend worden, willekeurig of onwillekeurig. Spreker beschreef de werking van de voorhoofdspier en zijn antagonist, de fronsspier, welke laatste de wenkbraauwen naar beneden beweegt en daartusschen de verticale plooijen te voorschijn roept. Wordt de geest door een intensen indruk onaangenaam aangedaan, dan fronsen we eerst het hoofd en vertoonen zich daar de loodregte plooijen. Tal van onaangename indrukken van allerlei aard kunnen deze rimpels doen ontstaan.

Slechts een paar voorbeelden: iemand trekt naauwe laarzen aan, denk u zijn gezigt; iemand wordt gestoord, terwijl hij naar iets luistert of iets tracht te zien of op te vangen, ieder kent het gezigt dat hij dan trekt. Wat den stotteraars op den duur hindert, dat kwelt ons ook van tijd tot tijd, als wij ons vruchteloos pijnigen om ons iets te herinneren, als onze voorstellingen in strijd met elkaêr zijn en wij voor een moeijelijke keuze staan; men fronst dan de wenkbraauwen, en het oog komt dan te hulp om aan de uitdrukking die variatie te geven, die overeenkomt met de onderscheiden gemoedstoestanden. Is het oog mat, dan is zulks een teeken dat men de teleurstelling lijdend draagt, zonder moed; is echter in den zelfden toestand van de fronsspier het oog strak, dan kan men er zeker van zijn dat de teleurstelling niet zoo ligt wordt opgenomen: dan blaken er hartstogten, en hoe strakker de blik, hoe feller de woede. Wederom liet spreker een reeks beelden de revue passeeren.

Wij zagen de uitdrukking van een gelaat, waarvan al de spieren strak gespannen zijn. De man is zoo toornig, dat hij — men kan 't hem aanzien — vast besloten is zich te wreken: daar is geen pardon. Van een ander gelaat trof ons de felle haat, op een anderen kop de jalousie. Men kon het dezen laatsten aanzien, dat zijn vrouw hem ontrouw was geworden; het gezigt is overtogen van een pijnlijken angst, onder de gefronste wenkbraauwen staart het oog in het ledig, en er staat iets op dat gelaat te lezen, dat als hij van het hem overstelpend leed niet verlost wordt, het leven hem langer ondragelijk zal zijn.

Maar reeds is een ander opgetreden: een jufvrouw, die met een blik van verpletterende minachting uit de hoogte, over den schouder op u neêrziet. Zie dien neusvleugel, en die bovenlip gekruld om den oogtand, dat glad opengespannen voorname-lui's oog! Karakteristieker kop is moeijelijk te denken. Als men zoo'n dametje van zijn kennis tegenkomt, is het maar geraden, de vriendschap op dat oogenblik af te breken.

Nog andere gezigten trokken voorbij, met uitdrukkingen van schrik, angst, haat, toorn, afkeuring, innerlijk welbehagen, die allen de rimpels op het voorhoofd vertoonen. Sommige menschen fronsen al zeer gemakkelijk het voorhoofd. Voor een moeder is het wel eens noodzakelijk, en zelfs niet onpaedagogisch, om na ernstig beraad haar kind een klap te geven. Dan trekt die moeder de wenkbraauwen zaêm en stelt zich aan alsof ze diep verontwaardigd is. Als een ander haar dan gadeslaat, maakt deze *would-be* booze moeder op hem een lachwekkenden indruk, maar gelukkig is het kind er geen dupe van en houdt het den toorn van de moeder voor goede munt. Hier is het fronsen geen mimische beweging, maar òf een poging om zijn onkunde te verbergen òf een vertooning te maken. De menschen, die het voorhoofd telkens fronsen, zijn voor de helft armen van geest, voor de andere helft huichelaars. Ieder heeft dergelijke huichelaars wel eens in gezelschap ontmoet.

De woorden vloeijen hun zoet en vleijend van de lippen, maar met de blikken geven zij u te verstaan dat gij alles behalve welkom zijt. Ook zal men dikwijls hebben opgemerkt, hoe menschen zich in een gezelschap razend kunnen vervelen zonder er voor uit te komen, en hoe van anderen de lach iets stroefs, iets grijnzends kan aannemen. Zij voeren die mimiek uit met de fronsspier van de wenkbraauwen, de antagonist van de voorhoofdspier, die de dwarse rimpels plooit. Hoe die spieren zamen kunnen werken en bv. bij hevigen schrik het geheele gezigt in loodregte rigting spannen, liet spreker ons zien in den geëlectriseerden kop van den schoenmaker van Duchesne. De mond staat wijd open met de kin naar omlaag, de oogen zijn open gesperd, ja als 't mogelijk ware, zou zelfs het hoofd zich openen, zoo hevig is die man geschrokken.

De rij der droeve, ontstelde, sombere, toornige troniën was gesloten en had plaats gemaakt voor den gullen lach. Spreker gaf ons allerlei uitdrukkingen van het blij gemoed te aanschouwen en toonde aan hoe bij dat lagchen een bijzondere spier, de groote jukspier, een voorname rol speelt, waarbij zich dan de kringspieren om het oog aansluiten. Weer opende de zelfde schoenmaker van Boulogne de rij: nu geëlectriseerd met een aanstekelijke vrolijkheid. De jukspier was door dr. Duchesne opgetrokken en ook de kringspieren werkten meê om daartusschen aan de oogen van den schoenmaker een allerbehagelijkste uitdrukking te geven. Die man was ongestoord in zijn schik.

Het tweede lachbeeld was de bekende chromolithographie van het lagchende boertje, bij wien letterlijk het geheele gezigt lacht.

Allerliefst zijn de drie meisjes-kopjes! De een lagchende met geheel geopenden mond, de tweede met een nog wegslepender uitdrukking om den half open mond en eindelijk de gedwongen lach van het meisje boven de 17, wier oogen zeggen dat zij het zou willen uitschateren, maar die zich fatsoenshalve gedwongen ziet met haar vinger het jukbeen in bedwang te houden. Eindelijk wie kent niet de coquette lach, waarmede een jonge schoone maagd weet dat zij het meest kans heeft veroveringen te maken; of de spottende lach, de saterlach en dan ook de slappe lach, waarbij iemand zoo overweldigd wordt door een schaterbui dat hij er als 't ware zijn geheele gezigt slap bij laat neêrhangen. Duchesne zou voor de kunstmatige voortbrenging van dien lach wel een dubbelen stroom noodig hebben.

Over tranen zou spreker veel kunnen spreken, maar om ons daarmeê naar huis te laten gaan, ging hem aan 't hart.

De volgende week zullen wij dr. Donkersloot hooren over de electro-physiologische en de ziekelijke mimiek.

Familie-Berigten.

40-jarige Echtvereeniging: P. van der Leede en J. Dogterom, Ammerstol. — B. Meijers en E. Lampert, Serooskerke.

25-jarige Echtvereeniging: C. Wassenaar en M. J. Ruysenaars, Heemstede. — H. van der Pluim en C. van der Pluim, Rotterdam. — H. A. Wolf en J. Stoet, Zutphen. — A. J. Brouwer en G. Schuringa Rietsema, Grijpskerk.

Ondertrouwd: P. Ooms, van Nieuwendam, wedr. van A. Vennik, en R. van Amerongen, wed. van B. Ruiter, Amsterdam. — J. M. J. Annegarn, van Amsterdam, en A. M. J. van den Wijngaard, Nijmegen. — J. A. M. v. d. Burg, van Amsterdam, en W. G. Fransen, Zwartsluis. — J. C. van Tol en J. P. M. de Kruis; A. P. Spaan en J. van Sonsbeek; H. Raat, wedr. van A. Klaver, van Medemblik, en J. B. Ramakers, allen Leiden. — F. Pellissier, van Delfshaven, en D. A. J. van der Mast; F. J. Verkuylen, wedr. van J. E. Krijts, en A. M. Keulemans, beiden Rotterdam. — M. L. Frijda, van 's Hertogenbosch, en H. Cahen, Dordrecht. — D. A. van Kent en M. A. van der Linden; A. J. Maarschalkerweerd, wedr. van E. H. Rijnders, en M. A. C. van Oostrum, beiden Utrecht. — D. de Leeuw en L. Hesseling, Mastenbroek. — A. Timmerman, van Zierikzee, en C. Goossen, Goes. — C. W. A. M. Keyzer en E. A. P. van Ulft, Vught. — J. C. Kleyntjens en C. A. A. M. Schmeinck, 's Bosch.

Getrouwd: W. J. M. Schrederhoff en B. J. W. Thiele, Alkmaar. — W. A. van Rijn, van Utrecht, wedr. van A. M. Terwogt, en A. M. Masthoff, Delft. — H. Leygraaf en D. Seelen, Venlo.

Bevallen: M. E. Bies, geb. Coppens, z., Haarlem. — C. Herbschleb, geb. Mulder, z.; E. C. J. Cenay, geb. Courdy, d.; A. M. Snijders, geb. Matthieu, z.; H. van Rhienen, geb. Stijger, z. en d.; G. Surie, geb. Jurriaans, d., allen Amsterdam. — H. Goebertus, geb. de Groot, z.; J. F. Klinkert, geb. van Gilse van der Pals, z., beiden Rotterdam. — A. W. Waszink, geb. Roelofsz, z.; M. W. Gratama, geb. Hofstede, z., beiden Delft. — A. Tepe, geb. Savels, z.; H. Spaan, geb. de Noo, z.: A. de Min, geb. Reigersberg, *doode* z., allen Utrecht. — J. Taminiau, geb. Scholten, z., Zutphen. — A. J. J. van Apeldoorn, geb. de Hoog, z., Enter. — A. G. Brouwer, geb. Bakker, d.; G. Boswinkel, geb. van Oosten, z., beiden Groningen. — H. Henckel, geb. de Noord, d., Obergum. — W. Themmen, geb. Heys, z., Kommerzijl. — G. Kooi, geb. Meerstra, z., Dorp, onder Doezum. — C. Ritmeester, geb. Quakernaat, z., Vlissingen. — T. van den Hoorn, geb. de Boer, d., Dussen. — C. A. Vermeulen, geb. Vermeulen, d., 's Grevelduin-Capelle. — A. M. van Rijn van Alkemade, geb. Dijxhoorn, d., Serdang, Noordoostkust Sumatra (24 Jan.).

Overleden: J. L. van den Bijllaardt, man van M. Keyser, 87 j.; A. E. Blok, geb. Hollermann; C. Ingwersen, man van M. Hofman, 75 j.; wed. J. C. Beijer, geb. D. Breem, 88 j.; P. de Wit, man van M. Zuiderhoudt, 44 j.; J. J. C. Esehauzier, wedr., 58 j.; J. O. van Rek, jm., 22 j.; S. M. Tierie, geb. Thijssen, 30 j., allen Amsterdam. — Jonkvr. A. H. Waubert de Puiseau, *Meerenberg*, Bloemendaal. — J. Schuitemaker, m., 35 j., Haarlemmermeer. — Wed. J. Kz. Konijn, geb. N. Oudejans, 79 j., Purmerende. — Kind van S. J. Visser, 1 d., Uitgeest. — P. van Limburgh, z., 8 j., Uithoorn. — G. Marselis, wedr., 83 j.; E. den Arend, m., 58 j.; M. de Hond, d., 17 m.; A. T. Beausar, man van G. F. Hofman, 38 j.; J. W. Gribling, m., 81 j.; G. F. Sluyter, z., 14 m.; C. W. J. Weegenaar, d., 1 j., allen Rotterdam. — J. M. Pols, d., 4 m., Charlois. — Wed. F. Duym, geb. M. van der Haven, 88 j., Noordeloos. — O. J. Wijntjes, jm., 27 j., Leiden. — J. W. Verheul, jm., 28 j., Gorinchem. — Wed. J. Warnaer, geb. P. van Beek, 82 j., Middelharnis. — Wed. J. van Roon, geb. J. de Boogert, 68 j., Vlaardingen. — Kind van W. Botterweg, 10 m., Utrecht. — Mej. M. van der Vegt, 86 j., Vechten. — G. M. Meyjes, geb. van Voorthuysen, 70 j., Amerongen. — A. Ledeboer, wed., 75 j., Brummen. — Wed. A. C. Scholten, geb. Gervink, 81 j., Delden. — H. Notting, geb. van der Hulst, 51 j., Coevorden. — A. T. Wieringa, m., 43 j., Kantens. — W. Brouwer, geb. Dijksterhuis, 24 j.; W. Makken, wedr., 59 j., beiden Groningen. — J. G. Kreijenbroek, m., Ter Apel. — Mej. G. Molema, 49 j., Hoogezand. — A. M. Schijfsma, geb. Burghgraef, 55 j., Sneek. — Wed. P. Everse, geb. L. Meijer, 78 j.; H. I. van den Berge, man van I. P. Sterk, 63 j. beiden Middelburg. — Vrouwe W. J. Ermerins, wed. mr. B. C. Cau, 63 j., Zierikzee. — J. de Heer, wedr., 89 j., Goes. — P. J. Roggeband, m., 61 j., St. Annaland. — Wed. M. A. Verhoeven, geb. Feijen, 74 j., Riethoven. — C. A. Schuchard, geb. Mundt, 81 j., Stettin.

Regtszaken.

Een aantal ingezetenen van Joure (liberalen), gewoon des Dingsdags met de stoomboot van F. IJ. de Haan c. s. naar de weekmarkt te Sneek te gaan, wilden den 23n Nov. 1880, alvorens naar Sneek te vertrekken, hun burgerpligt vervullen bij de verkiezing tusschen de heeren v. Blom en Oppedijk, en de ondernemers lieten zich overhalen om, in plaats van ten 8 ure, ten ruim 9.10 te vertrekken.

Voor S. S. v. d. L. te Nijehaske (anti-revolutionair) was er dien dag een ander belang bij de zaak betrokken; hij wilde zoo vroeg mogelijk te Sneek wezen, om zoo spoedig doenlijk weêr te kunnen vertrekken en dan ook nog zijn burgerpligt vervullen. Ofschoon gewoon te reizen met een concurrerende boot, wilde hij toen de reis maken met die van d. H. c. s., omdat deze vlugger en geregelder voer, of, zooals ook beweerd werd, om, door deze boot tot vertrek om 8 ure te noodzaken, te voorkomen dat de andere partij ter stembus ging. Toen hij echter bij de boot kwam, vernam hij dat vóór een paar dagen bij trommelslag bekend gemaakt was, dat de boot dien dag ten ruim 9 ure zou varen. Van de concurrerende boot, waarmede hij altoos ging en die vroeger vertrok, wilde hij geen gebruik maken. Hierdoor miste hij het doel van zijn reis. Zijn opgegeven doel was, op de markt te Sneek vette koeijen te koopen, doch toen hij nu zooveel later op de markt kwam, waren de vette koeijen reeds verkocht.

Hiervoor heeft v. d. L. nu de ondernemers der stoomboot aangesproken om schadevergoeding, welke eisch hem door den eersten regter is ontzegd, waarvan nu appèl is behandeld voor het Hof te Leeuwarden.

Op last der justitie is Zaturdag door de maréchaussée van Roosendaal naar Breda overgebragt het lijkje van een pasgeboren kind, waarvan Vrijdag zekere J. D., aldaar, heimelijk was bevallen. Het lijkje had men weggestopt, doch het werd weldra door de politie opgespoord. (N. Bred. Ct.)

Het onderzoek, te Zuidlaren door de justitie ingesteld naar een vermoedelijken kindermoord, heeft nog geen resultaten opgeleverd.

CORRESPONDENTIE.

Aan W. J. V. — Het is, meenen wij, algemeen bekend, dat wij zeer vrijgevig zijn met het gunnen van het woord in onze eigen kolommen aan hen, die een gevoelen wenschen uit te spreken, in strijd met het door ons ontwikkelde; als dus bij de inzending van Uw stuk reeds dadelijk de eventualiteit wordt voorop gezet, dat het voor plaatsing niet in aanmerking zou kunnen genomen worden, dan meenen wij dat de schrijver in zijn stuk wel een bijzondere reden voor die voorziene weigering zal hebben ontdekt.

In elk geval is die reden er in gelegen: *de toon* maakt ons de opneming onmogelijk. Of zulk een toon noodig is om te doen uitkomen dat men het met iemands zienswijze niet eens is, betwijfelen wij.

Bovendien berust het geheele stuk op een dwaling: het onderwerp in quaestie heeft wel degelijk in vorige jaren meermalen het onderwerp van beschouwingen in onze kolommen uitgemaakt. Nogtans zal de gelegenheid om er op terug te komen zich nog wel eens voordoen; en dan zal de schrijver tevens bemerken, dat hij evenzeer dwaalt in de omschrijving van datgene, waarvan hij ons tegenstanders acht.

Op elk nummer van onze courant staat gedrukt: „ingezonden stukken worden *niet* teruggegeven". Aan dezen regel moeten wij in dit geval vasthouden. Als wij den schrijver echter een dienst kunnen bewijzen door hem een afschrift van zijn stuk te doen toekomen, dan zal hij ons daartoe bereid vinden.

Gedrukt bij J. A. DE LA VIETER EN ZONEN.